

Grondige fiscale opleiding

**Hypothecaire woonkredieten
Individuele levensverzekering (+ VAPZ)
Pensioensparen**

Auteur: Lieven Van Belleghem

Docenten : Lieven Van Belleghem en Benny De Cauwer

VAN BELLEGHEM OPLEIDINGEN

maakt deel uit van

Fiscaal Informatief

Motstraat 30 – 2800 Mechelen

e-mail Lieven Van Belleghem: info@lievenvb.be

©Alle rechten voorbehouden; geen recht tot kopiëren zonder toestemming van Lieven Van Belleghem
Versie 20 mei 2022

DEEL 1

Individuele levensverzekering Pensioensparen

Voor een **gedetailleerde bespreking**:

zie handboek '**Praktische Belastingsservice 2022**', Deel II, hfdst. 1 en 2 (= vanaf blz.485)

Opmerking: op de slides staat regelmatig het nummer vermeld van de pagina van het handboek 2022 waarop de betreffende slide in detail wordt besproken.

DEEL 1

INDIVIDUELE LEVENSVZERKERING PENSIOENSPAREN

Hoofdstuk 1 - **Percentage Belastingvermindering**

Hoofdstuk 2 - **Bedrag met recht op vermindering of aftrek**
Ind. LV - PS - VAPZ

Hoofdstuk 3 - **Voorwaarden waaraan de LV en het PS-
contract moeten voldoen**

Hoofdstuk 4 - **Taxatie van de Ind. LV + PS-contract**

Hoofdstuk 5 - **Verplichtingen verzekeraars**

INDIVIDUELE LEVENSVERZEKERING PENSIOENSPAREN

Hoofdstuk 1

Percentage Belastingvermindering

Percentage vermindering	Stortingen
Marginaal tarief	KA - HL ' <i>eigen</i> ' woning t.e.m. 1992 én gekoppelde levensverzekering (LV) (= bouwsparen)
	KA - HL ' <i>enige</i> ' woning vanaf 1993 t.e.m. 2004 én gekoppelde LV (= bouwsparen)
	KA + Int - HL ' <i>eigen/enige</i> ' woning vanaf 2005 t.e.m. 2014 én gekoppelde LV (= 'oude' woonbonus)
	VAPZ
45 %	KA + Int - HL ' <i>eigen/enige</i> ' woning én gekoppelde LV (= 'nieuwe' woonbonus – Brussel 2015 en 2016) (<i>vanaf 2017 geen vermindering</i>)
40 %	KA + Int - HL ' <i>eigen/(enige)</i> ' woning én gekoppelde LV (= 'verlaagde' woonbonus - Vlaanderen vanaf 2015 t.e.m. 2019 - Wallonië = 2015) (<i>Wallonië vanaf 2016 = chèque habitat</i>)
30 %	Langetermijnsparen (= andere KA en premies ind. LV) én Pensioensparen (max. € 990 – aj.2021 t.e.m. 2024) én 'eigen' bijdrage Groepsverzekering + POZ + VAPW
25 %	Duaal pensioensparen (> € 990 én max. € 1.270 – aj.2021 t.e.m 2024)

Inkomen begrepen tussen:	Verschuldigde belasting
0 tot 13.540	25 %
13.540 tot 23.900	3.385 + 40 % op de schijf boven 13.540
23.900 tot 41.360	7.529 + 45 % op de schijf boven 23.900
Boven 41.360	15.386 + 50 % op de schijf boven 41.360

Voor het aj.2023 zijn de grensbedragen van de schijven respectievelijk: tot € 13.870 = 25 %, tot € 24.480 = 40 %, en tot € 42.370 = 45 %.

Marginaal Tarief = % belastingen op hoogste schijf

Voorbeeld belastingberekening (aj.2022) :

Netto-belastbaar inkomen : **€ 50.000**

- Bruto belasting op dit inkomen :

13.540 x 25 % =	3.385,00
10.360 x 40 % =	4.144,00
17.460 x 45 % =	7.857,00
<u>8.640 x 50 % =</u>	<u>4.320,00</u>
50.000	19.706,00

[of: 15.386 + 50 % (50.000 – 41.360) = 19.706]

- Belastingvermindering ‘belastingvrije som’:

$$9.050 \times 25 \% = \underline{- 2.262,50}$$

- Netto verschuldigde belasting (*): **17.443,50**

- Aanvullende gemeentebelasting: **1.395,48** (vb. 8 %)

- Totaal: **18.838,98**

(*) ingevolge 6^e Staatshervorming, enerzijds te “reduceren”, anderzijds te verhogen met gewestelijke opcentiemen (resultaat is evenwel, althans voor VL en WAL identiek)

**Vermindering “Marginaal tarief” =
Hypothecaire lening ‘eigen/enige’ woning t.e.m. 2014**

p. 487

- leningen < 2005 = belastingvermindering **“bouwsparen”** voor KA en premie = vermindering Marginaal Tarief = (in feite) “fiscaal aftrekbaar” voor KA + premie
- leningen ≥ 1/1/2005 t.e.m. 31/12/2014 : (oude) **“Woonbonus”** voor KA + intrest + premie = (t.e.m. aj.2014) “fiscaal aftrekbaar” = (in feite) vermindering Marginaal tarief (= vanaf aj.2015)
- Opmerking: leningen ‘eigen/enige’ woning vanaf 2015, (nieuwe) **“woonbonus”** = VL = 40 % (vanaf 2020 = “niets”) / Wall. = 40 % (vanaf 2016 = ‘chèque habitat’) / BR = 45 % (vanaf 2017 = “niets”)

9

Voorbeeld:

Netto belastbaar inkomen = € 42.000

KA met recht op vermindering = € 1.000

Vermindering ?

€ 42.000 → Marginaal tarief = 50 % → Vermindering = € 500

FOUT !!

**VERMINDERING MARGINAAL TARIEF = (in feite) AFTREKKEN
KAPITAALAFLOSSING VAN BELASTBAAR INKOMEN, dus :**

<i>Hypotheekaf trek (= woonbonus t.e.m. aj.2014)</i>	<i>Vermindering bouwsparen (en woonbonus vanaf aj.2015)</i>
42.000	640 x 50 % = 320,00
- <u>1.000</u>	360 x 45 % = <u>162,00</u>
41.000	Totale vermindering = 482,00

*Hoeveel belastingen minder dankzij aftrek ?
Effect nieuw/oud systeem identiek*

Opmerking: sinds aj.2015 (en leningen t.e.m. 2014) ook voor
'woonbonus' = belastingvermindering '**marginaal tarief**' !!

(maar niet voor nieuwe leningen vanaf 2015 = VL + WALL = 40 %; BR = 45 %)

**BELASTINGVERMINDERING
"LANGETERMIJNSPAREN" – vanaf **aj.2013****

p. 486

Storting (*) x 30 %

(*) storting = premie, kapitaalaflossing, storting pensioensparen, enz.

belastingvermindering = 30 %, voor iedereen

Opmerking: t.e.m. aj.2012, vermindering "langetermijnsparen"
= "bijzondere" gemiddelde aanslagvoet = 30 % à 40 %
(= voordeliger indien netto belastbaar inkomen > € 36.000)

BELASTINGVERMINDERINGEN

Let op !

Belastingvermindering = verrekenbaar maar niet terugbetaalbaar !

→ indien geen belasting verschuldigd

→ geen vermindering

vb. Inkomen < belastingvrije som
Vervangingsinkomen zonder belasting
Grensarbeiders in Nederland (= louter buitenlandse inkomsten)

Chèque habitat =

Belastingkrediet = steeds verrekenbaar én terugbetaalbaar !

13

Belastingvermindering “langetermijnsparen” = 30 %

Voorbeeld: levensverzekering voor € 1.000

Netto kostprijs dankzij belastingvermindering ?

1.000

- **300** (uitgespaarde belasting)

- **24** (uitgespaarde gemeentebelasting à 8 %)

- **324**

676 Nettokost

Stortingen “gewone” belastingvermindering “langetermijnsparen” (LTS) (= 30 %)

p. 486

- Opmerking: ‘eigen’ woning = gewestelijk / ‘niet-eigen’ = federaal
- **Premie** ‘individuele LV’ niet gekoppeld aan HL of indien gekoppeld, dan HL-niet enige woning en de **kapitaalaflossing** van die HL (of vanaf 2014, veelal: HL m.b.t. de ‘niet-eigen’ woning op de *betaaldatum*)

Opmerking: premie LV (of kapitaalaflossingen) m.b.t. HL ‘eigen/niet-enige’ woning ≥ 2016 =

- Vlaanderen = (geïntegreerde) woonbonus (t.e.m. 2019)
- Wallonië = geen enkele vermindering (tenzij niet gekoppeld = *federaal LTS*)
 - indien LV gekoppeld aan HL- ‘eigen/enige’ woning: *eventueel ‘chèque habitat’*
- Brussel (HL eigen woning vanaf 2017) = *idem*
 - indien LV m.b.t. HL- ‘eigen/enige’ woning: geen enkele vermindering (tenzij niet gekoppeld = *federaal LTS*)

15

Stortingen “gewone” belastingvermindering “langetermijnsparen” (LTS) (= 30 %)

p. 486

- Pensioensparen of Werkgeversaandelen
Opmerking: *Pensioensparen sinds aj.2019* = evt. **25 %** op maximaal **€ 1.270**, i.p.v. 30 % op maximaal € 990 (*aj.2021 t.e.m. 2024*)
- Werknemersbijdrage Groepsverzekering (*of individuele voortzetting*)
- Nieuw sinds 2018 (aj.2019) : ook 30 % op premie “Pensioenovereenkomst voor zelfstandigen” (POZ)
- Nieuw sinds 2019 (aj.2020) : ook 30 % op premie “Vrij Aanvullende Pensioen voor Werknemers” (VAPW)

**“VERHOOGDE” BELASTINGVERMINDERING
BOUWSPAREN**

p. 487

= **“oude”** hypothecaire lening **eigen/enige** woning (< 2005)

premie/kapitaalaflossing x marginale aanslagvoet

hyp. lening t.e.m. 31/12/1992 = “eigen” woning op de betaaldatum

hyp. lening vanaf 1/1/1993 = “enige” woning op dag v.h. krediet

LET OP !

enkel voor premiegedeelte m.b.t. de eerste schijf van de lening =

leningen t.e.m. 31/12/1988 : ≤ € **49.578,70** (2.000.000)

leningen vanaf 1/1/1989 : ≤ € **49.578,70** (2.000.000)

+ verhoging voor KTL

+ geïndexeerd

(leningen vanaf 1/1/2001 → basisbedrag = € 50.000 i.p.v. € 49.578,70)

Schijven “belastingvermindering” hypothecaire lening eigen/enige woning

Jaar krediet	<i>Kinderen ten laste 1/1/ na datum lening (gehandicapt = dubbel)</i>				
	<i>geen</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1989	49.578,70 (2.000.000)	52.057,64 (2.100.000)	54.536,58 (2.200.000)	59.494,45 (2.400.000)	64.452,32 (2.600.000)
1990	51.115,64 (2.062.000)	53.668,95 (2.165.000)	56.222,25 (2.268.000)	61.353,65 (2.475.000)	66.460,25 (2.681.000)
1991	52.875,69 (2.133.000)	55.528,15 (2.240.000)	58.180,61 (2.347.000)	63.460,74 (2.560.000)	68.740,87 (2.773.000)
1992 tem 1998	54.536,58 (2.200.000)	57.263,40 (2.310.000)	59.990,23 (2.420.000)	65.443,89 (2.640.000)	70.872,7 (2.859.000)
1999	55.057,15 (2.221.000)	57.808,77 (2.332.000)	60.560,39 (2.443.000)	66.063,62 (2.665.000)	71.566,86 (2.887.000)

Schijven "belastingvermindering" hypothecaire lening eigen/enige woning

Jaar krediet	<i>Kinderen ten laste 1/1/ na datum lening (gehandicapt = dubbel)</i>				
	<i>geen</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
2000	55.652,10 (2.245.000)	58.453,29 (2.358.000)	61.229,70 (2.470.000)	66.782,52 (2.694.000)	72.360,12 (2.919.000)
2001	57.570 (2.322.368)	60.440 (2.438.144)	63.320 (2.554.322)	69.080 (2.786.680)	74.830 (3.018.635)
2002	58.990 (2.379.651)	61.930 (2.498.250)	64.880 (2.617.253)	70.780 (2.855.258)	76.680 (3.093.264)
2003	59.960 (2.418.780)	62.950 (2.539.396)	65.950 (2.660.416)	71.950 (2.902.455)	77.940 (3.144.091)
2004	60.910	63.960	67.000	73.090	79.180

Opmerking: in theorie ook belastingvermindering "bouwsparen" mogelijk voor "verbouwingskrediet" ≥ 2005 (VL : *en t.e.m. 2014*), indien nog "oude" lening "enige" woning < 2005 én geen keuze "woonbonus" !!

VOORBEELD (indien ook "eigen" woning):

- schuldsaldoverzekering m.b.t. lening 2001 van € 75.000
- premie inkomstenjaar : € 300 – 2 kinderen ten laste

Premiegedeelte "bouwsparen" (Vak IX, I, rubr. 5,a - **zie slide 26**) :

$$300 \times \frac{63.320}{75.000} = \mathbf{253,28}$$

Premiegedeelte "langetermijnsparen" (Vak IX, I, rubr. 5,b) :

$$300 - 253,28 = \mathbf{46,72}$$

LET OP !

verzekerd kapitaal < of > lening → noemer = verzekerd kapitaal

VOORBEELD :

2 SSV van elk 100 % →

$$\text{Premiegedeelte bouwsparen} = \text{Premie} \times \frac{63.320}{150.000}$$

VOORBEELD 2 SSV – 100 %

- premie Echtg.1 = € 300 SSV m.b.t. lening € 75.000
- premie Echtg.2 = € 250

Premiegedeelte "bouwsparen" (Vak IX, I, rubr. 5,a) :

$$300 \times \frac{63.320}{150.000} = 126,64$$

$$250 \times \frac{63.320}{150.000} = 105,53$$

$$\text{TOTAAL} = 232,17 < 253,28$$

ECHTGENOTEN + WETTELIJK SAMENWONENDEN = **vrije verdeling** → beter alleen hoogste premie splitsen én laagste premie integraal LTS, **althans indien voor beiden bouwsparen !!!**

Slechts voor 1 echtgenoot = "enige" woning

→ ***Slechts 1 echtgenoot recht "bouwsparen"***

→ ***Slechts recht op fractie "bouwsparen" volgens eigendomsaandeel***

Premie x Schijf bouwsparen x eigendomsaandeel = Premiegedeelte BS
Verzekerde kapitaal (indien > teller)

Premie - Premiegedeelte BS = Premiegedeelte LTS

Let op !Vermits:

KA met recht op vermindering (meestal) > *Bedrag met recht op vermindering* (zie hfdst.2) → in de praktijk geen vermindering meer voor premie SSV ! (indien nog zinvol: *stoppen met premiebetaling bestaande SSV én nieuwe “niet”-fiscale SSV*)

**Sinds aj.2015: “federale” of “gewestelijke”
belastingvermindering LTS of BS of Woonbonus !!**

- **Lening + levensverzekering m.b.t. “eigen” woning = gewestelijk = Vak IX, I (ieder gewest = eigen Vak IX, I)**
- **Alle andere leningen + levensverzekeringen = federaal = Vak IX, II, B**

Te bekijken van dag tot dag !!!

- **Indien verlies statuut “eigen” woning ten laatste in 2015 én lening ten laatste 2013 → behoud **federaal** “bouwsparen” of “woonbonus” (zo niet: dan “federaal” LTS !)**
- **Bevoegde gewest = woonplaats op 1 januari aanslagjaar (ongeacht de ligging van de “eigen” woning)**
- **Pensioensparen + groepsverzekering + POZ en VAPW = federaal**

**INDIVIDUELE LEVENSVERZEKERING
PENSIOENSPAREN**

Hoofdstuk 2

Bedrag met recht op vermindering

**Vak IX - I. VLAANDEREN – INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES
= eigen woning**

<p>4. Kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen aangegaan voor het verwerven of (ver)bouwen van uw 'eigen woning':</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het bouwsparen (leningen gesloten vóór 2015):</p> <p style="margin-left: 20px;">1) leningen gesloten vanaf 1989 en (in principe) vóór 2005:</p> <p style="margin-left: 20px;">2) leningen gesloten vóór 1989:</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het lange termijnsparen (leningen gesloten vanaf 1993 en vóór 2016):</p> <p>5. Premies van individuele levensverzekeringen:</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het bouwsparen:</p> <p style="margin-left: 20px;">1) contracten gesloten vanaf 1989:</p> <p style="margin-left: 20px;">2) contracten gesloten vóór 1989:</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het lange termijnsparen:</p> <p style="margin-left: 20px;">1) contracten gesloten vanaf 1989:</p> <p style="margin-left: 20px;">2) contracten gesloten vóór 1989:</p> <p>c) Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>6. Betaalde erfpacht- en opstalvergoedingen of gelijkaardige vergoedingen:</p> <p>a) contracten gesloten van 2015 tot 2019:</p> <p>b) contracten gesloten vóór 2015:</p> <p>Naam, voornaam en adres van de genier:</p>	<p>3355-40</p> <p>3356-39</p> <p>3358-37</p> <p>3351-44</p> <p>3352-43</p> <p>3353-42</p> <p>3354-41</p> <p>3143-58</p> <p>3147-54</p>	<p>4355-10</p> <p>4356-09</p> <p>4358-07</p> <p>4351-14</p> <p>4352-13</p> <p>4353-12</p> <p>4354-11</p>
---	---	--

**Vak IX - II. FEDERAAL– INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES
= niet-eigen woning**

<p>4. Kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen aangegaan voor het verwerven of (ver)bouwen van een andere woning dan uw 'eigen woning':</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het bouwsparen (leningen gesloten vanaf 1993 en (in principe) vóór 2005):</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het lange termijnsparen:</p> <p> 1) leningen gesloten vanaf 1989:</p> <p> 2) leningen gesloten vóór 1989:</p> <p>5. Premies van individuele levensverzekeringen:</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het bouwsparen (contracten gesloten vanaf 1993):</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het lange termijnsparen:</p> <p> 1) contracten gesloten vanaf 1989:</p> <p> 2) contracten gesloten vóór 1989:</p> <p>c) Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling</p> <p>6. Betaalde erfpacht- en opstalvergoedingen of gelijkaardige vergoedingen voor onroerende goederen die niet vrijgestelde onroerende inkomsten hebben opgebracht:</p> <p>Naam, voornaam en adres van de geniet(er):</p>	<p>1355-03</p> <p>1358-97</p> <p>1359-96</p> <p>1351-07</p> <p>1353-05</p> <p>1354-04</p> <p>1147-17</p>	<p>2355-70</p> <p>2358-67</p> <p>2359-66</p> <p>2351-74</p> <p>2353-72</p> <p>2354-71</p> <p>2147-84</p>
--	---	---

27

**Maximum premie levensverzekering en/of
kapitaalaflossing (aj.2022 - 2023)
Langetermijn (LTS) - en Bouwsparen (BS)**

p. 494

	Beperking i.f.v. het beroepsinkomen	Maximaal
Federaal (aj.2020 t.e.m. 2024)	€ 176,40 + 6 % netto belastb. beroepsinkomen ⁽¹⁾	€ 2.350 ⁽²⁾
Vlaanderen (vast)	€ 171,00 + 6 % netto belastb. beroepsinkomen ⁽¹⁾	€ 2.280 ⁽²⁾
Wallonië (vast)	€ 171,90 + 6 % netto belastb. beroepsinkomen ⁽¹⁾	€ 2.290 ⁽²⁾
Brussel (aj.2022)	€ 187,20 + 6 % netto belastb. beroepsinkomen ⁽¹⁾	€ 2.500 ⁽²⁾
Brussel (aj.2023)	€ 192,60 + 6 % netto belastb. beroepsinkomen ⁽¹⁾	€ 2.560

⁽¹⁾ te verminderen met de "basis"-woonbonus (= HL eigen/enige woning, aangegaan vanaf 1/1/2005 t.e.m. 2015 ⁽³⁾) en met 'gewestelijke' bedragen BS en LTS (art.145⁶ WIB) = hoe dan ook maar 1 korf! - zie voor de 'basisbedragen' én een voorbeeld: slides 38 en 39 !!!

⁽²⁾ bij een netto belastb. beroepsinkomen vanaf € 36.226,66 (federaal – aj.2020 t.e.m. aj.2024)
 bij een netto belastb. beroepsinkomen vanaf € 35.150,00 (VL)
 bij een netto belastb. beroepsinkomen vanaf € 35.301,67 (WALL)
 bij een netto belastb. beroepsinkomen vanaf € 38.546,66 (Brussel - aj.2022)

⁽³⁾ VL + WALL: (tot hertoe) federaal geen verrekening van gewestelijke bedragen, voor HL aangegaan vanaf 2016 (VL t.e.m. 2019)

28

Maximum schijf HL met recht op vermindering langetermijnsparen

*Opmerking: indien HL is aangegaan met recht op vermindering langetermijnsparen, dan mag slechts de kapitaalaflossing worden aangegeven m.b.t. de maximale **schijf** van de lening die voor vermindering in aanmerking komt*

Jaartal	Maximale schijf	Jaartal	Maximale schijf
2005	62.190	2013	75.270
2006	63.920	2014	Federaal: 75.270 VL + BR + WALL.: 76.110
2007	65.060	2015	Federaal: 75.270 VL: 76.110 / BR + WALL.: 76.360
2008	66.240	2016	Federaal: 75.270 VL + WALL: niet meer van toepassing BR: 76.780
2009	69.220	2017	Federaal: 75.270 VL + WALL + BR: niet meer van toepassing
2010	69.220	2018	(nog enkel) Federaal: 76.860
2011	70.700	2019	(nog enkel) Federaal: 78.440
2012	73.190	t.e.m. 2023	(nog enkel) Federaal: 78.440 29

NETTO BELASTBAAR BEROEPSINKOMEN

Bruto Beroepsinkomen
 - Sociale bijdragen
 Belastbaar Beroepsinkomen
 - Beroepskosten
 + Vervangingsinkomsten
 Semi- Netto Beroepsinkomen
 -/+ huwelijksquotiënt (of toekenning)
Netto Belastbaar Beroepsinkomen

Barema (aj.2022) (EUR) - Werknemers

Voor het aj. 2022 zijn de beroepskosten = lineair 30 % van het beroepsinkomen, met een maximum = € 4.920; het geldt vanaf een inkomen = € 16.400 (aj.2023 = resp. € 5.040 en € 16.800).

Voorbeeld: 30.000 →

30.000 x 30% = 9.000 maar afgetopt op € 4.920

**Huwelijksquotiënt bij echtgenoten
en wettelijk samenwonenden**

**OVERDRACHT VAN EEN GEDEELTE van de *BEROEPSINKOMSTEN* VAN
DE ENE ECHTGENOOT NAAR DE ANDERE ECHTGENOOT**

**DOEL = BEROEPSINKOMEN ANDERE ECHTGENOOT OPTREKKEN TOT 30
% TOTAAL ≤ € 11.170 (aj.2022) (€ 11.450 – aj.2023)**

VOORBEELD 1 :

- Beroepsinkomen Echtg.1 : **20.000**
(na aftrek beroepskosten)
- Toekenning Echtg.2 :
20.000 x 30 % = **- 6.000**
- Echtg.1 wordt belast op :
20.000 – 6.000 = **14.000**

VOORBEELD 2 :

- Beroepsinkomen Echtg.1 : **40.000**
(na aftrek beroepskosten)
- Toekenning Echtg.2 :
40.000 x 30% = 12.000, te beperken: **- 11.170**
- Echtg.1 wordt belast op :
40.000 – 11.170 = **28.830**

VOORBEELD 3 :

- Beroepsinkomen Echtg.1 : **20.000**
 - Beroepsinkomen Echtg. : **+ 2.500**
 - Totaal inkomen : **22.500**
- Belastbaar inkomen echtgenoot met laagste bedrijfsinkomen na overdracht :
22.500 x 30% = **6.750**
- Over te dragen inkomen (= Huw.quotiënt) :
6.750 – 2.500 = **4.250**
 - Echtg.1 wordt belast op :
20.000 – 4.250 = **15.750**
 - Echtg.2 wordt belast op :
2.500 + 4.250 = **6.750**

Voorwaarden :

1. Meewerken
2. zelf geen netto-belastbaar
beroepsinkomen hebben > € 14.510 (aj.2022) (€ 14.860 – aj.2023)

Toekenning :

(beroepsinkomsten nà aftrek beroepskosten)

30 %

(tenzij meer prestaties)

VOORBEELD :

	Man	Vrouw
Beroepsinkomen	40.000	7.000
Toekenning (30 %)	<u>- 12.000</u>	<u>+ 12.000</u>
	28.000	19.000

OEFENING (aj.2022) (indien “federale” vermindering):

Maximaal bedrag premie LV + Kapitaalaflossing voor ééninkomensgezin met een belastbaar inkomen (code 250) van € 40.000

Berekening

Belastbaar inkomen (250) :	40.000,00
Forfaitaire Beroepskosten :	
30.000 x 30 % maar afgetopt op 4.920	= - <u>4.920,00</u>
Semi-netto beroepsinkomen:	35.080,00
Huwelijksquotiënt :	- <u>10.524,00</u>
Netto belastb. beroepsinkomen E.1:	24.556,00

Maximum bedrag premie/kap.afl. E.1:

$$(24.556,00 \times 6 \%) + 176,40 = \mathbf{€ 1.649,76}$$

Maximum bedrag premie/kap.afl. E.2:

$$(10.524,00 \times 6 \%) + 176,40 = \mathbf{€ 807,84}$$

VOORBEELD OVERGANGSBEPALING (= LV < 1989)

p. 496

- Echtgenoot heeft netto belastbaar beroepsinkomen van € 37.000 = enig inkomen gezin
- Hij betaalde een premie LV van € 2.000 (contract afgesloten vóór 1/1/1989)
- Premiegedeelte met recht op belastingvermindering?

Premie zonder huwelijksquotiënt (*federaal*) (aj. 2022)

$(37.000 \times 6\%) + 176,40 = 2.396,40$, te beperken tot max. = 2.350
→ én beperkt tot werkelijk betaalde premie € 2.000

Premie met huwelijksquotiënt

- *netto belastbaar beroepsinkomen na toepassing huw.quotiënt*
 $37.000 - 30\% (= 11.100) = 25.900,00$
- *maximum premie met recht op vermindering*
 $(25.900 \times 6\%) + 176,40 = 1.730,40$

Over te dragen premie

$2.000 - 1.730,40 = \mathbf{269,60}$

37

Bedrag “woonbonus” (aj.2022 – 2024)

p. 497

Regio	Basisbedrag Lening t.e.m. 2014	Basisbedrag Lening vanaf 2015	Extra	Extra indien 3 of meer KTL
VL	2.280	1.520	760	80
WALL	2.290	2.290	760	80
BR - aj.2022	2.500	2.500	830	80
BR - aj.2023	2.560	2.560	850	80
FED. – aj.2020 t.e.m. 2024	2.350 (*)		780	80

(*) Federale woonbonus slechts mogelijk indien lening t.e.m. 2013 en verlies statuut ‘eigen’ woning ten laatste 2015

38

Samenloop LV- Federaal langetermijnsparen met Vlaamse 'woonbonus' (én lening 2015)

Gegeven:

p. 675

Netto-belastbaar beroepsinkomen = € 33.000 (aj.2021)

Bedrag met recht op vermindering federaal LTS (= 6 % + 176,40) = € 2.156,40

Jaarlast eerste jaar "nieuw" krediet = € 2.280 (of meer)

Gevraagd: bedrag met recht op vermindering in het *federaal LTS* ?

Oplossing:

€ 2.156,40 – [€ 2.280 – € 760 "extra" woonbonus = € 1.520] = € 636,40

→ in **VL** : jaarlijks recht op federale vermindering LTS (*) = premie € 636,40
(voor levensverzekering niet gekoppeld aan krediet "eigen" woning)

(*) indien lening "eigen" woning **vanaf 2016 t.e.m 2019**: belastingvermindering federaal LTS voor € 2.156,40, vermits huidig art.145⁶ WIB in geen verrekening voorziet (idem Wallonië, en in Brussel idem voor leningen aangegaan vanaf 2017)

39

Pensioensparen :

€ 990 x 30 % of € 1.270 x 25 % (aj.2021 t.e.m. 2024)

p. 517

- T.e.m. 2017 : € 940 x 30 %
- Vanaf **2018** dual pensioensparen:
 - € 990 x 30 % (aj.2021 t.e.m. 2024)of
 - € 1.270 x 25 % (aj.2021 t.e.m. 2024)
 - Enkel systeem '**25 %**' indien 'expliciete' en jaarlijks te herhalen keuze (iedere instelling eigen systeem van kennisgeving)
 - Indien meer gestort dan € 990 (aj.2021 t.e.m. 2024), zonder expliciete keuze → bank of verzekeraar verplicht "gratis" het "te veel" terug te storten

Pensioensparen :
€ 990 x 30 % of € 1.270 x 25 %
Beste keuze ?

p. 518

- **€ 990 x 30 % = € 297** belastingvermindering)
- **€ 1.270 x 25 % = € 317,50** vermindering, of *slechts* **€ 20,50** meer
 - Maar wel later *hogere belastbare grondslag* → “*nettowinst*” *verwaarloosbaar*
 - Om in systeem ‘**25 %**’ minstens **€ 297** vermindering te bekommen → minimaal te storten: **€ 1.188** x 25 % = € 297, maar opnieuw: later hogere grondslag → *verlies !!*
 - *Sop de kolen waard ? Wellicht niet, behalve voor 60-plusser (vermits storting na 60 jaar = niet belast)*

41

Pensioensparen - aangifte storting

= slechts **1 rubriek** = Vak X, afd. II, rubriek E

→ geen onderscheid naargelang hoogte storting !

p. 518

Vak X - II. FEDERAAL- (UITGAVEN DIE RECHT GEVEN OP) BELASTINGVERMINDERINGEN

II. FEDERAAL		
A. GIFTEN:	1394-61	
B. VOOR BELASTINGVERMINDERING IN AANMERKING KOMEND BEDRAG VAN DE UITGAVEN VOOR KINDEROPPAS:	1384-71	
C. BEZOLDIGINGEN VAN EEN HUISBEDIENDE:	1389-66	
D. BIJDRAGEN EN PREMIES VOOR EEN AANVULLEND PENSIOEN VOOR ZELFSTANDIGEN:	1342-16	2342-83
E. BETALINGEN VOOR PENSIOENSPAREN:	1361-94	2361-64

- Storting t.e.m. € 990 = 30 % belastingvermindering
- Storting > € 990 = 25 % belastingvermindering

Let op : indien keuze is gemaakt voor ‘25 % - systeem’, dan **moet** de **volledige** storting hoger dan € 990 worden aangegeven, ook al zou op die manier de vermindering lager zijn dan wanneer slechts € 990 zou worden aangegeven (Circ. 2018/C/72 – nr.18 – zie p.518)

**INDIVIDUELE LEVENSVZERKERING
PENSIOENSPAREN**

Hoofdstuk 2

Bedrag met recht op vermindering of aftrek

VAPZ

**VRIJ AANVULLEND PENSIOEN
ZELFSTANDIGEN (VAPZ)**

Exclusief **€ 2.350 langetermijnsparen** ook vermindering of aftrek voor:

- pensioensparen, IPT- of groepsverzekering,
- **VRIJ AANVULLEND PENSIOEN ZELFSTANDIGEN**
- Pensioenovereenkomst voor Zelfstandigen (**POZ**)
(zie opleiding “Aanvullende Pensioenen”, en handboek p.588)

Begrip

VAPZ = levensverzekering, afgesloten bij pensioeninstelling naar keuze (= verzekeraar of pensioenkas)

Opmerking: geen wettelijke voorwaarden inzake aanduiding **begunstigde “bij overlijden”** (contracten vóór 2004: indien gehuwd, dan was echtgeno(o)t(e) verplicht aan te duiden)

VRIJ AANVULLEND PENSIOEN ZELFSTANDIGEN (VAPZ)

Wie ?

Zelfstandige in hoofdberoep, of in bijberoep (*) indien "normale" bijdragen (= inkomen \geq € 14.658,44) + ook meewerkende echtgenoot die is aangesloten bij sociaal statuut. *Opmerking:* ook voor 65-plussers die *geen pensioen* genieten en "normale" bijdragen betalen in hoofdberoep.

Opmerking: eind 2021, van de **700.000** zelfstandigen in "hoofdberoep" ***iets meer dan de helft = VAPZ***

(*) Een **startende zelfstandige in bijberoep** kan slechts *ten vroegste* vanaf het **4^e jaar** van activiteit een VAPZ (en een POZ)-contract afsluiten (en dan nog enkel op voorwaarde dat hij tijdens zijn 1^e jaar minimaal een *netto-belastbaar inkomen* had = € 14.658,44). Het feit dat hij van bij de aanvang vrijwillig sociale bijdragen zou hebben gestort op minimaal € 14.658,44 verandert hieraan niets (zie p.581 en p.588).

45

Premie VAPZ

p. 580

Gewoon stelsel : € 100 tot 8,17 % x (***nog steeds***) ***geherwaardeerd netto belastbaar beroepsinkomen van 3 jaar terug*** (*),

- maximum 2021 = € 40.425,64 → max. premie = **€ 3.302,77**
- maximum 2022 = € 42.198,57 → max. premie = **€ 3.447,62**

Sociaal stelsel : (8,17 % x 115 %) = 9,40 % x geherwaardeerd netto beroepsinkomen van 3 jaar terug,

- maximum premie 2021 = **€ 3.800,01**
- maximum premie 2022 = **€ 3.966,67**

(*) ▪ **t.e.m. 2014**, 'geherwaardeerd netto belastbaar beroepsinkomen van 3 jaar terug' = definitieve grondslag berekening sociale bijdragen

- **vanaf 2015** = grondslag voor 'voorlopige' bijdragen
definitieve afrekening = op basis *werkelijke inkomen* van betreffende jaar

Premie (vervolg)

▪ Startende zelfstandige (in hoofdberoep):

Eerste 3 jaar “forfaitaire” premies vermits geen “referentie-inkomen” (voor 2021 berekend op € 14.042,57 / 2022 = € 14.658,44)

→ Maximum premie =

- 2021 = € 1.147,28 (gewoon) en € 1.320,00 (sociaal)
- 2022 = € 1.197,59 (gewoon) en € 1.377,89 (sociaal)

Tenzij vrijwillig sociale bijdragen op hoger (vermoedelijk) inkomen, dan ook op die “grondslag” premieberekening

▪ Meewerkende echtgenoot

Eerste 3 jaar, berekend op € 6.439,45 (2022)

→ Maximum premie =

- 2021 = € 504,00 (gewoon) en € 579,88 (sociaal)
- 2022 = € 526,10 (gewoon) en € 605,31 (sociaal)

47

Premie (vervolg)

- Jaar start en stopzetting “zelfstandige activiteit” : slechts premie in verhouding tot kwartalen waarvoor bijdrageplicht
- Op premie VAPZ geen 4,4 %, noch 2 % premietaks verschuldigd !
- Premie slecht fiscaal aftrekbaar indien sociale bijdragen tijdig betaald (zie attest sociaal verzekeringsfonds)

▪ Corona:

p. 582

- indien ingevolge coronacrisis uitstel van betaling sociale bijdragen 2020 en/of 2021 bekomen, premie VAPZ 2020 en/of 2021 toch fiscaal aftrekbaar !
- Indien enkel afbetalingsplan m.b.t. bijdragen 2020, en afbetalingsplan verviel in 2021, dan premie 2021 slechts aftrekbaar indien in 2021, sociale bijdragen 2020 én 2021 werden betaald
- Indien zowel afbetalingsplan m.b.t. 2020 én 2021, dan premie 2021 steeds aftrekbaar
- Premie 2022 slechts aftrekbaar indien bijdragen 2022 tijdig betaald en eveneens de bijdragen 2020 en 2021 waarvoor het afbetalingsplan vervalt in 2022

Financiële besparing = Belastingvermindering + minder sociale bijdragen

premie = sociale bijdrage = beroepskost → winst = marginaal tarief + *onmiddellijk* minder sociale bijdragen =

54 % + ($\frac{1}{2} \times 21 \%$) = ongeveer 64,50 % (bij 8 % aanvullende gem.bel.)

...behalve indien inkomen > € 93.281,02 (2022) = maximum grondslag 'sociale bijdragen' → voordeel = 54 %.

"Sociaal" stelsel =

= max. 115 % premie "gewoon" stelsel (= 8,17 % x 115 % = 9,40 %) waarvan minstens 10 % voor "**solidariteit**"

Solidariteit =

- 1) opbouw pensioen tijdens periodes inactiviteit
- 2) aanvullende uitkeringen (rente) bij arbeidsongeschiktheid of bij overlijden tijdens de loopbaan (max. € 25.000/jaar)
- 3) kosten dekkende rente bij ernstige ziekte of afhankelijkheid (max. € 25.000/jaar)
- 4) verhoging lopende pensioen - of overlevingsrenten

Rendementsgarantie (= 0 % garantie)

Uit te keren pensioenkapitaal = minimaal gestorte premies (verminderd met risicopremies)

Sociaal luik =

- *t.e.m. 2015* = afkoop ten vroegste bij overlijden of vanaf 60 jaar (of bij eerdere wettelijke pensionering)
- **sinds 2016** = (ingevolge nieuwe wet “aanvullende pensioenen” d.d. 18/12/2015 - BS 24/12/2015)
 - slechts (*verplichte*) afkoop/uitkering mogelijk vanaf en bij wettelijke pensionering op 65 j., *tenzij*:
 - recht op “vervroegde” pensionering
 - geboren vóór 1962 = - 60 j. indien geboren voor 1959
 - 61 j. indien geboren in 1959
 - 62 j. indien geboren in 1960
 - 63 j. indien geboren in 1961
- VAPZ in voege < 2016 → behoud contractuele einddatum, maar eventueel wel verlenging, indien op die datum niet uitkeerbaar
- Indien reeds met pensioen op 1/1/2016 → toch slechts uitkering op contractuele einddatum

51

Afkoop en taxatie

- **Fiscaal luik** = taxatie *kapitaal* via “*omzettingsrente*” indien afkoop op einddatum contract of < 5 j. voor einddatum (of bij overlijden); indien eerder: *marginaal tarief*.

Opmerkingen:

- *fiscaal luik nog steeds niet aangepast aan wet 18/12/2015*
- *!! - Slechts taxatie = 80 % kapitaal, indien beroepsactief tot 65 j.... en eveneens bij “vervroegde” pensionering met volledige loopbaan (= meestal 45 arbeidsjaren – zie p.558) én eveneens tot dan beroepsactief*
- *Let op : VAPZ steeds belastbaar (ook indien geen enkele premie afgetrokken)*
- *Winstdeelname = belastingvrij (maar wel taks 9,25 %)*
- *Taxatie “omzettingsrente” = dikwijls lage taxatie (althans indien louter relatief laag wettelijk pensioen en bijv. geen onroerende inkomsten)*

52

- **Let op: vooraf Riziv-bijdrage = 3,55 %** op volledige uitkering !
- **én “solidariteits-bijdrage 0 tot 2 %”** (cfr. andere “aanvullende pensioenen”)

Uitkering	bij leven	bij overlijden
≤ € 2.478,94 (100.000 F)	0 %	0 %
€ 2.478,95 (100.001 F) t.e.m. € 24.789,35 (999.999 F)	1 %	1 %
€ 24.789,36 (1.000.000 F) t.e.m. € 74.368,05 (2.999.999 F)	2 %	1 %
≥ € 74.368,06 (3.000.000 F)	2 %	2 %

53

Stopzetting contract en overdracht reserves (belastingvrij ?)

Steeds stopzetting mogelijk (zonder verlies winstdeelnamen)
Bij overdracht geen acquisitiekosten (wel afkoopvergoeding)

Enkel belastingvrije overdracht van reserves m.b.t. premies
vanaf 2004 ! (en geen overdracht mogelijk RIZIV-contracten)

Inpandgeving m.b.t. een onroerend goed

Inpandgeving i.v.m. een “Europees” onroerend goed =
schuldsaldoverzekering (evt. 2 contracten) (zie volgende slide)

Cumul met groeps- of IPT-verzekering + POZ

80 % regel i.f.v. “alle” aanvullende pensioenen

Mogelijk: opnemen *voorschot* of *inpandgeving* contract, m.b.t. binnen EER gelegen onroerend goed

→ VAPZ = *schuldsaldoverzekering (of flexibele met extra-overlijdensdekking) (evt. 2 contracten)*

Ingevolge nieuwe wet “aanvullende pensioenen” d.d. 18/12/2015:

- voor (*nieuwe*) *voorschotten en inpandgevingen* geen looptijd, korter dan tot het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd !!
- Voor *reeds opgenomen voorschotten* : gedeeltelijke afkoop mogelijk op oorspronkelijk voorziene einddatum.
- *Conclusie*: inpandgeving niet meer evident voor “jonge” zelfstandigen

55

Riziv-toelage en contracten

“Geconventioneerde” artsen, tandartsen, apothekers, enz. =

recht op **belastingvrije** (*) “**riziv-toelage**” ter opbouw (sociaal) “aanvullend pensioen” of als premie verzekering “gewaARBorgd inkomen” (**) =

- geneesheren: € 5.088,58 of € 2.400,40, indien gedeeltelijk geconventioneerd (2021); artsen die beschikken over een Riziv-nummer voor huisartsen of artsen-specialisten (telkens) ‘in opleiding’ (en die voldoen aan welbepaalde voorwaarden) gaat het om een bedrag = € 6.351,21 (2021).
- tandartsen: € 3.232,32 (2021);
- apothekers: € 3.099,43 (bij 100 %) en € 2.324,56 (bij 75 %) en € 1.549,73 (bij 50 %) (2021);
- kinesisten: € 2.847,45 (100 %), of € 2.128,38 (75 %) of € 1.610,68 (50 %) (2021);
- logopedisten: € 2.695,13 (100 %) en € 1.306,74 (50 %) (2021);
- verplegers: € 544,47 (2021).

(*) art. 38, § 1, 16° WIB

(**) de werkelijk definitief toe te kennen bedragen worden meestal met een paar jaar vertraging vastgesteld en gepubliceerd.

Opmerking: gepensioneerde zorgverstreker krijgt ‘cash’ een gelijkaardige toelage (= belastbaar als baten)

“Eigen pensioenbijdrage “loontrekkende” zorgverstreker

= als sociale bijdrage (**Vak IV**, rubriek **A,17**) aftrekbare persoonlijke bijdrage = tot 9,40 % van het beroepsinkomen, max.

€ **3.800,01** (2021) of € **3.966,67** (2022) voor “sociaal” pensioenplan (≤ 80 % regel)

Waarom niet alle werknemers recht op aftrekbare storting ?

Of nu toch met VAPW ? = storting = 3 % van de bezoldiging, met een minimum = € 1.630 (aj. 2022) – (aj. 2023 - € 1.670) (te verminderen met gestorte werkgevers- en werknemersbijdrage) (met recht op 30 % belastingvermindering)

p. 490 en Pensioensparen = p. 519

INDIVIDUELE LEVENSVERZEKERING PENSIOENSPAREN

Hoofdstuk 3

***Voorwaarden
waaraan de contracten (LV + PS)
moeten voldoen***

Voorwaarden contract levensverzekering i.f.v. belastingvermindering (korf € 2.350)

1. BELASTINGPLICHTIGE = VERZEKERINGNEMER = VERZEKERDE

p. 490

2. CONTRACT AANGAAN VÓÓR 65 J

3. PRESTATIES BIJ LEVEN

- MINIMUMDUUR = 10 jaar (→ *volgens administratie, geen premieverhoging in laatste 10 jaar, en op basis van de wettekst evenmin vanaf 65 j. !!*)

Vóór 65 jaar een *premiebedrag* afspreken, dat evenwel slechts in maandfracties zal worden betaald (deels vóór en deels vanaf 65 jaar) = geen verhoging ! (zie *blz.491, rubr. b-c - opmerking: standpunt geldt enkel voor "klassieke" gemengde levensverzekering !*)

- EINDDATUM = ten vroegste 65 jaar (Vrouwen én contract < 1/1/2002 → 60 jaar)
- BEGUNSTIGDE = verzekeringnemer

4. PRESTATIES BIJ OVERLIJDEN (geen minimum duur ; begunstigde: zie p.485 en 487 en slide 65)

5. AFGESLOTEN BIJ EEN IN DE **EER** GEVESTIGDE INSTELLING

= EU (tot 31/12/20 UK = EU) + IJsland, Liechtenstein, Noorwegen)

59

Voorwaarden PENSIOENSPAREN

p. 519

1. Belastingplichtige = Verzekeringnemer = Verzekerde
(pensioenspaarverzekering)

2. Minimum looptijd = 10 jaar

3. Begunstigde =

- bij *leven* = Belastingplichtige
- bij *overlijden* (verzekering) = zie slide 65

4. Slechts stortingen indien: min. 18 j. - max. 64 j.

5. Gestort bij een in de EER gevestigde instelling

6. Per instelling slechts 1 contract

7. Per jaar slechts storting op 1 contract

8. Attest + bewijs van betaling

Opmerking: "5 stortingen" is geen voorwaarde i.f.v. "vermindering"; is wel een voorwaarde i.f.v. "voordelige" taxatie bij afkoop < 60 j. !

VORMEN = rekening of alle vormen individuele levensverzekering

Beleggingsverplichtingen in hoofde van de beheersvennootschappen

- maximaal 20 % in andere munt dan EURO
- maximaal 75 % in obligaties, hypothecaire leningen of gelddeposito's
- maximaal 75 % in aandelen
- maximaal 10 % in contanten

BESPREKING VOORWAARDEN LV + PS

p. 491

(1) **Belastingplichtige = verzekeringnemer = verzekerde**

→ **AAB** constructie → uitkering overlijden = Successierecht

Let op: bij AAB, i.f.v. art.188 Verzekeringwet, *eventueel* "inkorting" t.v.v. *reservataire* erfgenamen (indien LV = **schenking** = meestal indien beleggingsverzekering, maar niet bij zuivere overlijdensverzekering = *voorzorgsmaatregel* - voor meer info: opleiding *Erf- en Successierecht* !!)

→ **ABA** (of **BAB**) constructie → **geen** vermindering voor de premie, geen taxatie én geen successierecht (tenzij: evt. echtgenoten gehuwd in gemeenschap) *én geen "inkorting" t.v.v. reservataire erfgenamen !!!*

(2) **Contract < 65 j.**

→ "gewone" LV = toch levenslange stortingen

→ *Pensioensparen* = max. stortingen t.e.m. 64 j.

(3) Looptijd \geq 10 jaar

→ LV - korf € 2.350 = geen premieverhoging toegelaten in laatste 10 jaar (wel indexatie) **(en ook niet meer vanaf 65 j.** → niet toegelaten: vanaf 65 j. € 2.350 storten, omwille van streefbedrag = € 2.350, indien er vóór 65 j. effectief minder is gestort)

→ Pensioensparen = wel toegelaten

Maar: premieverhoging vanaf 55 j. → nadeliger taxatie !!
(nl. op 10^e verjaardag verhoging en niet “bevrijdend” op 60 j. !)

Flexibele levensverzekering: \neq verhoging, indien vanaf 55 j:

- Premie \leq premie jaar VN = 54 j.
- Premie \leq gemiddelde Premies “5 jaren vóór jaar 55 j.”

(3bis) minimum-eindleeftijd = 65 j.

→ “gewone” LV : 65 j. = **min.** eindleeftijd \neq **max.** eindleeftijd

vb. Ambtenaren: (bij voorkeur) eindleeftijd 75 j.

→ Pensioensparen: * geen wettelijke min. eindleeftijd

* i.f.v. taxatie best: *min. 60 j.*

(4) Begunstigde bij overlijden: zie volgende slide

- (1) **geen waarborg of wedersamenstelling “onroerend” krediet:**
“echtgenoot, of “wettelijk” samenwonende partner, of bloedverwanten t.e.m. de 2e graad”
- (2) **waarborg of wedersamenstelling “onroerend” krediet:**
 [uitgezonderd “hypothecair” krediet “eigen/enige” woning – zie (3),
 tenzij VL én lening “eigen” woning vanaf 2016 t.e.m. 2019 = (2)]
- (a) ten belope **kapitaalsgedeelte = wedersamenstellen/waarborgen lening:** *“personen die ingevolge het overlijden van de verzekerde volle eigenaar of vruchtgebruiker worden van het onroerend goed”;*
- (b) ten belope van **saldo:** *“echtgenoot, of “wettelijk” samenwonende partner, of bloedverwanten t.e.m. de 2e graad”.*

- (3) **waarborg of wedersamenstelling “hypothecair” krediet “eigen/enige” woning + aangifte premie in “woonbonus” of “chèque habitat” :**
“personen die ingevolge het overlijden van de verzekerde volle eigenaar of vruchtgebruiker worden van de woning”.

Opmerkingen:

- woonbonus + chèque habitat → max. verzekering = bedrag hyp. lening → (in theorie) geen verzekering “saldo” toegelaten [behalve VL én HL “eigen” woning vanaf 2016 t.e.m. 2019 = “pro rata” toepassing belastingvermindering én begunstigingsclausule (2)] !
- Vlaanderen: niet langer belastingvermindering voor SSV tot waarborg HL “eigen” woning, aangegaan vanaf 2020 (Brussel: vanaf 2017). Eventueel SSV afsluiten én premiebetaling vóór het aangaan van de HL met correcte begunstigingsclausule (= echtgenoot, enz.) → Federaal LTS (ook zinvol in Wallonië!)

(5) Pensioensparen, voorwaarde nr. 7 : “jaarlijks slechts aangifte storting op 1 contract”

- ook bij belastingvrije overdracht spaartegoed of reserve: ofwel enkel storting op “oud” contract, ofwel enkel op “nieuw” (= PV nr.1077, d.d. 13/1/2006) !!! (*wordt gecontroleerd !!*)

Kritiek: PV ging over *gelijktijdig* hebben van meerdere contracten !!

- *Opmerking: bij uitkering “Beschermingsfonds” (= belastingvrije overdracht), wel aangifte van zowel storting op “oud” als op “nieuw” contract (= toepassing “Apra-wet”)*

Pensioensparen, voorwaarde nr.6

p. 519

Per instelling slechts 1 contract

Bij ‘*klassieke*’ *gemengde LV* (= *vaste premie*) in de praktijk geen verhoging mogelijk naar € 1.270

(vermits *technisch* niet evident om in ‘*klassiek*’ contract premie te verhogen)!

Er was ooit het idee : eventuele *administratieve toelating* om voor *premieverschil* tussen het basisbedrag en het verhoogde bedrag, een **2e** ‘*flexibele*’ *LV* (universal life) te openen.... maar enkel op **voorwaarde** dat er contractueel slechts **één polisnummer** zou zijn geweest (= *technisch* niet mogelijk) → optie 2e contract = *uitgesloten* !

**Opmerking: Fiscaal attest Levensverzekering
(korf € 2.350)**

p. 493

- Indien levensverzekering “niet-fiscaal” opgemaakt, *verbod* voor verzekeraar om naderhand toch “*fiscaal basisattest*” af te leveren
- Reden:
 - niet-fiscale contracten = vrijgesteld van 9,25 % taks winstdeelname
 - Fiscale contracten = niet vrijgesteld
 - eventueel naderhand toch attest mogelijk, indien contract zonder winstdeelname (= adm. standpunt)... *maar wel indien, en enkel vanaf het moment dat, begunstigingsclausule = OK*

**INDIVIDUELE LEVENSVZERKERING
PENSIOENSPAREN**

Hoofdstuk 4

Taxatie

*Ind. LV - korf € 2.350 of woonbonus = p. 498
Pensioensparen = p. 521*

TAXATIE INDIVIDUELE LEVENSVZERKERING en PENSIOENSPAREN

PRINCIPE

- Belastingvermindering → taxatie
- Nooit belastingvermindering premie → geen taxatie !

UITZONDERING :

verzekeringscontract, zonder overlijdenskapitaal > 130 % premies én met uitkering bij leven < 8 jaar → toch taxatie !

WINSTDEELNAME = vrij van belasting ! *maar*: wel 9,25 %
fiscaal niet aftrekbare "taks" = ± 12,00% (***maar niet verschuldigd in het Pensioensparen !!!***)

TAXATIE PENSIOENSPAARREKENING

p. 521

UITKERING

- (NETTO-STORTING GEKAPITALISEERD à **6,25 %**
(tem 1991) of **4,75 %** (= "*theoretisch spaartegoed*")

EXCEDENT = Belastingvrij

Belastingvrije en belastbare overdrachten

- Belastingvrij :
 - overdracht volledige *spaarreserve* van ene verzekeraar naar andere
 - overdracht volledig *spaartegoed* van ene bank naar andere
 - Transfer n.a.v. vereffening verzekeraar (Apra-wet)
- Belastbaar :
 - overdracht **LV** → **Bank** of **Bank** → **LV**
 - gedeeltelijke overdrachten tak 23 tussen verzekeraars

NIET BELASTBARE VERRICHTINGEN

Apra-wet : bij “**onvermogen**” **levensverzekeraar**, **uitkering** door “**Bijzonder beschermingsfonds voor deposito’s en levensverzekeringen**” of door “**curator**” of “**vereffenaar**” = **niet belastbaar**, indien rechtstreeks belegd in “**soortgelijk contract**” bij **andere levensverzekeraar**

Opmerking: *geldt zowel voor korf € 2.350 als voor PS !*

Belastingplichtige = “Aangeduide begunstigde”, tenzij...
waarborg of wedersamenstelling “onroerend” krediet ...

p. 499

**Belastingplichtige indien “waarborg of wedersamenstelling”
onroerend krediet** (geldt ook voor VAPZ, POZ en VAPW !) =

(1) kapitaalsgedeelte = bedrag aflossing lening:

(a) perso(nen) die ingevolge overlijden verzekerde volle eigendom of vruchtgebruik verwerven van onroerend goed waarvoor lening gesloten
*indien **verzekerde op tijdstip overlijden = volle eigenaar***

of

(b) alle andere gevallen: erfgenamen verzekerde.

Alle andere gevallen = verzekerde niet of niet meer “volle” eigenaar onroerend goed

(2) “saldo”: de in het contract aangeduide *begunstigde*

©
75

**TAXATIE
INDIVIDUELE LEVENSVZERZEKERING en PENSIOENSPAREN
SCHEMA**

▪ **Uitkeringen bij “leven” > 60 j.** → 10 %, of PS = 8 % “taks” op 60 j.
én geen aangifte (16,5 %);

Opmerking: Pensioensparen t.e.m. 2014 = 10 % taks

▪ **Uitkeringen bij “leven” < 60 j.** → (meestal) 33 % PB (marginaal)

▪ **Uitkeringen bij “overlijden”** → 10 %, of PS 8 % PB (16,5 %)

Opmerking: Pensioensparen t.e.m. 2014 = 10 % PB

▪ **LV – HL (vb. SSV)** → Fictieve “Omzettingsrente”
(1 à 5 %) (niet in pensioensparen !!!)

▪ **contract < 93** → 16,5 % (*) i.p.v. 10 % (of 8 %) en “marginaal” (*)
i.p.v. 33 %

(*) waarvan reeds 6,5 % geïnd in 2012

1. CONTRACTEN MET VOORDELEN BIJ LEVEN, *ten vroegste uitgekeerd na de 60ste verjaardag*

→ **op 60 j. "Taks op het lange termijnsparen"**

p. 501
en 522

a. Principes

- taks ≠ personenbelasting
- taks op:
 - kapitaal (= **LV**, indien uitgekeerd op 60 j.= vrouwen én contract < 1/1/2002, of **PS-verzekering** met eindleeftijd = 60 j. = M + V)
 - theoretische afkoopwaarde (= spaarreserve op 60 j.)
 - theoretisch spaartegoed (= pensioenspaarrekening)
- taks = bevrijdend → op latere uitkering geen belasting
- toch belastingvermindering voor latere stortingen (zonder taxatie)

b. Tarief "Taks langetermijnsparen"

p. 501
en 523

16,5 % op gedeelte m.b.t. stortingen vóór 1/1/1993

10 % op gedeelte m.b.t. stortingen vanaf 1/1/1993

In 2012: 6,5 % taks op alle levensverzekeringen én pensioenspaarcontracten van vóór 1/1/1993 !!

- *Op deel reserve LV (korf € 2.350 én korf Pensioensparen) of deel spaartegoed Pensioenspaarrekening, opgebouwd met premies of stortingen, gestort vóór 1/1/1993*
= in 2012, "anticipatieve" en "bevrijdende" taks = 6,5 %
- *Op 60 jaar, op dat deel sindsdien ook 10 %*

→ **sinds 2013, op 60 j. = 10 % "taks" op volledige grondslag !**
Pensioensparen sinds 2015 = 8 %

c. Contracten afgesloten of verhoogd vanaf 55 jaar

p. 502
en 523

- Taxatie op **10e verjaardag**, of t.g.v. **eerdere afkoop**
- Tarief =
 - **10 % (ind. LV – korf € 2.350)**
 - **8 % (= pensioensparen), of**

Tarief = **33 %**, indien:

- **Levensverzekering (korf € 2.350)**: afkoop méér dan 5 jaar voor normale einddatum

Voorbeeld:

LV afgesloten op 57 j., looptijd 10 j. = einddatum = 67 j.

afkoop vanaf = 62 j. (< 5 j. voor einddatum) → taks 10 %

indien afkoop vóór 62 j. (> 5 j. voor einddatum) → taks 33 %

- **Pensioensparen (rek. of verz.)** : afkoop vóór wettelijke pensionering (geen andere voorwaarden !)

©
79

Wat is een “verhoging” ?

p. 502 en 524

Geen verhoging ! = indien vanaf 55 j. :

- na 55^e verjaardag wettelijk maximum storten, indien ook maximum vóór 55^e verjaardag
- Indien minder dan maximum, dan na 55 jaar, vroeger gestort bedrag, evt. geïndexeerd (indien indexclausule in contract < 55 j.)
- Contracten met *variabele storting*:
 - Premie of storting ≤ premie of storting jaar VN = 54 j. (indexatie = toegelaten)
 - Premie ≤ gemiddelde Premies “5 jaren vóór jaar 55 j.”

En ook: vrouwen én contracten < 1/1/2002 én verlenging contractduur tussen 55 en 60 j. tot pensioenleeftijd ≠ “verhoging”

**Verhoging “wettelijk maximum” Pensioensparen
= verhoging contract met uitstel taxatie ?**

p. 524

Pensioensparen, geen verhoging ! =

- Wie voor zijn 55ste het wettelijk maximum stortte mag dit ook na zijn 55. Dit is ook van toepassing bij de overschakeling naar het verhoogde maximum in het kader van het duaal pensioensparen zonder dat dit als een verhoging wordt beschouwd. De keuze voor het oude maximum of het verhoogde maximum kan per jaar verschillen.
- Wie voor zijn 55ste niet het maximale bedrag stortte → maximale storting: vroegere storting + 28 % ≠ verhoging ...vermits: “nieuw” maximum € 800 (niet-geïnd.) = 28 % meer dan “oud” max., € 625 (niet-geïnd.), althans indien “hogere” storting > € 625 (niet-geïnd.), of € 990 (geïnd. – aj.2021)
- Opmerking: indien “hogere” storting ≤ € 990 (aj.2021) = ‘nieuw’ contract met taxatie op 10e verjaardag verhoging !!
- *Let op: meer storten enkel zinvol indien vermindering op “nieuwe” storting hoger dan op “oude” !!!*

81

Pensioensparen

**‘1 % per jaar’ anticipatieve taks vanaf 2015 t.e.m. 2019
én verlaging tarief tot 8 %**

p. 523

- vanaf 2015 t.e.m. 2019 (= 5 x) : jaarlijks **1 %** anticipatieve taks op spaarreserve of (werkelijk (!) spaartegoed opgebouwd per 31/12/2014
Opmerking: geen inhouding in het jaar waarin men 60 j. wordt
- taxatie **sinds 2015 = 8 %**, verminderd met de in de jaren 2015 t.e.m. 2019 ingehouden taks.
- voor stortingen sinds 1/1/2015: taks = **8 %**

Opmerking: indien te vroeg afgekocht → taks = 33 %, verminderd met reeds ingehouden taks

2. CONTRACTEN MET VOORDELEN BIJ LEVEN, *afgekocht vóór de 60ste verjaardag*

→ **PERSONENBELASTING**

p. 503

a. "Normale" datum =

- **Levensverzekering** (korf € 2.350) =

65 jaar (tenzij vrouwen én contract < 1/1/2002 = 60 jaar)

of < 5 j. vóór leeftijdsgrens → enkel uitkering op normale datum < 60 j.
voor vrouwen én indien contract < 1/1/2002 !

a. "Normale" datum =

- **Pensioensparen, indien afgekocht na:**
 - pensionering op normale datum
 - pensionering < 5 j. voor normale datum
 - niet meer mogelijk sinds 2017: brugpensionering (werkloosheid met bedrijfstoelage)

p. 526

Bijkomende voorwaarden pensioensparen:

- looptijd contract ≥ 10 jaar
- minimum 5 stortingen
- elke storting minstens 5 j. belegd

Indien in 2014 storting = € 950 →

- overdracht € 10 = storting 2015
- i.f.v. "elke storting minstens 5 j. belegd" = storting 2014

p. 527

**2. CONTRACTEN MET VOORDELEN BIJ LEVEN,
afgekocht vóór de 60ste verjaardag (vervolg)**

→ **PERSONENBELASTING**

Indien “normale” datum → **Tarief =**

- **16,5 %** op gedeelte m.b.t. premies vóór 1/1/1993
- **10 % of Pensioensparen = 8 %**, op gedeelte m.b.t. premies of stortingen vanaf 1/1/1993
- *Let op: indien afkoop PS tegen 8 % of 16,5 %, nadien geen stortingen meer mogelijk !!*

b. Vóór “normale” datum (of niet voldaan aan voorwaarden)

- **marginaal tarief** m.b.t. stortingen vóór 1/1/1992
- marginaal tarief, **maximaal 33 %**, m.b.t. stortingen vanaf 1/1/1992

©
85

**2. CONTRACTEN MET VOORDELEN BIJ LEVEN,
afgekocht vóór de 60ste verjaardag (2e vervolg)**

→ **PERSONENBELASTING**

Tarief =

p. 503 en 527

**Contracten met (in 2012) 6,5 % anticipatieve taks
(+ PS én 2015 t.e.m. 2019 = 5 x 1 % anticipatieve taks):**

tarief is en blijft 16,5 % of “marginaal”,
met volgende *nuance* :

- bedrag ingehouden 6,5 %-heffing (+ anticipatieve taks ‘PS’ 2015-2019) wordt aan grondslag toegevoegd (niet bij PS-rekening!!)
- 6,5 %-heffing (+ anticipatieve taks ‘PS’ 2015-2019) = reeds ingehouden ‘bedrijfsvoorheffing’ (BV) en wordt verrekend met verschuldigde belasting
(= afzonderlijk vermeld op fiche 281.11 of op fiche 281.15)

©
86

3. Uitkeringen bij overlijden

→ **PERSONENBELASTING**

p. 504 en 527

▪ **ZUIVERE OVERLIJDENSVERZEKERINGEN**

bij uitkering = **10 % of 8 % (= PS)** op kapitaal (*)

▪ **GEMENGDE LEVENSVZERZEKERINGEN**

- overlijden vóór 60 j. → **10 % of 8 % (= PS)** op kapitaal (**)
- overlijden na 60 j. → op 60 j. "**taks**", nadien niets meer (contracten > 55j. = "taks" bij uitkering)

▪ **PENSIOENSPAARREKENING**

idem "gemengde"

(*) eventueel 16,5 % op deel reserve of uitkering, opgebouwd met stortingen < 1993

(**) idem, maar met verrekening reeds ingehouden 6,5 %-heffing

(PS = + *anticipatieve taks 2015-2019*) – zie vorige slide

4. SSV of GEMENGDE gekoppeld aan HYPOTHECAIRE LENING

→ **Personenbelasting via 'omzettingsrente'**

Tabel berekening omzettingsrente

p. 505

Leeftijd van de begunstigde bij de uitbetaling	Toe te passen percentage op het belastbare kapitaal
40 of minder	1 %
41 – 45	1,5 %
46 – 50	2 %
51 – 55	2,5 %
56 – 58	3 %
59 – 60	3,5 %
61 – 62	4 %
63 – 64	4,5 %
65	5 %

Hoe lang aan te geven? 10 jaar indien ≥ 65 j. bij uitkering
13 jaar indien < 65 j. bij uitkering

Wanneer omzetting naar fictieve rente ?

Enkel tot beloop van het (gedeelte) verzekerd kapitaal dat effectief (nog) dient tot “waarborg” (of wedersamenstelling) HL (*) + uitkering bij :

- overlijden van de verzekerde
- bij leven, einddatum contract = 65 jaar
(of vrouwen én contract < 1/1/2002 → 60 jaar)
- of bij uitkering in de 5 jaren die de einddatum voorafgaan

Bij vroegere uitkering → afkoopwaarde belast tegen **marginaal tarief en/of 33 % !**

(*) indien HL ondertussen afgelost → éénmalige taxatie!
(= 10 % en/of 16,5 % of indien “te vroeg” = 33 % of marginaal tarief)

Opmerking: in principe eveneens éénmalige taxatie indien lening niet-hypothecair gewaarborgd (bijv. louter hyp. volmacht), of voor het gedeelte waarvoor louter hypothecaire volmacht) !!

©
89

LET OP !

- Geen taxatie via omzettingsrente voor **pensioenspaarcontracten !!!**
(= éénmalige taxatie 8 % + gemeentebelasting) (zie blz.528)
→ indien netto-uitkering = schuldsaldo → 110 % verzekeren !
vermits: $110 - [(8 \% \times 107,5 \% = 8,6 \%) \times 110 = 9,46] = 100,54$
- Ook taxatie via omzettingsrente voor VAPZ-contracten (maar slechts **80 %** v.h. kapitaal belastbaar indien uitkering én beroepsactief tot wettelijke pensioenleeftijd) (ook bij vervroegde pensionering met volledige loopbaan)
- Ook taxatie via omzettingsrente voor Groeps- of IPT-verzekering (of nieuw: POZ en VAPW) indien “voorschot” m.b.t. “eigen/enige” woning (voor een schijf = € 83.400) (aj. 2023 = € 85.430)
- Ook taxatie omzettingsrente voor “**invaliditeitskapitaal**” (= aangiftetermijn 10 j. of 13 j.) of “**onderhoudsuitkering**” onder de vorm van een eenmalige **kapitaalsuitkering**” (= aangiftetermijn = levenslang)

©
90

Indien **geen vermindering premie** → **geen taxatie** uitkering, indien contract afgesloten door een *natuurlijk persoon én, ofwel:*

(1) uitgekeerd *bij overlijden*

(2) zonder gewaarborgd rendement (tak 23)

(3) looptijd bij leven > **8 jaar**

- > **8 j.** = **contractduur** en *niet* beleggingstermijn

15 maart 1993 en einddatum = 14 maart 2001 = exact 8 j.

15 maart 1993 en einddatum = 15 maart 2001 = meer dan 8 j.

- **partiële afkoop < 8 j.** → **RV... maar:**
latere afkoop > 8 j. = **geen RV**

(4) overlijdensdekking $\geq 130\%$ gestorte premies, én VN = VZ =
Begunstigde bij leven

Volledig belastingvrij bestaat niet !

Ook indien uitkering vrij van belasting, toch belastingen, nl. :

- Premietaks = 2 %
- Abonnementstaks = 0,0925 %/jaar
- Bijdrage waarborgfonds = 0,15 %/jaar

Niet-fiscale levensverzekering

Indien niet voldaan aan één van de voorwaarden → taxatie

Belastbaar inkomen

p. 509

Gewaarborgd eindkapitaal (of afkoopwaarde) (*)

- Premie of koopsom

Belastbaar roerend inkomen

(*) = brutopremie gekapitaliseerd tegen 4,75 % !!!

Belasting

= **30 %** RV

INDIVIDUELE LEVENSVERZEKERING PENSIOENSPAREN

Hoofdstuk 5

Verplichtingen verzekeraars

Ind. LV - korf € 2.350 = p. 511

Pensioensparen = p. 529

VERPLICHTINGEN VERZEKERAARS

1. CONTRACTEN ZONDER BELASTINGVERMINDERING

PERSONENBELASTING

geen verplichtingen (tenzij inhouding RV)

SUCCESSIE

aangifteplicht (lijst 201) indien erfgenaam, legataris of begiftigde een "som" (*of de rechten op een levensverzekering*) bekomt ingevolge het overlijden van een "rijksinwoner"

VERPLICHTINGEN VERZEKERAARS

1. CONTRACTEN MET BELASTINGVERMINDERING

Personenbelasting

Bedrijfsvoorheffing (indien geen "taks langetermijnsparen")

Wijze van taxatie	% BV
Omzettingsrente	11,11
10 %	10,09
16,50 %	16,66
Marginaal of 33 %	33,31
Rente	11,11 tot 37,35 %

Pensioenfiche 281.11

tenzij taxatie via "taks langetermijnsparen", aangifte van kapitalen of rente met eventuele vermelding "omzettingsrente"

Successierechten

Zie "belastingvrije contracten"

FICHE Nr. 281.11 PENSIOENEN - JAAR 2021

1. Nr.	2. Datum van indiensttreding: [] van vertrek: []	
3. Schuldenaar van de inkomsten: NN of ON:		
4. Afzender: NN of ON:	Geadresseerde:	
5. Nationaal nr. of FIN of geboortedatum of -plaats:		
6. Pensioenen, renten en andere toelagen:		
a) Wettelijk pensioen verkregen vanaf de wettelijke pensioenleeftijd:	228	
b) Overlevingspensioen en overgangsuitkering:	229	
c) Ander pensioen:		
- Pensioen, rente en ermede gelijkgestelde toelage (1):		
- Kapitaal, afkoopwaarde en toelagen in kapitaal (1) niet omzetbaar in rente noch afzonderlijk belastbaar:		
- Voordelen van alle aard: Aard:		
TOTAAL:	211	

7. Afzonderlijk belastbare pensioenen, renten en andere toelagen:		
a) Achterstallen: - wettelijk pensioen verkregen vanaf de wettelijke pensioenleeftijd:	230	
- overlevingspensioen en overgangsuitkering:	231	
- ander pensioen:	212	
b) Pensioenen van de maand december (Overheid) (2):		
- wettelijk pensioen verkregen vanaf de wettelijke pensioenleeftijd:	314	
- overlevingspensioen en overgangsuitkering:	315	
- ander pensioen:	316	
8. Kapitalen, afkoopwaarden en andere toelagen in kapitaal (1) die afzonderlijk belastbaar zijn tegen:		
a) 33 %:	213	
b) 20 %:	245	
c) 18 %:	253	
d) 16,5 %: - gekapitaliseerde waarde van het wettelijk pensioen verkregen vanaf de wettelijke pensioenleeftijd:	232	
- gekapitaliseerde waarde van het overlevingspensioen:	237	
- andere:	214	
e) 10 %: - gevormd door werkgeversbijdragen of bijdragen van de onderneming (3):		
- andere:		
TOTAAL:	215	
9. Omzettingsrente van kapitalen, afkoopwaarden en andere toelagen in kapitaal (zie vak 11):	216	
10. Bedrijfsvoorheffing:		
a) Eenmalige taks:		
b) Bedrijfsvoorheffing:		
TOTAAL:	225	
11. Kapitalen, afkoopwaarden en andere toelagen in kapitaal (1) die tegen de omzettingsrente belastbaar zijn:		
a) Datum van betaling of toekenning:		
b) Berekeningsgrondslag van de omzettingsrente: - voortvloeiend uit de omzetting van kapitalen ten belope van 80 % (3):		
- andere:		
12. Diverse inlichtingen:		
a) Type wettelijk pensioen: Pensioennr.:		
b) Nr. van het verzekeringscontract:		

Vak V - PENSIOENEN

A. PENSIOENEN		
1. Andere dan de onder 2 en 3 bedoelde pensioenen		
a) Wettelijke pensioenen verkregen vanaf de wettelijke pensioenleeftijd:		
1) gewone:	1228-33	2228-03
2) pensioenen van december 2021 (overheid):	1314-44	2314-14
3) achterstallen:	1230-31	2230-01
b) Overlevingspensioenen en overgangsuitkeringen:		
1) gewone:	1229-32	2229-02
2) pensioenen van december 2021 (overheid):	1315-43	2315-13
3) achterstallen:	1231-30	2231-97
c) Andere pensioenen, renten (behalve omzettingsrenten) en als zodanig geldende kapitalen, afkoopwaarden, enz., die gezamenlijk belastbaar zijn:		
1) gewone:	1211-50	2211-20
2) pensioenen van december 2021 (overheid):	1316-42	2316-12
3) achterstallen:	1212-49	2212-19
d) Kapitalen en afkoopwaarden die afzonderlijk belastbaar zijn:		
1) tegen 33 %:	1213-48	2213-18
2) tegen 20 %:	1245-16	2245-83
3) tegen 18 %:	1253-08	2253-75
4) tegen 16,5 %:		
a. gekapitaliseerde waarde van wettelijke pensioenen verkregen vanaf de wettelijke pensioenleeftijd:	1232-29	2232-96
b. gekapitaliseerde waarde van overlevingspensioenen:	1237-24	2237-91
c. andere:	1214-47	2214-17
5) tegen 10 %:	1215-46	2215-16
e) Omzettingsrenten van kapitalen en afkoopwaarden die zijn betaald of toegekend:		
1) in 2021:	1216-45	2216-15
2) tijdens de jaren 2009 tot 2020:	1218-43	2218-13

99

Vak V. – PENSIOENEN (vervolg)

2. Arbeidsongevallen en beroepsziekten (wettelijke vergoedingen wegens blijvende ongeschiktheid)		
a) Uitkeringen, toelagen en renten (behalve omzettingsrenten):	1217-44	2217-14
b) Achterstallen van onder a bedoelde uitkeringen, enz.:	1224-37	2224-07
c) Omzettingsrenten van kapitalen die zijn betaald of toegekend:		
1) in 2021:	1226-35	2226-05
2) tijdens de jaren 2009 tot 2020:	1227-34	2227-04
3. Pensioensparen		
a) Pensioenen, renten, spaartegoeden, kapitalen en afkoopwaarden die gezamenlijk belastbaar zijn:	1219-42	2219-12
b) Spaartegoeden, kapitalen en afkoopwaarden die afzonderlijk belastbaar zijn:		
1) tegen 33 %:	1220-41	2220-11
2) tegen 16,5 %:	1221-40	2221-10
3) tegen 8 %:	1222-39	2222-09
4. Niet ingehouden persoonlijke sociale bijdragen:	1223-38	2223-08
B. BEDRIJFSVOORHEFFING		
1. Volgens fiches:	(225)	(225)
	(225)	(225)
	(225)	(225)
2. Totaal van rubriek 1:	1225-36	2225-06
C. PENSIOENEN VAN BUITENLANDSE OORSPRONG (EN DE BIJHORENDE KOSTEN)		
Vermeld het land, de code waarnaast ze zijn ingevuld (bv. 1211-50) en het bedrag van de hierboven vermelde pensioenen van buitenlandse oorsprong (en de bijhorende kosten) waarvoor u aanspraak maakt op belastingvermindering voor inkomsten van buitenlandse oorsprong (pensioenen die zijn vrijgesteld met progressievoorbehoud of waarvoor de belasting tot de helft wordt verminderd) of op de afzonderlijke belasting tegen de aanslagvoet van 0 %.		
Land:	Code:	Bedrag:
.....
.....
.....

100

Premietaksen vanaf 1/1/2013:

- *individuele levensverzekering* = **2 %**, tenzij *schuldsaldo-verzekering*, m.b.t. '*hypothecair*' onroerend krediet = **1,1 %**
- Pensioensparen en VAPZ = **0 %**
- POZ, VAPW, Groeps-, IPT-, BLV-verzekering of Pensioenfonds = 4,4 %
(tenzij voor alle werknemers + minimum "solidariteit" dan **0 %** ingevolge WAP)

1,1 % taks 'schuldsaldo-verzekering' indien:

- in pand gegeven t.v.v. schuldeiser (?)
- m.b.t. '*hypothecair*' onroerend krediet → **niet** voor lening met louter hypothecaire 'volmacht' (?)
- geen 1,1 % voor "*gemengde*" levensverzekering
- doelstelling: verwerven of behouden "onroerend goed"

Aanvullende verzekeringen:

- '*aanvullende*' waarborg (gewaarborgd inkomen of persoonlijke ongevallen) = **2 %**
- '*afzonderlijke*' verzekering 'gewaarborgd inkomen' of 'persoonlijke ongevallen' = **9,25 %**

Buitenlandse levensverzekering:

- Ook '*premietaks*' voor *Belgisch 'rijksinwoner'* met *buitenlandse levensverzekering* (opmerking: aan te geven in Vak **XIII**, rubr. **B**)

Overdracht reserve of 'overdracht rechten verzekeringnemer'

Niet opnieuw taks verschuldigd ! (art.183 en 184 Verzekeringwet)

Taks winstdeelname = 9,25 % (én fiscaal niet aftrekbaar ^(*))

.. maar niet voor contracten zonder vermindering en in het Pensioensparen

(*) verzekeraar kan 9,25 % niet als beroepskost aftrekken

→ werkelijke kost = (ongeveer) 12 %

Jaarlijkse taks = sinds 1/1/2014 = 0,0925 % ^(*)

...voor contracten zonder belastingvermindering (jaarlijks verschuldigd op de reserves)

(*) + 0,15 % voor Tak 21-LV t.v.v. "Beschermingsfonds" = 0,2425 % =

€ 242,50 op een reserve = € 100.000 !

**VERPLICHTINGEN VERZEKERAARS
BIJ PENSIOENSPAREN**

1. **JAARLIJKS** : opstellen *fiche* 281.60

p. 529

2. **PERSONENBELASTING**

Bedrijfsvoorheffing

Indien geen "taks lange termijnsparen"

Taxatietarief	B.V.
8,00 %	8,08 %
10,00 %	10,09 %
16,50 %	16,66 %
Marg. of 33 %	33,31 %
Rente	11,11 % tot 21,20 %

Fiche pensioensparen 281.15

tenzij taxatie via "taks lange termijnsparen", aangifte van kapitalen of rente

3. **SUCCESSIERECHTEN**

opmaken lijst 201, met vermelding: naam overledene, begunstigde, datum overlijden, uitgekeerde bedrag, aard van het contract

Deel 2

Hypothecaire woonkredieten

Hoofdstuk 1 – WOONBONUS (= hypothecaire lening “eigen/enige” woning, aangegaan vanaf 1/1/2005 ^(*)) en Waalse ‘CHÈQUE HABITAT’

Hoofdstuk 2 – Vermindering kapitaalaflossing voor kredieten enige woning < 1/1/2005 of kredieten 2e woning

Hoofdstuk 3 – Aftrek of vermindering voor intresten (gewone + bijkomende)

Voor een gedetailleerde bespreking:

zie ‘Praktische Belastingsservice 2022’, Deel II, hfdst.6, p.613 en hfdst.7, p.653

() VL én HL 2016 t.e.m. 2019: woonbonus ook voor lening “eigen/niet-enige” woning*

105

HYPOTHECAIR WOONKREDIET

p. 613

hypothecaire lening = geldlening gewaarborgd door een *hypothecaire inschrijving*

hypotheek = voorrecht van de schuldeiser op de waarde van het onroerend goed

kosten = registratierecht + hypotheekrecht

SOORTEN HYPOTHEEKLENINGEN

- lening met regelmatige contractuele aflossingen:
 - ◉ vaste annuïteiten, se- of trimestrialiteiten, mensualiteiten
 - ◉ met vaste kapitaaldelgingen
- lening met gemengde levensverzekering *of Tak 23 (met eventueel "vrijwillige" aflossingen)*
- eveneens: hypothecair gewaarborgde kredietopening, waaraan lening (1) of (2) wordt gekoppeld

**Vanaf aj.2015: “federale” of “gewestelijke”
belastingvermindering LTS of BS of Woonbonus !!**

- **Lening + levensverzekering m.b.t. “eigen” woning = gewestelijk = Vak IX, I (ieder gewest = eigen Vak IX, I)**
- **Alle andere leningen + levensverzekeringen = federaal = Vak IX, II, B**

p. 615

Te bekijken van dag tot dag !!!

- **Indien verlies statuut “eigen” woning ten laatste in 2015 én lening ten laatste 2013 → behoud **federaal** “bouwsparen” of “woonbonus” (zo niet: dan “federaal” LTS !)**
- **Bevoegde gewest = woonplaats op 1 januari aanslagjaar (ongeacht de ligging van de “eigen” woning – zie verder)**
- **Pensioensparen + groepsverzekering = federaal**

©
107

6e Staatshervorming: vanaf aj.2015 ‘Gewesten’ bevoegd voor krediet én levensverzekering ‘eigen’ woning !!!

Welk ‘gewest’ is bevoegd ??

= domicilie op **1 jan. aanslagjaar** (ongeacht ligging ‘eigen’ woning !!)

Voorbeelden:

- **belastingplichtige, woonachtig in ‘huurwoning’ in VL (waar hij ook werkt), ‘eigenaar’ van woning in **Wallonië** → VL = **bevoegd****
- **Belastingplichtige *huurder*, woonachtig in VL, koopt of bouwt woning in **Wallonië** → zolang woonachtig in VL, VL bevoegd voor HL m.b.t. Waalse woning (vermits: Waalse woning = ‘eigen’ woning)**
- **belastingplichtige *verhuist* tijdens inkomstenjaar van VL naar **Wall.** → **Wallonië = bevoegd** (zowel voor betalingen m.b.t. krediet ‘VL’, als m.b.t. krediet ‘**Waalse**’ ‘eigen’ woning)**

108

'Eigen woning' = zelf betrokken woning (*), of:

- **niet** (evt. "nooit") zelf betrokken, wegens **sociale** of **professionele** redenen
- of **niet** (of nog niet) zelf betrokken wegens (**):
 - **wettelijke** of **contractuele belemmeringen** (vb. gekochte woning is verhuurd, of verkoper behoudt zich recht voor nog enkele maanden te blijven wonen)
 - *stand* van de **bouw- of vernieuwbouwwerken** (= woning is nog niet 'woonklaar')

(*) domicilie *niet* noodzakelijk, tenzij '**meerdere**' woningen zelf betrokken, dan :
"eigen" woning = domicilie

(**) niettegenstaande '(nog) niet betrokken': woning = eigen woning
→ belastingvrij én lening = gewestelijke verminderingen

109

- **Sociale redenen**
 - verblijf in rusthuis
 - rolstoelpatiënt en woning ongeschikt
 - gezinsuitbreiding
 - echtscheidingsperikelen
 - intrek nemen bij zorgbehoevende ouders
 - *helaas*: intrekken bij partner ≠ sociale reden (= adm. standpunt)
- **Professionele redenen**
 - werkplaats op verre afstand van woning (gelegen *binnen of buiten België*)
 - wenselijk dat men op werkplaats woont
 - woning wordt volledig beroepshalve gebruikt

→ **niettegenstaande deze woning wordt verhuurd = volledig belastingvrij (ook bij beroepsgebruik huurder) én HL = gewestelijk** (zie hierna)!!

110

- **Verhuurd gedeelte of beroepsmatig gebruikt gedeelte “eigen” woning ≠ “eigen” woning !** (art. 5/5 §4, 3e lid, b Bijzondere Financieringswet)
- → *betalingen op lening uitsplitsen:*
 - “eigen” woning = *gewestelijke aangifte*
 - gedeelte “niet-eigen” woning = *federale aangifte*
- *voorbeelden: zie later*

- **Vlaanderen** en “eigen” woning met “zorggedeelte” (= *kangoeroewoning*): ook indien inwonende “zorgbehoevende” ≠ gezinslid én federaal, “zorggedeelte” ≠ “eigen” woning → toch voor **ganse HL** (zowel voor of vanaf 2016 t.e.m. 2019) **Vlaamse woonbonus** (maar dat is doorgaans niet de voordeligste aangifte, en al zeker niet voor HL, aangegaan vanaf 2020)!

Administratief standpunt vs. Wetgeving

- Dat de wegens sociale of professionele reden niet-zelf betrokken woning, die ten gevolge daarvan wordt verhuurd, toch als *niet-belastbare ‘eigen’ woning* wordt beschouwd is louter te danken aan een (oude) *administratieve tolerantie*, vermits ‘*contra legem*’ (Ci.RH.331/633.998 van 3/2/2015)
- Immers volgens art. 5/5, § 4, 3^e lid, b BFW: een woning betrokken door personen die geen deel uitmaken van het gezin van de belastingplichtige (o.m. bij verhuring) = ‘*niet-eigen*’ woning
- Antwerpen, 9/2/21 en 27/4/21: hoewel reden van sociale aard wordt aanvaard, oordeelt het hof dat de belastingvrijstelling van de eigen woning (art. 12 §3 WIB) niet kan worden toegepast, omdat woning wordt betrokken door personen die geen deel uitmaken van het gezin van de belastingplichtige.
- Minister in antwoord op PV nr.704 d.d. 29/10/2021: niettegenstaande rechtspraak, handhaaft Administratie haar tolerantie (opmerking: wetswijziging is aangewezen, maar moeilijk vermits ‘bijzondere meerderheden’ vereist)

Soms beter geen 'eigen' woning !

Vermits in Brussel en Vlaanderen niet langer belastingvermindering voor lening 'eigen' woning, maar nog wel *federaal* voor lening '*niet-eigen*' woning, misschien aangewezen dat indien 'woning' niet zelf is betrokken (wegens sociale of professionele reden) of nog niet betrokken (wegens wettelijke of contractuele belemmeringen, of wegens stand werkzaamheden), woning als '*niet-eigen*' wordt aangegeven (= Vak III, code 1106/2106)

→

- Belastingvermindering kapitaalaflossing (langetermijnsparen)
- Belastbaar onroerend inkomen (= 1,4 x geïndexeerd KI)
- Inkomen geneutraliseerd door aftrek intrest (code Vak IX, II, code 1146/2146)

Nabij gelegen garage = ook (vrijgestelde) 'eigen' woning !

Indien '*garage*' gelegen in de nabijheid van de 'eigen' woning qua bestemming en functionaliteit in de praktijk samen met die 'eigen' woning als één geheel kan worden beschouwd → ook KI 'garage' = vrijgesteld !

Belangrijk: in Tax on Web KI 'garage' en KI 'eigen' woning via 'wizard' *samenvoegen* (en samen niet (meer) aangeven)!

Samen te voegen KI's:

- Woning en garage gelegen op aangrenzend kadastraal perceel
- Appartement en garage in kelderverdieping
- Woning gelegen op 2 kadastrale percelen
- Woning of appartement en niet-aangrenzende garage (maar die functioneel wel één geheel vormt met woning of appartement)

Vlaanderen	
Hypothecair woonkrediet vanaf 2020	
'Eigen' woning	'Andere' woning
= <i>Woonbonus afgeschaft</i>	= Federaal langetermijnsparen voor KA van HL (2020 t.e.m. 2023) = max.€ 78.440 (*), én max. € 2.350 (aj.2020 t.e.m. 2024) x 30 % + Federale intrestaftrek (≤ inkomen <i>andere onroerende goederen</i> dan 'eigen' woning)
	(*) <i>aan te geven kapitaalaflossing</i> = betaalde KA x <u>maximale schijf</u> bedrag van de HL

Hypothecaire woonkredieten p. 653

Hoofdstuk 1

Woonbonus

(= HL eigen/enige woning, aangegaan vanaf 1/1/2005 (*))

en

Waalse Chèque habitat

(= HL eigen/enige woning vanaf 2016)

Voor een gedetailleerde bespreking:

zie 'Praktische Belastingsservice 2022', Deel II, hfdst. 7, p.653 e.v.

(*) VL én HL 2016 t.e.m. 2019: woonbonus ook voor lening "eigen/niet-enige" woning

**Sinds 1/1/2005 voor hypothecaire lening
"eigen/(enige)" woning = Woonbonus**

Principe

p. 653

Eén (gezamenlijke) **belastingvermindering** (*) voor:

- Intresten + Kapitaalaflossingen
- én Premie gekoppelde verzekering (ssv of gemengde)

van HL "eigen/(enige) (**)" woning, aangeaan vanaf 2005 (***)

(*) % vermindering = zie volgende slide

(**) VL én HL vanaf 2016 t.e.m. 2019: ook woonbonus indien
"eigen/niet-enige" woning

(***) WALL én HL "eigen/enige" woning vanaf 2016 = chèque habitat

Opmerking: t.e.m. aj.2014, woonbonus = **af trek** van globaal belastbaar inkomen = voordeel
marginaal tarief

117

% Belastingvermindering Woonbonus

- **HL t.e.m. 2014 = marginaal tarief**
- **Vlaanderen (= leningen vanaf 2015 t.e.m. 2019) = 40 %**
- **Brussel (= leningen 2015 én 2016) = 45 %**
(vanaf 2017 = zie volgende slide)
- **Wallonië (= lening 2015) = 40 % (vanaf 2016 = zie volgende slide)**

Woonbonus: voor welke hypothecaire leningen ?

- **VL + WALL + BR én HL t.e.m. 2015 (BR: ook 2016) :**
 - **Woonbonus:** indien tijdig “eigen” én tijdig “enige” woning
 - **Langetermijnsparen:** indien (1) niet tijdig bewoond of (2) niet of niet tijdig “enige” woning (zie verder)

- **HL vanaf 2016 t.e.m. 2019 (of BR = 2017)**
 - **VL** = steeds *woonbonus*, zodra en zolang woning = “eigen” woning (dus ook indien niet-enige woning)
 - **Wallonië** = *chèque habitat* = inkomensafhankelijk belastingkrediet, indien tijdig “eigen” én tijdig “enige” woning; *geen enkel voordeel indien niet of niet tijdig “enig”*
 - **Brussel** = vanaf 2017, niet langer woonbonus (en evenmin langetermijnsparen), maar wel: *vrijstelling registratierecht* tot aankoopbedrag = € 175.000, bij aankoop “eigen/enige” woning (of tot € 87.500, bij aankoop bouwgrond)

©
119

Vlaanderen: indien HL “eigen” woning aangegaan vanaf 2016 t.e.m. 2019 → steeds woonbonus !

p. 647

In Vlaanderen voor een hypothecair woonkrediet aangegaan vanaf 2016 t.e.m. 2019 recht op (geïntegreerde) woonbonus zodra én zolang woning kwalificeert als fiscale “eigen” woning

Definitie “eigen” woning: zie vorige slides

**HL vanaf 2016 t.e.m. 2019 en vanaf 2020
(verschil huurder vs. eigenaar)**

(1) Huurder koopt of bouwt een 'enige en eigen' woning

→ 'te bouwen woning' of 'gekochte woning' = (onmiddellijk) 'eigen' woning (zie definitie)

- Lening t.e.m. 2019 → onmiddellijk recht op '**gewestelijke**' Vlaamse woonbonus (of Wallonië: *recht op chèque habitat*)
- Lening vanaf 2020 → VL : recht op 'niets' (idem BR sinds 2017 – Wallonië: *recht op chèque habitat*)... *tenzij bij 'nog niet-bewoning' KI zou worden aangegeven in Vak III, code 1106/2106 → (voorlopig) 'niet-eigen' woning én dus recht op federaal LTS + federale intrestaftrek !*
- *Opmerking: ook mogelijk indien aankoop met verlaagd registratierecht ??*

**Zodra en zolang "eigen" woning
(verschil huurder vs. eigenaar)**

p. 657

(2) Eigenaar koopt of bouwt een (toekomstige) 'eigen' woning

Zolang nog **eigenaar én bewoner** van '**huidige**' woning **A**

- woning **A** = (nog steeds) fiscale 'eigen' woning
- gekochte of te bouwen woning **B** ≠ (nog niet) 'eigen' woning
- voor KA van 'HL m.b.t. woning **B**', recht op **federale** vermindering **langetermijnsparen** (+ gewone 'intrestaftrek' tot beloop van inkomen 'gekochte' woning; bij *nieuwbouw*: geen intrestaftrek)

Zodra '**huidige**' woning **A** = *verkocht (of zodra 'nieuwe' woning B = bewoond)* → gekochte of te bouwen woning **B** = 'eigen' woning → voor betalingen vanaf die dag =

- lening t.e.m. 2019 → VL = recht op woonbonus (BR = recht op niets / Wall. = *chèque habitat, indien ook tijdig 'enige' woning !*)
- lening vanaf 2020 → VL en BR = recht op niets (*tenzij: indien nog niet bewoond, KI wordt aangegeven, dan : Fed. LTS + fed. Intrestaftrek*) /Wall. = *chèque habitat, indien ook tijdig 'enige' woning ! (*)*

(*) **bevoegd geweest** = fiscale woonplaats 1 jan. aanslagjaar
(niet noodzakelijk geweest waar woning is gelegen)

Voorbeeld 'eigenaars' kopen andere 'eigen' woning:

Gegeven:

- Tot **31/5/2021**, Ken en Lien = eigenaar (en bewoners) van woning **A** = 'eigen' woning.
- Op **1/3/2021** aankoop woning **B**, met KI = 1.000. Woning **B** = bewoond vanaf **1/6** = 'eigen' woning vanaf **1/6**.
- In 2021 **HL** = € 150.000 met:
KA = € 7.000, waarvan € 2.900 t.e.m. **31/5** en € 4.100 vanaf **1/6**.
Intrest = € 4.500, waarvan € 1.875 t.e.m. **31/5** en € 2.625 vanaf **1/6**.

Aan te geven:

- **KI** woning **B** = code **1106/2106** = € 1.000 x (31 d. maart + 30 d. april + 31 d. mei = 92 d.)/365 = **€ 252**
- **KA** *federaal* LTS = code **1358/2358** = 2.900 x 78.440/150.000 = **€ 1.516,51**
Federaal aftrekbare **Intrest** = code **1146/2146** = **€ 1.875** (beperkt tot onroerend inkomen)
- **KA + Intrest** *gewestelijke* woonbonus = 0

123

Vlaanderen én HL t.e.m. 2015

(Brussel = ook HL 2016 – Wallonië = ook vanaf 2016):
slechts woonbonus (of Wallonië vanaf 2016 = **chèque habitat**)
indien tijdig voldaan aan voorwaarde
“eigen” en “enige” woning

Voorwaarde **“Eigen”** woning

p. 657

= op **31 december kredietjaar**, woning zelf betrekken, of indien wettelijke of contractuele belemmeringen, of wegens de stand van de bouw- of vernieuwbouwwerkzaamheden, ten laatste op **31 december van het kredietjaar + 2**.

Vb. lening 2015 → bewonen ten laatste 31/12/2017

Voorwaarde **“EIGEN”** woning (VL én lening **≤ 2015**)
(BR ook lening 2016 – Wall. ook leningen vanaf 2016)

p. 657

Wat indien ‘eigen (enige)’ woning **niet tijdig** bewoond ?

→ vanaf 3e jaar **geen** woonbonus meer (of Wallonië en HL vanaf 2016: ‘chèque habitat’); dan louter (gewestelijk) ‘langetermijnsparen’ (LTS) (*) én geen voordeel voor intresten (of Wallonië én HL vanaf 2016: geen enkel voordeel meer!)

maar: indien in later jaar toch effectief ‘zelf bewoond’ → vanaf dat jaar **opnieuw** woonbonus (of Wallonië en HL vanaf 2016 = opnieuw ‘chèque habitat’) (althans indien ‘zelf bewoond’ zodra ‘belemmering’ is weggevallen of (ver)nieuwbouwwerken beëindigd; indien niet → blijvend louter vermindering langetermijnsparen, of verlies van chèque habitat) !!!

(*) belastingvermindering LTS = 30 % belastingvermindering voor KA, betaald op “schijf” v.d. lening die voor vermindering in aanmerking komt (vb. lening 2015 én VL = € 76.110) én voor premie gekoppelde LV, én samen voor max. bedrag = 6 % netto bel. beroepsinkomen + € 171 ≤ € 2.280

©
125

Voorwaarde **“EIGEN”** woning (VL én lening **≤ 2015**)
(BR ook lening 2016 – Wall. ook leningen vanaf 2016)

p. 658

Let op: indien **geen** “wettelijke” of “contractuele” belemmeringen, noch “bouw – of vernieuwbouw-werkzaamheden” → woning wel degelijk te betrekken op 31/12/kredietjaar, zo niet “nooit” woonbonus, of Wallonië én HL vanaf 2016, “nooit” chèque habitat (tenzij uiteraard “sociale” of “professionele” redenen om enige woning niet zelf te bewonen) !

Opmerking: zolang woning niet betrokken = federale vermindering langetermijnsparen + intrestaftrek!

Voorwaarde “ENIGE” woning

p. 656

Enkel indien (tijdig) **voldaan** aan voorwaarde ‘enige’ woning:

- **Vlaanderen** en HL ‘eigen’ woning aangegaan vanaf 2016 t.e.m. 2019: recht op basis + extrawoonbonus
[= (€ 1.520 + € 760 + evt. € 80) x 40 %]
- Hypothecaire leningen ‘eigen’ woning t.e.m. 2015 (Brussel: ook 2016, Wallonië: ook 2015 én vanaf 2016 = voorwaarde voor chèque habitat): recht op woonbonus

Voorwaarde “ENIGE” woning

Indien **niet** (tijdig) voldaan aan voorwaarde ‘enige’ woning:

- **Vlaanderen** en HL ‘eigen’ woning aangegaan vanaf 2016 t.e.m. 2019: enkel recht op basiswoonbonus [= € 1.520 x 40 %]
- Hypothecaire leningen ‘eigen’ woning t.e.m. 2015 (Brussel: ook 2016): geen woonbonus, maar wel belastingvermindering langetermijnsparen (leningen t.e.m. 2014, of VL én lening 2015: ook recht op belastingvermindering voor de intresten)
- Wallonië en hypothecaire lening vanaf 2016: recht op niets

= Geen andere woning bezitten op **31/12**/kredietjaar
(*afzonderlijk te beoordelen per mede-ontlener of per mede-eigenaar, ook bij echtgenoten*), **tenzij...**

- **bewijs huidige woning(en) = te koop gesteld...**
- **maar: indien niet effectief verkocht op 31/12 van het jaar volgend op kredietjaar → vanaf 2e jaar (definitief) geen recht meer op:**
 - Vlaanderen en HL vanaf 2016 t.e.m. 2019: ‘extra’-woonbonus (→ vanaf dat 2e jaar = nog louter recht op basiswoonbonus)
 - HL t.e.m. 2015 (BR : ook 2016): woonbonus (→ vanaf dat 2e jaar = recht op langetermijnsparen)
 - Wallonië en HL vanaf 2016: chèque habitat (→ vanaf 2e jaar: recht op niets meer)

Geen beletsel (om toch alle voordelen te genieten): “mede-eigendom”
of “vruchtgebruik” of “naakte” eigendom m.b.t. andere woning, maar
louter ingevolge **erfenis** (niet ingevolge “schenking” of “aankoop” !!)

Wallonië én HL ≥ 2016: ook mede-eigendom, enz. ingevolge
‘schenking’ of bezit ‘andere’ woning die **‘sociaal’ wordt verhuurd**

Zodra volle eigenaar (*), bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker van een **2e woning** (niet-eigen) → behoud “basis”- woonbonus, maar wel verlies “extra” woonbonus (**)

(tenzij, maar blijkbaar enkel in het geval van de ‘oude’ woonbonus, in de praktijk 2e woning = (volle) mede-eigendom, enz., ingevolge erfenis, dan ook behoud “extra”-woonbonus)

(*) opmerking: naakte eigendom verwerven = geen gevolgen
(tenzij Wall. én HL vanaf 2016 – zie hieronder)

(**) Wallonië én HL vanaf 2016 = halvering ‘chèque habitat’, zodra volle eigenaar, **naakte eigenaar**, bezitter, erfpachter of opstalhouder geworden van een 2e woning, tenzij: mede-eigendom, **naakte eigendom** of vruchtgebruik ingevolge erfenis of **schenking**, of tenzij 2e woning **sociaal verhuurd**

131

Indien niet langer ‘eigen’ woning (= niet langer zelf bewoond) én lening met recht op ‘woonbonus’ →

- Behoud **federale** woonbonus..... althans indien verlies statuut eigen woning, ten laatste in **2015** (én lening ten laatste **2013**).
Let op: keuze voor federaal LTS + intrestaftrek eventueel voordeliger!
- **Bij lening vanaf 2014 of verlies statuut ‘eigen’ woning vanaf 2016** → nog louter (**federale**) belastingvermindering langetermijnsparen + eventueel federale intrestaftrek (= woning is niet verkocht)

Let op: indien niet langer bewoond wegens ‘sociale of professionele’ reden dan toch behoud statuut ‘eigen’ woning én dus behoud ‘woonbonus’

132

Vak IX - II. FEDERAAL– INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES

II. FEDERAAL A. INTERESTEN VAN LENINGEN GESLOTEN VAN 2009 TOT 2011 OM ENERGIEBESPARENDE UITGAVEN TE FINANCIEREN:	1143-21	
B. NIET IN II, A VERMELDE UITGAVEN DIE NIET SLAAN OP UW 'EIGEN WONING' 1. Interessen en kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen gesloten van 2005 tot 2013 die in aanmerking komen voor de federale 'woonbonus': 2. Premies van individuele levensverzekeringen gesloten vanaf 2005 die in aanmerking komen voor de federale 'woonbonus': Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling ► Hebt u in 1 of 2 interesten, kapitaalaflossingen of premies vermeld die slaan op een lening gesloten in 2012 of 2013? i...► Zo ja, - was de woning waarvoor die lening is aangegaan, op 31.12.2021 nog altijd uw enige woning? - aantal kinderen ten laste op 1 januari van het jaar na het jaar van afsluiting van die lening?	1370-85 1371-84 1372-83 ☐ Ja 1380-75 ☐ Neen 1374-81 ☐ Ja 1375-80 ☐ Neen 1373-82	2370-55 2371-54 2372-53 ☐ Ja 2380-45 ☐ Neen 2374-51 ☐ Ja 2375-50 ☐ Neen 2373-52

©
133

Let op: statuut 'eigen' woning wordt van dag tot dag bekeken !!

- ▪ betalingen tot en met dag met statuut 'eigen' woning = *gewestelijke* verminderingen
- betalingen vanaf dag verlies statuut 'eigen' woning = *federale* verminderingen (**of omgekeerd**)
- indien tijdens inkomstenjaar statuutwijziging, dan 'splitsing' fiscaal attest (zie ook voorheen)!

**Wat indien (gelijk welke) woning is verkocht,
maar lening is via pandwissel behouden ?**

p. 627

Arrest De Jaegher (Hof van Beroep - Brussel, 18/10/1988): het volstaat eigenaar te zijn op het moment dat de lening is aangegaan, om voor de ganse looptijd de vermindering te genieten, althans zolang de lening hypothecair is gewaarborgd (al dan niet via pandwissel)

Opmerking: indien niet langer eigenaar → niet langer aftrek intrest

Welke vermindering vanaf verkoop ?

- (1) Indien voorheen federale aangifte (vermits 'niet-eigen' woning) → behoud federale vermindering (= woonbonus, bouwsparen of langetermijnsparen)
- (2) Indien voorheen gewestelijke aangifte (vermits 'eigen' woning) → wordt federaal langetermijnsparen (tenzij verlies statuut 'eigen' woning ten laatste 2015 = evt. behoud bouwsparen of woonbonus)

**Pandwissel
Vlaanderen**

p. 659

Bij de verkoop vanaf 2016 van 'eigen' woning met een **HL** mét *recht op VL woonbonus én aankoop of bouwen* van een nieuwe 'eigen' woning, met *behoud van de lening* (via pandwissel of hypotheekoverdracht):

- (1) federale vermindering langetermijnsparen (ook al is men niet langer eigenaar van de woning waarvoor werd geleend)

of

- (2) beste keuze: behoud Vlaamse woonbonus (tenzij, althans t.e.m. 2019 een bijkomende lening werd aangegaan – zie later)

Opmerking: in **BR** en **WALL** bij verandering van eigen woning, ook zinvol om "oude" lening met pandwissel te behouden (geeft dan recht op federaal LTS), vermits: **BR** geen vermindering voor een lening aangegaan vanaf 2017; **WALL** : cumul mogelijk met chèque habitat.

- **Fiscale 'fictie'** dat : HL voor 'eigen' woning **A**, bij verkoop woning **A** vanaf 2016, én hypotheekoverdracht naar nieuwe 'eigen' woning **B** (of t.g.v. herfinanciering 'oude' lening, met hypotheekvestiging op woning **B**) = 'HL voor "eigen" woning **B**' én met behoud van VL woonbonus, indien geen federale aangifte !!
- - Indien < 10 j. (én **max. 1 woning !!**) (*) = $(2.280 + 760) \times 2 \times 45 \% = 2.736$
- Indien > 10 j. = $2.280 \times 2 \times 45 \% = 2.052$
(*) = op 31/12/jaar aankoop 'B', woning 'A' = verkocht
- **Indien lening vanaf 2015 (t.e.m. 2019):**
 - Indien < 10 j. (én **max. 1 woning !!**) (*) = $(1.520 + 760) \times 2 \times 40 \% = 1.824$
 - Indien > 10 j. (of voorwaarde 'enige' woning niet of niet langer voldaan) = $1.520 \times 2 \times 40 \% = 1.216$ (opmerking: in dit geval beter opteren voor federale aangifte = (evt.) $2.350 \times 2 \times 30 \% = 1.410$)

Wat indien eerst huidige 'eigen' woning wordt verkocht en pas op een later tijdstip andere 'eigen' woning wordt verworven ?

- Indien lening wordt behouden bij dezelfde kredietgever, dan blokkeert de notaris met akkoord van de kredietgever, de opbrengst van de verkoop tot op het moment van het verlijden van de akte m.b.t. de nieuwe verworven 'eigen' woning (of de bouwgrond waarop de nieuwe 'eigen' woning wordt opgericht), én pas op dat moment hypotheekoverdracht (*dient wel binnen een redelijke termijn te gebeuren = maximaal enkele weken*)
- **Wat bij herfinanciering ?** Dan is behoud van de woonbonus (of federale vermindering LTS) **NIET** mogelijk, vermits huidige kredietgever allicht niet akkoord dat n.a.v. de verkoop de lening niet wordt afgelost. In dat geval strikt genomen ook geen 'herfinanciering', maar wel op het moment van het verwerven van de nieuwe 'eigen' woning in de praktijk, 'nieuw' krediet 'eigen' woning. Oplossing: evt. herfinancieren vooraleer huidige 'eigen' woning wordt verkocht.

VL regeling bij aankoop/verkoop 'eigen' woning vanaf 2016 !!

Let op:

- Fiscale fictie geldt niet indien louter recht op BS of LTS (in dat geval: na pandwissel = federaal LTS, maar geen intrestaftrek) = arrest De Jaegher (= het volstond eigenaar te zijn op het moment dat de lening werd aangegaan - zie vorige slides)

139

p. 660

Wat met "instappende" partner ?

- **A** alleen heeft woning **X** gekocht met lening met recht op *woonbonus*
- **A** krijgt partner **B** ; kopen samen woning **Y** ; woning **X** wordt verkocht
- Lening woning **X** wordt via *hypotheekoverdracht* behouden; partner **B** wordt mede-kredietnemer.
- Heeft B nu ook recht op de woonbonus ? Antwoord: neen, vermits nooit eigenaar geweest van woning **X**. Indien 'bijkomende' lening (indien lening t.e.m. 2019) dan voor **B**, wel recht op 'nieuwe' geïntegreerde woonbonus en **A** behoudt 'oude' woonbonus
(moeten geen zelfde keuze maken, vermits B voor oude lening recht op 'niets').

140

- Scenario 1: Echtg. A neemt woning en lening over (= geen pandwissel) → Echtg. A behoudt woonbonus voor de ganse lening
- Scenario 2: Echtg. A neemt woning over en minstens de helft van de lening; Echtg. B koopt een andere woning, en wenst eveneens woonbonus te behouden
 - In dat geval zou Echtg. B een lening kunnen nemen ter *herfinanciering* van de helft van de oorspronkelijke lening. Echtg. A zal dan allicht moeten bijlenen om Echtg. B uit te betalen.
 - Echtg. A behoudt woonbonus voor (helft) oorspronkelijke lening (geen vermindering voor bijkomend ontleend bedrag)
 - Echtg. B bekommt woonbonus voor 'nieuwe' lening, vermits de 3 voorwaarden zijn vervuld: (1) verkoop huidige 'eigen' woning - (2) verwerving andere 'eigen' woning - (3) behoud van de lening (in dit geval via een *herfinanciering*)

141

- Partner A = eigenaar van woning A (te verkopen) met lening A
- Partner B = eigenaar van woning B (te verkopen) met lening B
- A en B kopen (of bouwen) samen woning C
- Scenario 1 : A en B wonen samen in woning A → woning B is geen 'eigen' woning. Lening A = woonbonus / Lening B = federaal langetermijnsparen + intrestaftrek. Indien behoud beide leningen via pandwissel naar C (of herfinanciering) → A behoudt 'woonbonus' / B behoudt 'federaal LTS'. Opmerking: A kan geen vermindering krijgen voor lening B en omgekeerd (vermits A geen eigenaar van woning B en omgekeerd)
- Scenario 2 : A woont nog in woning A / B in woning B; beiden recht op woonbonus. Beide leningen worden via pandwissel naar woning C behouden → A en B behouden recht op woonbonus

142

**Wat bij pandwissel met behoud "oude" lening én nieuwe
bijkomende lening (al dan niet via wederopname) ?**

p. 661

- Indien nog steeds gewestelijke aangifte "oude" lening → slechts aangifte betalingen "bijkomende" lening (aangegaan vanaf 2016 t.e.m. 2019) vanaf het inkomstenjaar volgend op volledige aflossing "oude" lening (zie slide 191)
- Zodra aangifte "bijkomende" lening → geen aangifte meer mogelijk van "oude" lening (zie slide 189)
- Voordeliger alternatief:
 - Geen gebruik maken van Vlaamse "fictie"
 - Kapitaalaflossingen "oude" lening aangeven in federaal langetermijnsparen
 - Onmiddellijk "bijkomende" lening aangeven in Vlaamse rubriek "geïntegreerde woonbonus" (maar dus enkel mogelijk indien bijkomende lening aangegaan, ten laatste in 2019)

**Wat bij pandwissel met behoud "oude" lening én nieuwe
bijkomende lening (al dan niet via wederopname) ?**

p. 661

- Voorbeeld (2 mede-kredietnemers)
- In 2021 betaald op "oude" lening (d.d. 2008): € 7.600 KA + € 1.620 intrest
- In 2021 betaald op "bijkomende" lening: € 4.800 (KA + intrest)
- Vlaamse fictie (= blijven aangeven "oude" lening in VL woonbonus):
belastingvermindering = (max.) 50 % x (2 x € 2.280) = € 2.280.
- Alternatief:
 - Aangifte "oude" lening in federaal LTS → belastingvermindering =
30 % x (2 x € 2.350) = € 1.410
 - Aangifte "bijkomende" lening in VL woonbonus →
40 % x (2 x € 2.280) = € 1.824
 - Totale vermindering = € 3.234
 - Extra-belastingvermindering ingevolge "alternatief" = € 3.234 - € 2.280 =
€ 954 (per jaar, nog te verhogen met uitgespaarde gemeentebelasting)

**Voorwaarden
waaraan de lening moet voldoen
om recht te hebben op de ‘woonbonus’**

p. 663

1. Europese (= EER) hypothecaire lening
2. **Doel** = (specifiek) **verwerven of behouden** van “eigen/enige” (*)
Europese (= EER) woning =
 - **kopen** (= o.m. verwerven eigendomsaandeel echtgenoot of partner bij scheiding - let op: ook dan evt. “keuze” oud of nieuw – zie later !!!!) (ook verwerven aandeel mede-erfgenamen)
 - **bouwen**
 - **vernieuwen** (opmerking: bouwsparen en LTS = “verbouwen”)
 - **successierechten of schenkingsrechten** betalen i.v.m. geërfde of gekregen (eigen/enige) woning
3. minimum duur = 10 jaar
4. attest (= attest 281.61)

(*) VL én HL vanaf 2016 t.e.m. 2019: voorwaarde “enige” woning niet meer van toepassing!

(1) Europese “hypothecaire” lening bij een “instelling”

een (Europese = EER) **hypothecaire** lening bij een “instelling” = volwaardige hypothecaire inschrijving, op onroerend goed al dan niet eigendom van de ontleners
(adm. standpunt d.d. 19/10/2006).

Opmerking: evt. “hypotheek” voor alle schulden (= herbruikbare hypotheek)

Geen woonbonus (noch belastingvermindering BS of LTS) voor:

- lening met louter hypothecaire volmacht
- lening bij familieleden

Slechts gedeeltelijke hypothecaire inschrijving

Enkel 'woonbonus' voor KA + Intrest op "hypothecair" gewaarborgde deel !!!

Opmerking: intresten op niet-hypothecair gedeelte =

- Lening t.e.m. 2014 (VL + BR + WALL.): belastingvermindering 'marginaal' tarief, voor een bedrag = (netto) onroerend inkomen "andere" onroerende goederen (*)
- Lening 2015 (enkel VL): belastingvermindering = 40 %, voor een bedrag = (netto) onroerend inkomen "andere" onroerende goederen
- Lening vanaf 2016 : geen enkel voordeel

Enkel relevant indien naderhand verwerving 2^e onroerend goed !

(*) opmerking: t.e.m. aj.2014 werden de intresten van de lening "eigen" woning *afgetrokken* van het inkomen van de "andere" onroerende goederen (= winst "marginaal" tarief)

©
147

Overbruggingskrediet

p. 666

Geen woonbonus (noch vermindering BS of LTS), omdat:

- (1) Looptijd doorgaans < 10 j.
- (2) Geen hypothecaire inschrijving

Goede raad (maar wellicht enkel toepasbaar bij nieuwbouw): indien blijvend een krediet nodig om nieuwbouw af te werken, los bij verkoop 'huidige' woning 'overbruggingskrediet' af, en ga 'nieuwe' volwaardige HL aan (ter verdere financiering van de te bouwen woning)

Ook mogelijk (bij eerdere aankoop en blijvend minstens een gedeelte van het krediet nodig): indien overbruggingskrediet met hypothecaire volmacht, dan overbruggingskrediet 'verlengen' tot minstens 10 jaar én hyp. inschrijving nemen (≠ hypothecair herfinancieren van overbruggingskrediet !!) (= Com.IB 145⁵/17 en 145⁵/37)

- Enkel de kapitaalaflossingen van *hypothecair* gewaarborgde *woonkredieten* kunnen in aanmerking komen voor belastingvermindering. Dit is dus niet het geval voor leningen op afbetaling of financieringen die niet hypothecair zijn gewaarborgd.
- Indien een lening betrekking heeft op de *fiscale 'eigen' woning* kunnen ook enkel de intresten van een *hypothecair* gewaarborgde lening voor belastingvermindering in aanmerking komen.

Consumentenkrediet

- Indien het consumentenkrediet (lening op afbetaling of financiering) evenwel betrekking heeft op beroepsmatig gebruikte onroerende goederen (al dan niet woningen) of roerende goederen (investeringen) is deze **investering** wel fiscaal afschrijfbaar.
- Wordt de *fiscale 'eigen' woning* deels *verhuurd*, of deels door de eigenaar zelf *beroepshalve gebruikt*, dan zullen verhoudingsgewijs ook de intresten van een consumentenkrediet, *fiscaal aftrekbaar* zijn, ofwel (in het geval van een gedeeltelijke verhuring), op *federaal vlak* van het 'onroerend inkomen', ofwel (in het geval van gedeeltelijk beroepsgebruik), bij de werkelijke *beroepskosten*.

1. Aankoop of bouwen “woning” : wat is *woning* ?

- woning = elk onroerend goed geschikt voor bewoning
- *stacaravan* = vermits OV verschuldigd → is onroerend goed, én vermits geschikt voor bewoning = woning
- *woonboot* = wel vatbaar voor “hypothecaire inschrijving”, maar *geen* onroerend goed → geen *woonbonus*, geen belastingvermindering KA.
- (gedeeltelijk) **beroepsgebruik** of gedeeltelijk **verhuurd** heeft geen belang (maar dan wel: splitsing, *gewestelijk/federaal*, KA + intrest – zie verder)

- ‘*bouwgrond*’ ≠ woning, maar lening grond + woning = OK
- ‘*bouwval*’ ≠ woning (inform.FAQ 4.5 - d) (= feitenkwestie)
- ‘*garage*’ of ‘*carport*’ ≠ woning (inform. FAQ 2.3), maar lening woning + garage = OK
- ‘*oprit*’ + ‘*terras*’ ≠ woning, maar lening woning + oprit en/of terras = OK

telkens indien gedeelte “woning” > 50 % kredietbedrag (behalve voor lening voor ‘bouwgrond + woning’, dan heeft verhouding geen belang)

- Wel woonbonus (of vermindering BS of LTS), indien afzonderlijke lening voor:
 - *veranda*
 - plaatsen van volledige ‘*keuken*’ en/of ‘*badkamer*’ (met kasten en toestellen)

- Komt in aanmerking: lenen om *niet-woning* (vb. commercieel pand of fabriek) aan te kopen, met de bedoeling deze te verbouwen tot een “eigen” *woning* (inform. FAQ 4.5 - b)

(2) Doelstelling hypothecair woonkrediet (vervolg)

p. 666

2. Vernieuwingswerken = alle (o.m. ook schilder- en behangwerken en plaatsen zonnepanelen), behalve:

- werken die geen betrekking hebben op de eigenlijke woning, zoals.. bebouwingswerkzaamheden, tuinaanleg, afsluitingen
- werken i.v.m. zwembaden, sauna's, mini-golfbanen, tennis-terreinen en dgl. installaties

(= werken die niet voor 6 % BTW-tarief in aanmerking komen)

▪ **Architectenkosten**

Opmerking alhoewel voor erelonen *architecten, ingenieurs, enz.* btw = 21 %, komen deze kosten *toch* in aanmerking (Ci.RH.26/614.524, d.d.19/10/2012)

- Opmerking: langetermijnsparen = louter ‘*verbouwen*’

(2) Doelstelling hypothecair woonkrediet (vervolg)

3. **Wet: lenen om “successie- of schenkingsrechten” te betalen (+ evt. last verbonden aan de schenking)**
4. **Geen woonbonus (noch vermindering BS of LTS) op gedeelte lening = mee ontleende premie SSV én mee ontleende “kosten HL” (Ci.AOIF 17/2008) !**

Wel woonbonus (of vermindering BS of LTS) voor mee ontleende “registratierechten” of “btw”

Voorbeeld: HL = € 100.000, waarvan € 6.000 voor kosten HL en/of koopsom ssv → slechts fiscaal attest voor € 94.000

Aangifte KA + Intrest, indien deel ‘eigen’ woning = verhuurd of beroepshalve gebruikt

p. 668

= **splitsing** van zowel **KA** als **intrest** (*) !

- KA *privégedeelte* = gewestelijk = Vak IX, I
- KA *verhuurd* – of *beroepsgedeelte* = federaal = Vak IX, II, rubr. B
- Intrest *privégedeelte* = gewestelijk = Vak IX, I
- Intrest *verhuurd* gedeelte = federaal = Vak IX, II, rubr. B
- Intrest *beroepsgedeelte* = beroepskost

(*) indien “verhuurd” deel = **zorggedeelte** “eigen” woning (= kangoeroewoning):
in **VL** geen splitsing noodzakelijk (maar wel aan te raden) !

Opmerking: indien ‘enige’ woning *volledig beroepshalve* gebruikt → KA op *ganse lening* kan voor *gewestelijke woonbonus* in aanmerking komen (en intresten integraal aftrekbaar als beroepskost), ... vermits ‘enige’ woning niet zelf bewoond wegens *beroepsreden* !!

Aangifte indien 'Eigen' woning gedeeltelijk verhuurd

(vb. aan 'eigen' vennootschap)

p. 669

Gegeven: basis-KI woning = 1.200 / 1/3e verhuurd à € 400 per maand / **HL 2017** = € 180.000 / KA 2021 = € 9.000 / Intrest = € 4.950 / HL met recht op VL- woonbonus / Kredietnemers = koppel / Hij = zaakvoerder

Gevraagd: aangifte

Oplossing:

- KI-verhuurd gedeelte: $1.200 \times 1/3^e = 400$ (= Vak III, code 1109/2109)
- Brutohuur: $(200 \times 12 = 2.400, \text{ te beperken tot: } \frac{1}{2} \text{ KI-beroepsgedeelte} = 200 \times 5/3 \times 4,63 = 1.543,33)^{(*)} + (200 \times 12 = 2.400) = 3.943,33$ (Vak III, code 1110/2110)
- Gewestelijke woonbonus: $(9.000 + 4.950 = 13.950) \times 2/3^e = 9.300$, te beperken tot 2×2.280 (Vak IX, afd. I, rubr. 1, code 3334/4334)
- Federaal aan te geven KA (= LTS): $9.000 \times 1/3^e = 3.000 \times 75.270/180.000 = 1.254,50$ (Vak IX, afd. II, rubr. B,4,b,1 - code 1358/2358).
- Federaal aan te geven en af te trekken intrest: $4.950 \times 1/3^e = 1.650$ (Vak IX, afd. II, rubr. B, 3,b, code 1146/2146)
- ^(*) bij verhuring aan eigen vennootschap: BH – (KI x 5/3 x 4,63) = bezoldiging

157

Lening m.b.t. deels beroepshalve gebruikte 'eigen' woning

Gegevens: aankoop woning met beroepsgedeelte (= 1/3e) voor een bedrag van € 420.000 ; eigen middelen = € 180.000; lening = € 240.000 à 3 %, op 20 jaar met vaste kapitaaldelging. Lening 2015 met recht op Vlaamse woonbonus.

Gevraagd: (1) intrestaftrek volgens het proportioneel systeem -
(2) intrestaftrek volgens de circulaire Cl.RH/243/546.426, d.d.29/4/2002.

p. 329

Oplossing:

(1) Proportionele aftrek (of aangifte)

Beroepsgedeelte = € 140.000	Aankoopprijs = € 420.000	Privégedeelte = € 280.000
Gefinancierd met € 60.000 eigen middelen + € 80.000 lening	Eigen middelen = € 180.000	Gefinancierd met € 120.000 eigen middelen + € 160.000 lening
	Lening = € 240.000 (à 3 %)	
Intrest als beroepskost aftrekbaar = $5.040 \times 1/3^e = € 1.680$	Intrest = € 5.040 (7 ^e jaar) Kapitaalaflossing (KA) = € 12.000	(KA-privé = $12.000 \times 2/3 = 8.000$) + (Intrest-privé = $5.040 \times 2/3 = 3.360$) = € 11.360 , waarvan aan te geven = maximaal € 1.520 per medeontlener (+ € 760 eerste 10 jaar)
Belastingvoordeel = $1.680 \times 50 \%$ (marginaal tarief) = € 840		Belastingvoordeel intrest = "0", vermits kapitaalaflossing > maximaal aan te geven bedrag
KA aan te geven in het federaal langetermijnsparen: $12.000 \times 1/3 = 4.000 \times 75.270/240.000 = € 1.254,50$. Effectief bedrag met recht op vermindering langetermijnsparen = $(2 \times 2.350) - (2 \times 1.520) = € 1.660$ (te beperken tot € 1.254,50) ^(*) .		

158

(2) Eigen middelen = privé en lening = overwegend beroepsgedeelte

Beroepsgedeelte = € 140.000	Aankoopprijs = € 420.000	Privégedeelte = € 280.000
Lening = € 140.000	Eigen middelen = € 180.000	Eigen middelen = 180.000 Lening = € 100.000
	Lening = € 240.000 (à 3 %)	
Intrest als beroepskost aftrekbaar = $5.040 \times 140/240 = € 2.940$	Intrest = € 5.040 (7 ^e jaar)	(KA-privé = $12.000 \times 100/240 = 5.000$) + (Intrest-privé = $5.040 \times 100/240 = 2.100$) = € 7.100, waarvan aan te geven = max. € 1.520 per medeontlener (+ € 760 eerste 10 jaar)
Belastingvoordeel = $2.940 \times 50\%$ (marginaal tarief) = € 1.470		Belastingvoordeel intrest = "0", vermits kapitaalaflossing > maximaal aan te geven bedrag
KA aan te geven in het federaal langetermijnsparen: $12.000 \times 140/240 = 7.000 \times 75.270/240.000 = € 2.195,37$. Effectief bedrag met recht op vermindering langetermijnsparen = $(2 \times 2.350) - (2 \times 1.520) = € 1.660$ (*).		
Extra belastingvermindering methode (2) vs. Methode (1)		
- Extra belastingvermindering kapitaalaflossing: $(1.660 - 1.254,50 = 405,50) \times 30\% = € 121,65$.		
- Extra belastingvermindering "intresten" = $1.470 - 840 = € 630$		
(*) Mocht het een Vlaamse of Waalse hypothecaire lening betreffen, aangegaan vanaf 2016 (of een Brusselse , aangegaan vanaf 2017) dan moet volgens de huidige "onaangepaste" wettekst van art.145 ⁶ WIB geen enkel gewestelijk bedrag worden afgetrokken van het federale bedrag langetermijnsparen. Voor voorbeeld (1) zou dat geen verschil geven, voor voorbeeld (2) wel. In dat geval zou er immers een aangifte kunnen gebeuren van € 2.195,37 i.p.v. € 1.660. 159		

Woonbonus Hoedanigheid (mede)ontlener(s)

p. 669

- **volle eigenaar**, maar ook:
- **vruchtgebruiker** (FAQ én wettelijke definitie 'eigen' woning – zie hieronder (*))
- **erfpachter of opstalhouder** (FAQ – idem)
- **of echtgenoot die geen eigenaar is** (indien gehuwd volgens het wettelijk stelsel) (FAQ en Circ.)

(*) Woonbonus geldt voor de "**eigen**" woning = woning die belastingplichtige betreft (of niet betreft wegens sociale of professionele reden, of niet of nog niet betreft, wegens wettelijke of contractuele belemmeringen of wegens de stand van de bouw- of vernieuwbouwwerken) en waarvan hij **eigenaar, bezitter (= woonrecht), erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker** is.

Opmerking: langetermijnsparen én chèque habitat enkel voor volle eigenaar of opstalhouder (ook bij echtgenoten)!

Hoedanigheid van de (mede)ontleners (vervolg):

Wat indien **niet** gehuwd in gemeenschap én mede-ontlener geen eigenaar (enz.) ? → **geen woonbonus** !!!

Vb. samen bouwen op de grond, of verbouwen woning, *telkens slechts eigendom van één der partners*, en samen lenen → *geen woonbonus voor andere partner !*

Oplossing:

- Voor HL t.e.m. 2015 (BR: ook 2016; Wallonië: ook vanaf 2016):
 - Ten laatste op **31/12/kredietjaar, recht van opstal** verlenen aan partner of echtgenoot (geldt ook voor 'chèque habitat').
 - Indien *niet* (of *niet* *tijdig*) → **nooit** recht op woonbonus
- Voor HL vanaf 2016 t.e.m. 2019 (met recht op VL geïntegreerde woonbonus = 'nieuw' standpunt): recht op woonbonus, zodra mede-kredietnemer volle mede-eigenaar of opstalhouder, enz. wordt

Recht van opstal = eigenaar van de woning, niet van de grond

161

Wat bij lening oorspronkelijk aangegaan door 1 kredietnemer ?

- *Zodra:*

(1) **inbreng** woning in *huwelijksgemeenschap*,

p. 671

of

(2) echtgenoot, of 'wettelijk' samenwonende, wordt **mede-eigenaar** (aankoop of *schenking* ; 1 % volstaat)

én (via 'bij-akte') ook **mede-kredietnemer** → **recht op woonbonus** (*),

- *In dat geval ook woonbonus voor echtgenoot of partner die reeds van bij de aanvang mede-ontlener was (maar geen eigenaar) ?*

- *Leningen t.e.m. 2015 (BR: ook 2016 / WAL: ook vanaf 2016): **Neen !***
- *VL én HL vanaf 2016 t.e.m. 2019: **Ja !***

- Opmerking: *geldt niet voor feitelijk samenwonenden (huwen of wettelijk samenwonen is de oplossing) !!*

(*) evt. *geen woonbonus* maar louter *LTS* voor instappende partner, indien bij lening aangegaan t.e.m. 2015 instappende partner = ook eigenaar andere woning !

Opmerking: *regeling geldt ook in het federale langetermijnsparen*

162

Afwijkende voorwaarden		p. 623 en 666
Woonbonus vs. Langetermijnsparen		
	Woonbonus	Langetermijnsparen
Doelstelling	Verwerven of behouden = <ul style="list-style-type: none"> • Kopen • Bouwen • Vernieuwen • Schenkings- of successierechten 	<ul style="list-style-type: none"> • Kopen • Bouwen • Verbouwen
Hoedanigheid kredietnemer	Volle eigenaar, vruchtgebruiker, bezitter, erfpachter, opstalhouder	Volle eigenaar, opstalhouder
Echtgenoten gehuwd in gemeenschap	<i>Niet</i> noodzakelijk mede-eigenaar, enz. (wel mede-kredietnemer)	Moet mede-eigenaar én kredietnemer zijn
Opmerking: nooit enige vermindering of aftrek voor "naakte" eigenaar		

163

Minimum/maximum looptijd

p. 663

- **Looptijd lening** : minimum **10 jaar** → volledige vervroegde aflossing < 10 j. → geen woonbonus of vermindering voor "volledige" aflossing
- Quid bij "wederopname" en hyp.inschrijving < 10 j. ??? In de praktijk was onmiddellijk herinschrijving hypotheek noodzakelijk !
- Voor *Vlaanderen*: maximaal vermindering tijdens contractuele looptijd die voor het (oorspronkelijke) krediet geldt of gold op 31/12/2019 (*tenzij voor 'accordeonlening', of nieuw: verlenging ingevolge betaalluistel in het kader van de **corona**-maatregelen - zie volgende slide*)! → verlenging looptijd bij *herfinanciering*, dan geen vermindering meer tijdens toegevoegde looptijd
- Opmerking: soortgelijke regeling was al eerder van toepassing in Wallonië (en ook *corona-maatregel* geldt)

Individueel uitstel betaling HL m.b.t. in België gelegen 'enige/eigen woning' ingevolge corona-crisis

- Geen aflossing van kapitaal en betaling van intresten tot **30/6/21**. De intresten tijdens de periode van uitstel worden nadien verrekend.
- Geen dossier- of administratiekosten.
- Voorwaarden: inkomen gedaald door tijdelijke werkloosheid, ziekte, sluiting van de zaak ... ten gevolge van corona + totaal roerend inkomen < € 25.000 + (sinds 1/2/20) geen betalingsachterstand.
- → Toch belastingvermindering tijdens toegevoegde looptijd (art.53 - Vlaams Programmadecreet van 3/12/20, BS 30/12/20 - Waals Decreet d.d. 22/12/2021, BS 3/1/2022). Opmerking: de 'corona-verlenging' wordt vermeld in nieuwe rubriek 13 van het fiscale attest.

Attest 281.61

p. 672

- **Attest:** om woonbonus te bekommen: voorleggen "**attest 281.61**" (= 1 jaarlijks attest, met basisgegevens HL + betaalde bedragen, door kredietinstelling elektronisch overgemaakt aan fiscus)
- **Tax-on-web** én HL sinds 2005 = "**hulpprogramma**" voor het invullen van de aangifte), **én sinds aj.2018: zelfs vooraf ingevuld !!** (zie documenten)... en sinds aj.2020 eventueel ingevuld op "voorstel vereenvoudigde aangifte" (met vrijstelling aangifteplicht)

Vlaanderen
Voorwaarden Levensverzekering i.f.v.
WOONBONUS (leningen vanaf 2016 t.e.m. 2019)

p. 672

1. **BELASTINGPLICHTIGE = VERZEKERINGNEMER = VERZEKERDE én aangegaan vóór 65 j.**
2. **PRESTATIES BIJ LEVEN** = Min. duur = 10 jaar - Einddatum = ten vroegste 65 j. – Beg. = VN
3. **PRESTATIES BIJ OVERLIJDEN** = Geen voorwaarden inzake duur/einddatum
 - **Begunstigde (VL)** = tot beloop van het **bedrag van de (volledige) lening** =
 - *personen die ingevolge overlijden verzekerde volle eigendom of vruchtgebruik verwerven van de woning waarop de lening betrekking heeft*
 - evt. **excedent** = *echtgenoot, wett. samenwonende partner of bloedverwant t.e.m. 2^e graad*
4. **Lening vanaf 2016 t.e.m. 2019:** slechts woonbonus voor premiegedeelte dat *pro rata* betrekking heeft op “*hypothecair*” gewaarborgd bedrag van de lening (opmerking: voor lening t.e.m. 2015: slechts woonbonus indien verzekering uitsluitend dient tot waarborg *hypothecaire* lening; extra verzekerd kapitaal was niet toegelaten)
5. **Geen premie VAPZ (d.w.z. geen dubbel voordeel)**

Voorwaarden SSV (VL = HL t.e.m. 2015):

premie SSV (of gemengde) enkel recht op ‘woonbonus’ (of Wall. én HL vanaf 2016 = ‘*chèque habitat*’) indien verzekering ‘**uitsluitend**’ dient tot waarborg of wedersamenstelling **hypothecaire** lening ‘eigen/enige’ woning

→ verzekerd kapitaal per ontleners ≤ **hypothecair** ontleend kapitaal, zo niet, geen “woonbonus”, maar louter vermindering **LTS !!!!!!!...**

→ *geen verzekering voor gedeelte lening = kosten HL (Ci.AOIF 17/2008) + (eventueel) mee ontleende éénmalige premie SSV !!*

VL én HL “eigen” woning vanaf 2016 t.e.m. 2019

p. 673

- Toekenning woonbonus voor “**pro rata**” premiegedeelte *indien meer verzekerd dan hypothecair gewaarborgd bedrag (zie voorbeeld)*
- Geen vermindering **LTS** mogelijk voor saldo !!

Voorbeelden ifv SSV én aangifte premie in “woonbonus”

(VL: leningen t.e.m. 2015) :

- Lening = **€ 150.000** - Hyp. inschrijving = slechts **€ 100.000**
→ max. te verzekeren kap. = **€ 100.000 !!!**
→ eventueel (per mede-ontlener) 2 ssv !!!

Opmerking: indien toch 1 ssv voor € 150.000 → premie = gewestelijk LTS

-
- Lening = **€ 100.000**, waarvan: **€ 6.000** not.kosten HL en/of koopsom SSV
→ max. te verzekeren kap. = € 100.000 - € 6.000 = **€ 94.000 !!!**

VL én SSV voor HL “eigen” woning vanaf 2016 t.e.m. 2019

- Lening = **€ 150.000** - Hyp. inschrijving = **€ 100.000**
Verzekerd kapitaal = 150.000 / Premie = 2.000
→ aan te geven premie: $2.000 \times 100.000 / 150.000 = 1.333,33$
→ geen vermindering voor 666,67, maar bij overlijden wel taxatie volledige uitkering !!

-
- Lening = **€ 150.000** - Hyp. inschrijving = **€ 100.000**
Verzekerd kapitaal = 100.000 / Premie = 1.333
→ aan te geven premie = 1.333 (én taxatie op max. saldo van € 100.000)
→ eventueel € 50.000 verzekeren in (bij voorkeur): “niet fiscaal” contract (dan ook geen taxatie)

WOONBONUS

HYPOTHECAIRE LENING “eigen/(enige)” WONING (vanaf 2005)

1. Wat ?

p. 677

= **belastingvermindering voor intresten + kapitaalaflossing + premie ssv** van hypothecaire lening eigen/enige woning ≥ 2005

Opmerkingen:

- HL t.e.m. 2014 = vermindering ‘**marginaal**’ tarief
- HL vanaf 2015 = belastingvermindering = **40 %** (= VL + Wall; VI én HL vanaf 2020 = ‘niets’; Wall. vanaf 2016 = ‘chèque habitat’) of **45 %** (= BR én HL vanaf 2017 = ‘niets’)
- t.e.m. aj.2014 = aftrek

2. Maximaal aan te geven bedrag met recht op vermindering zie volgende slide

171

Maximum bedrag “woonbonus” (aj.2022 – 2023)

Leningen “eigen/enige” woning t.e.m. **2014**

(= vermindering ‘marginaal’ tarief)

p. 679

Regio	Basisbedrag	Extra	Totaal	3 of meer KTL	Totaal
VL	2.280	760	3.040	80	3.120
WALL	2.290	760	3.050	80	3.130
BR - aj.2022	2.500	830	3.330	80	3.410
BR - aj.2023	2.560	850	3.410	80	3.490
FED. – aj.2020 t.e.m. 2024	2.350	780	3.130	80	3.210

- Basisbedrag = ongeacht beroepsinkomen, iedereen recht op “maximum”
- *Eerste 10 jaar* = recht op “extra” én indien 3 of meer “kinderen ten laste” + 80
- Zodra eigenaar 2e woning → verlies “extra” (+ eveneens verlies ‘80’)
- Federale woonbonus: indien “verlies” statuut “eigen” woning (= ten laatste in 2015 én lening t.e.m. 2013; indien later → nog louter ‘langetermijnsparen’)

172

**Maximum bedrag (€) woonbonus (aj.2022-2023)
voor leningen aangegaan vanaf 2015**

Regio	%	Basisbedrag	Extra ⁽⁴⁾	Totaal	3 KTL	Totaal
Vlaanderen	40 %	1.520 ^{(1) (2) (3)}	760	2.280	+ 80	2.360
Wallonië ⁽⁵⁾	40 %	2.290	760	3.050	+ 80	3.130
Brussel (aj.2022) ⁽⁵⁾	45 %	2.500	830	3.330	+ 80	3.410
Brussel (aj.2023) ⁽⁵⁾	45 %	2.560	850	3.410	+ 80	3.490

(1) Vlaanderen: verlaging woonbonus van 2.280 naar 1.520 én niet langer indexering

(2) Voor hypothecaire leningen "eigen" woning, aangegaan *vanaf 2016*, geldt de (nieuwe) *Vlaamse* woonbonus ook indien "eigen" woning = niet "enige" woning (extra-bedragen zijn dan niet van toepassing)

(3) Voor een lening eigen woning aangegaan vanaf 2020 is er niet langer recht op enige belastingvermindering (de woonbonus is afgeschaft)

(4) *Eerste 10 jaar* = recht op "extra" én indien 3 of meer "kinderen ten laste" + 80

(5) In Brussel wordt woonbonus verder geïndexeerd. In Wallonië geen woonbonus meer voor HL vanaf 2016 (= chèque habitat). Brussel: geen voordeel meer voor HL, aangegaan vanaf 2017

Opmerking: indien verlies statuut "eigen" woning → "federaal" LTS (*tenzij* lening t.e.m. 2013 én verlies statuut ten laatste in 2015 = behoud *federale* woonbonus) 173

Herfinancieringslening met recht op "Woonbonus"

p. 667

- Aan te geven **KA + Intrest** = $(KA + Intrest) - HFL \times \frac{\text{saldo 'oude' lening}}{\text{bedrag HFL}}$
- te beperken tot bedrag maximale woonbonus
- Andere voorwaarden: *hypothecair* gewaarborgd én *minimum* looptijd 'oud + nieuw' = 10 jaar
- Voor VL: *maximaal vermindering tijdens contractuele looptijd die voor het oorspronkelijke krediet geldt of gold op 31/12/19!* → *verlenging looptijd bij herfinanciering, dan geen vermindering meer tijdens toegevoegde looptijd (soortgelijke regeling was al eerder van toepassing in Wallonië)*

- **VL** (aj.2021 én HL vanaf 2015):
€ 1.520 + € 760 = € 2.280 per kredietnemer
of **€ 4.560/jaar** voor een koppel
- **VL** (aj. 2021 én HL t.e.m. 2014):
€ 2.280 + € 760 = € 3.040 per kredietnemer
of **€ 6.080/jaar** voor een koppel
- *indien 3 of meer kinderen ten laste =*
 - **VL** (aj.2021 én HL vanaf 2015): € 1.520 + € 760 + € 80 =
€ 2.360 per kredietnemer = **€ 4.720/jaar** voor een koppel
 - **VL** (aj. 2021 én HL t.e.m. 2014): € 2.280 + € 760 + € 80 =
€ 3.120 per kredietnemer = **€ 6.240/jaar** voor een koppel

Let op:

- *bedragen omvatten: intrest + KA + premie SSV !!!!*
- *Aj.2022: geen extra-woonbonus meer voor HL aangegaan t.e.m. 2011¹⁷⁵*

**HL € 90.000, 20 jaar, intrestvoet 3 % →
mensualiteit = € 525,16 x 12 = € 6.301,92**

**HL € 70.000, 20 jaar, intrestvoet 3 % →
mensualiteit = € 408,46 x 12 = € 4.901,52**

→ **VL**: indien **lening > € 70.000** (vanaf 2015) → evt.
volstond het om hypothecaire inschrijving tot dit bedrag
beperken (evt. iets meer mocht later toch opnieuw indexering
worden ingevoerd)

→ **premie SSV best niet aangeven !!!** (in de praktijk: geen
recht op woonbonus, later wel taxatie) (*zie echter volgende
slides*)

**Opmerking rond de
schuldsaldoverzekering of de gekoppelde
levensverzekering**

p. 674

- Vanaf 2020 in VL (BR sinds 2017) geen recht op enige vermindering voor hypothecaire leningen “eigen” woning en de aan de lening gekoppelde levensverzekering. Een vermindering zal dus nog enkel kunnen als de premie federaal kan worden aangegeven. Dit kan voor:
 - Pensioensparen
 - Waarborg via een *aanvullend pensioencontract*
 - Federaal LTS, maar enkel indien de verzekering, **op de dag van de premiebetaling**, juridisch NIET is gekoppeld aan de hypothecaire lening ‘eigen’ woning (en begunstigde = echtgenoot, wettelijk samenwonende partner of bloedverwant t.e.m. de 2e graad) (*of lening heeft geen betrekking op de ‘eigen’ woning*). Opmerking: eens de premie (koopsom) betaald, evt. toch koppeling mogelijk met HL ‘eigen’ woning (met wijziging begunstigingsclausule). Indien geen koppeling bij uitkering → éénmalige taxatie 10 % én geen vrijstelling successierechten !! (zie verder)

**Hoe toch nog vermindering bekomen voor
premie SSV m.b.t. HL ‘eigen’ woning ?**

p. 674

- Eventueel reeds SSV afsluiten, vooraleer HL ‘eigen’ woning wordt aangegaan (al dan niet in voorafgaand jaar) → Federaal LTS (zie vorige slide)
- *Wallonië* (nog steeds): eventueel **koopsom** betalen in **kredietjaar** indien weinig of geen KA/intrest (*maar ook vorig alternatief is geldig*)
Let op: koopsom beperken tot maximaal bedrag ‘chèque habitat’!!
- Eventueel SSV in **pensioensparen !!!** (zie volgende slide)
- Eventueel **VAPZ** (= Riziv-bijdrage 3,55 % + 2 % solidariteitsbijdrage + taxatie omzettingsrente) → 106 % verzekeren
- Eventueel **IPT- of Groepsverzekering (of POZ en VAPW)** (= inhouding Riziv- en solidariteitsbijdrage + taxatie 16,5 %) → 130 % verzekeren

SSV in Pensioensparen

- Indien “**jaarpremies**” → dikwijls geen optimalisatie pensioensparen !

Vb. jaarpremie = € 400 → geen mogelijkheid om tot € 990/jaar te storten, vermits slechts storting op 1 contract toegelaten !!

- **Koopsommen** = max. storting (vb. 2021 = € 990) (of evt. € 1.270) → na 3 of 4 j. alle premies gestort.

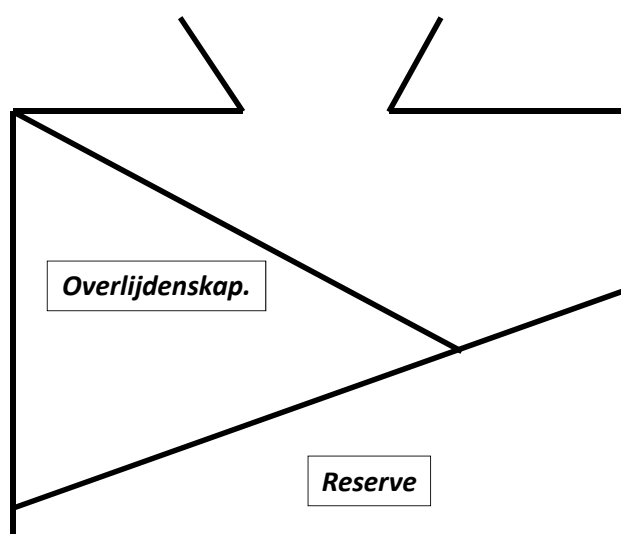
Wat vanaf 4e of 5e jaar ? Opnieuw PS voor maximum, maar niet bij dezelfde verzekeraar !! (evt. andere verzekeraar of bank)

- Eventueel: **flexibele pensioenspaarverzekering + minimale overlijdensdekking = schuldsaldo !**

Let op: omwille van éénmalige taxatie = 8 % + gem.bel. → noodzaak om 110 % HL te laten verzekeren (zo niet ruim 10 % te kort om lening volledig af te lossen !!)

179

Flexibele levensverzekering met afnemend overlijdenskapitaal = schuldsaldo

Ingevolge *nieuwe 'Wet aanvullende pensioenen'*

(Wet d.d. 18/12/2015 – BS 24/12/2015) :

Bij inpassing **VAPZ, POZ, VAPW** of **IPT-verzekering** → *looptijd tot 65 jaar !?*

SSV en consumentenkrediet

Opmerking: schuldsaldoverzekering kan ook worden gebruikt tot waarborg van een consumentenkrediet (lening op afbetaling of financiering).

SSV en consumentenkrediet

- Indien SSV gekoppeld aan lening op afbetaling of financiering m.b.t. fiscale “eigen” woning → *geen recht op belastingvermindering* voor de premie !
- Indien lening of financiering m.b.t. *ander onroerend goed* of m.b.t. een roerend goed, of nog indien juridisch niet gekoppeld aan lening op afbetaling “eigen” woning → wel belastingvermindering voor de premie (= *federaal langetermijnsparen*).

SSV en consumentenkrediet

- Indien voor SSV belastingvermindering mogelijk → rekening houden met in de fiscale wetgeving voorgeschreven *begunstigingsclausule* [verschilt naargelang consumentenkrediet (lening op afbetaling of financiering) betrekking heeft op een onroerend, dan wel een roerend goed]
- Indien vermindering genoten voor de premie → eventuele latere uitkering wordt belast.

Samenloop LV- Federaal langetermijnsparen met Vlaamse 'woonbonus' (*én lening 2015*)

Gegeven:

p. 687

Netto-belastbaar beroepsinkomen = € 33.000 (aj.2021)

Bedrag met recht op vermindering federaal LTS (= 6 % + 176,40) = € 2.156,40

Jaarlast krediet 'eigen' woning = € 2.280 (of meer)

Gevraagd: bedrag met recht op vermindering in het *federaal LTS* ?

Oplossing:

€ 2.156,40 – [€ 2.280 – € 760 "extra" woonbonus = € 1.520] = € 636,40

→ in **VL** : jaarlijks recht op federale vermindering LTS (*) = premie € 636,40
(voor levensverzekering **niet** gekoppeld aan krediet "eigen" woning)

(*) indien lening "eigen" woning **vanaf 2016 t.e.m 2019**: belastingvermindering federaal LTS voor € 2.156,40, vermits art.145⁶ WIB in geen verrekening voorziet (idem Wallonië, en in Brussel idem voor leningen aangegaan vanaf 2017)

185

Schuldsaldoverzekering en successierechten

Indien lening met SSV rechtstreeks afgelost (= inpandgeving)
→ uitkering ssv = vrij van successierechten, maar afgeloste lening niet meer in passief nalatenschap

Indien SSV en HL betrekking op 'gezinswoning' → *weduwe betaalt geen successierechten* !

Wat indien SSV niet in pand gegeven ?

Door *overlijden echtgenoot* → weduwe ontvangt uitkering SSV, en moet *successierechten* betalen op 'helft' (indien gehuwd in gemeenschap, anders op totaliteit)!

Schuld is (voor de helft) aftrekbaar in het 'passief', *maar wordt afgetrokken van 'vrijgesteld' actief* (nl. gezinswoning) !
(dus: aftrek heeft geen enkel effect!)

186

Schuldsaldoverzekering en successierechten

Wat indien SSV niet in pand gegeven én “niet” gezinswoning ?

Door overlijden echtgenoot → weduwe ontvangt uitkering SSV, en moet successierechten betalen op ‘helft’ (indien gehuwd in gemeenschap, anders op totaliteit)!

Schuld is (voor de helft) aftrekbaar in het ‘passief’; wordt afgetrokken van “waarde onroerende goederen”, inclusief ‘vrijgestelde’ gezinswoning (dus: aftrek schuld heeft maar gedeeltelijk effect!)

Voorbeeld:

* helft schuldsaldo krediet 2e woning = 50.000

* waarde onroerend actief = helft 2e woning (= 150.000) + helft gezinswoning (= 200.000) = totaal 350.000

* aftrek schuldsaldo van vrijgestelde “gezinswoning” = $50.000 \times 200/350 = 28.571$

187

Aangifte bedrag met recht op “woonbonus” indien mede-eigenaars én beiden recht op “woonbonus” !!!

(1) Mede-eigenaars = alleenstaanden (vb. feitelijk koppel)

p. 681

- (a) Samen geleend: ieder geeft fractie aan van betaald bedrag = eigendomsaandeel
- (b) Afzonderlijk geleend: ieder geeft aan wat hij of zij heeft betaald

(2) Mede-eigenaars = echtgenoten of wettelijk samenwonenden

vrije verdeling (zie volgende slide)

p. 680

Opmerking: Vak IX, I (= intrest + KA + premie) samen, per mede-ontlener, niet meer aangeven dan maximum woonbonus

(VL) = lening 2015 - 2019 = € 1.520 + evt. € 760 + evt. € 80

(VL) = lening t.e.m. 2014 = € 2.280 + evt. € 760 + evt. € 80

Toepassing aangifte bedrag met recht op 'woonbonus' bij ECHTGENOTEN/WETTELIJK SAMENWONENDEN

Principe :

Ongeacht het huwelijksstelsel: **volledig vrije** verdeling van bedrag met recht op 'woonbonus', maximaal € 1.520 + evt. € 760 (= € 2.280) + evt. € 80 (= € 2.360) per echtgenoot (= HL vanaf 2016 t.e.m. 2019), of € 2.280 + evt. € 760 (= € 3.040) + evt. € 80 (= € 3.120) per echtgenoot (aj.2019)

(HL t.e.m. 2015: indien beiden recht op woonbonus !!)

(Administratie: vrije verdeling, ook voor kredieten samen aangegaan vóór het huwelijk of het wettelijk samenwonen, en ongeacht de eigendomsverhouding !!)

Praktisch:

- Indien jaarlast > 2 x maximum → verdeling 50/50 én bij ieder beperkt tot het maximum (zie hierboven)
- Indien jaarlast < 2 x maximum
→ bij Echtg. met hoogste inkomen = maximum
→ bij Echtg. met laagste inkomen = saldo

©
189

Voorbeelden "vrije verdeling" bij echtgenoten

Gegeven: netto belastbaar inkomen E 1: € 28.000 en E 2: € 12.000
(samen € 40.000)

(1) Jaarlast = **€ 7.000**

E 1 = 7.000 x 50 % = 3.500, te beperken tot maximum (zie vorige slide)

E 2 = 7.000 x 50 % = 3.500, te beperken tot maximum (idem)

(2) Jaarlast = **€ 4.000**

E 1 = 4.000, te beperken tot 2.280 (HL t.e.m. 2014 = evt. 3.040)

E 2 = 4.000 – 2.280 = 1.720 (4.000 – 3.040 = 960) (*)

(*) vermits voor HL vanaf 2016, belastingvermindering = 40 % → verdeling 50/50 wellicht zelfde resultaat

Opmerking: "€ 4.000" = evt. koopsom SSV op naam van E 1 !

Vlaanderen: Samenloop HL met recht op 'oude' VL-woonbonus met HL met recht op (verlaagde) VL-woonbonus HL 2015

p. 684

Lening t.e.m. 2014	+ lening 2015	
Betaald en maximaal aan te geven bedrag ('oude' woonbonus = OWB)	Bedrag 'nieuwe' basis-woonbonus	Bedrag 'nieuwe' extra-woonbonus
OWB > 2.280 ⁽¹⁾	'0'	(760 + evt. 80) – (OWB – 2.280)
760 < OWB < 2.280 ⁽²⁾	2.280 – OWB = <i>basis 'nieuwe' WB</i>	760 + evt. 80
OWB < 760	<i>basis 'nieuwe' WB</i> = 1.520	760 + evt. 80

Vlaanderen: Samenloop HL met recht op 'oude' VL-woonbonus met HL met recht op (verlaagde) VL-woonbonus HL 2015 voorbeelden

(1) 'Oude' lening loopt nog geen 10 jaar → nog recht op *extra-woonbonus* (in 'oud' systeem).

Voorbeeld:

- betaald = € 3.000 → OWB = € 3.000 (< € 3.040, maar > € 2.280) → 'nieuwe' basis-WB = 0
- bedrag 'nieuwe' *extra-WB* = € 760 – (€ 3.000 – € 2.280 = € 720) = € 40 (+ evt. € 80).

(2) Betaald bedrag is niet hoger dan 'basis' OWB (= € 2.280), of indien wel hoger, lening loopt langer dan 10 j. zodat er *geen* recht meer is op *extra-OWB*.

Voorbeeld:

- betaald bedrag = € 1.800 → OWB = € 1.800 → 'nieuwe' basis WB = € 2.280 – € 1.800 = € 480
- bedrag 'nieuwe' *extra-WB* = € 760 (+ evt. € 80)

Voorbeeld:

- betaald bedrag = € 3.000 → OWB = € 2.280 → 'nieuwe' basis-WB = € 2.280 – € 2.280 = 0
- bedrag 'nieuwe' *extra' WB* = € 760 (+ evt. € 80)

Vlaanderen:
Samenloop van een HL aangegaan t.e.m. 2015
met een HL 2016 t.e.m. 2019

p. 684

Indien HL aangegaan t.e.m. 2015 (woonbonus, bouw- of LT-sparen) samenloopt met **HL 2016 t.e.m. 2019** (met recht op Vlaamse 'geint.' woonbonus)

(al dan niet m.b.t. dezelfde "eigen" woning !!) (*) → **kiezen** (**)!

- (1) Blijven aangeven betalingen HL ≤ 2015 (= "oude" woonbonus indien HL t.e.m. 2014 of verlaagde woonbonus, indien HL 2015, of bouwsparen, indien HL ≤ 2004) → (voorlopig) geen aangifte mogelijk betalingen HL 2016 t.e.m. 2019
- (2) Zodra stopzetting aangifte betalingen HL ≤ 2015 → aangifte mogelijk voor betalingen HL 2016 t.e.m. 2019
- (3) **Zodra aangifte betalingen HL 2016 t.e.m. 2019 → (definitief) geen aangifte, noch voordeel meer voor betalingen HL ≤ 2015**

(*) **wederopname** vanaf 2016 = HL vanaf 2016

(**) echtgenoten en wettelijk samenwonenden = *zelfde keuze* (indien zij beiden kredietnemer zijn van "oude" én "nieuwe" lening)

193

Vlaanderen:
Samenloop van hypothecaire leningen 'eigen' woning

p. 685

HL 'eigen' woning < 2005 met recht op de vermindering 'bouwsparen' (BS)	én een bijkomende HL 'eigen/enige' woning 2005-2014 , met in principe recht op de 'woonbonus' (WB).	<ul style="list-style-type: none"> • Indien nog aangifte 'oude' lening (*) → <i>(in theorie)</i> ook voor 'nieuwe' lening BS. • Indien geen aangifte meer 'oude' lening (*), (enkel) WB voor 'nieuwe' lening.
	én een bijkomende HL 'eigen/enige' woning 2015 , met in principe recht op de 'woonbonus' (WB).	<ul style="list-style-type: none"> • Indien nog aangifte 'oude' lening (*) → geen enkele vermindering voor 'nieuwe' lening. • Indien geen aangifte meer 'oude' lening (*), (enkel) WB voor 'nieuwe' lening.
	én een bijkomende HL 'eigen/enige' woning vanaf 2016 (en t.e.m. 2019) , met in principe recht op de 'woonbonus' (WB).	<ul style="list-style-type: none"> • Zolang aangifte 'oude' lening → nog geen WB voor 'nieuwe' lening ! (**) • Zodra stopzetting aangifte 'oude' lening → WB voor 'nieuwe' lening.

(*) verplichte en definitieve keuze, voor en vanaf inkomstenjaar waarin bijkomende lening is/was aangegaan

(**) geldt ook indien 'nieuwe' lening slechts is aangegaan nadat 'oude' volledig is afgelost! Dus in een zelfde jaar geen aangifte van "oud" en "nieuw" mogelijk. *Opmerking: dit geldt ook indien 'oude' en 'nieuwe' lening geen betrekking hebben op dezelfde 'eigen' woning – zie blz.671*

194

Vlaanderen:
Samenloop van hypothecaire leningen 'eigen' woning

p. 685

HL 'eigen' woning 2005-2014 met recht op de 'woonbonus' (WB)	én een bijkomende HL 'eigen/enige' woning 2006-2014 , met in principe recht op de 'woonbonus' (WB).	<ul style="list-style-type: none"> Per kredietnemer woonbonus voor maximaal € 2.280 + € 760 (+ evt. € 80), voor beide leningen samen.
	én een bijkomende HL 'eigen/enige' woning 2015 , met in principe recht op de 'woonbonus' (WB).	<ul style="list-style-type: none"> Eventueel zowel woonbonus voor 'oude' lening, als voor 'nieuwe'
HL 'eigen' woning 2005-2015 met recht op de 'woonbonus' (WB)	én een bijkomende HL 'eigen' woning vanaf 2016 (en t.e.m. 2019) , met in principe recht op de 'woonbonus' (WB).	<ul style="list-style-type: none"> Zolang aangifte 'oude' lening → nog geen WB voor 'nieuwe' lening ! (*)
		<ul style="list-style-type: none"> Zodra stopzetting aangifte 'oude' lening → WB voor 'nieuwe' lening.

(*) Geldt ook indien 'nieuwe' lening slechts is aangegaan nadat 'oude' volledig is afgelost! Dus in een zelfde jaar geen aangifte van "oud" en "nieuw" mogelijk. *Opmerking: dit geldt ook indien 'oude' en 'nieuwe' lening geen betrekking hebben op dezelfde 'eigen' woning – zie blz.680*

Opmerking: voor de overzichtstabellen 'samenloop' van leningen, Brussel en Wallonië, zie blz.686.

195

Wat indien 2 HL, maar die geen betrekking hebben op dezelfde "eigen" woning ?

Gegeven: in 2021 werd "eigen" woning A verkocht; en voor 'nieuwe' "eigen" woning B werd in 2019 geleend, en in 2021 zowel betalingen op lening woning A als op lening woning B.

Aangifte ?

Zolang A = "eigen" woning → aangifte lening A = gewestelijk

Zolang B ≠ "eigen" woning → aangifte lening B = federaal

Zodra B = "eigen" woning → aangifte lening B = gewestelijk

Let op: in **VL** én lening B vanaf 2016 t.e.m. 2019, voor aangifte 2021 keuze maken:

- ofwel enkel gewestelijke aangifte lening A (BS of oude WB)
- ofwel enkel gewestelijke aangifte lening B (verlaagde WB)

→ *Berekenen wat het voordeligste is !*

196

Sinds aj.2015: nog slechts 1 korf voor alle federale en gewestelijke stortingen LTS - BS - Woonbonus !!!!

p. 687

Wat bij *samenloop* van federale bedragen (woonbonus, bouw- of langetermijnsparen) met gewestelijke bedragen (woonbonus, bouw- of langetermijnsparen) ?

Dan: federale bedragen te verminderen met “basis”-woonbonus of gewestelijke bedragen LTS of BS → voorrang voor ‘gewestelijke’ bedragen en geen cumul

Bedrag federaal LTS (of BS) (aj. 2022)=

6 % v.h. ‘netto belastbaar beroepsinkomen’ + € 176,40 ≤ € 2.350 (FED)
(Federale woonbonus = € 2.350)

Bedrag VL LTS (of BS) (aj.2022)=

6 % v.h. ‘netto belastbaar beroepsinkomen’ + € 171 ≤ € 2.280 (VL)

Af te trekken bedrag “basis”-woonbonus =

- HL t.e.m. 2014 = € 2.280 → bedrag federaal LTS (of BS) = 70 €
- HL 2015 = € 1.520 → bedrag federaal LTS (of BS) = maximaal € 830
(nl. 2.350 - 2.280 = 70 / 2.350 – 1.520 = 830)
- HL-VL vanaf 2016 t.e.m. 2109 = (tot hiertoe) ‘**niets**’ (wegens niet aanpassing art.145⁶ WIB) → bedrag federaal LTS (of BS) = maximaal € 2.350 (zie volgende slide)

197

Verrekening gewestelijke bedragen bouwsparen, langetermijnsparen en woonbonus met federale bedragen (art.145⁶ WIB)

p. 687

- In principe: *federale* bedragen te verminderen met *gewestelijke*
- Evenwel (tot hiertoe) **geen verrekening** voor of in het geval van:
 - **Vlaanderen**: geïntegreerde woonbonus (= HL ‘eigen’ woning vanaf 2016 t.e.m. 2019) → zowel ten volle VL – woonbonus, als federaal LTS !!!
 - **Wallonië**: chèque habitat → zowel ten volle ‘chèque habitat’ als federaal LTS
 - **Brussel**: HL vanaf 2017 (voor die leningen = *geen enkel voordeel*)
 - **Opmerking**: indien SSV niet gekoppeld aan HL → *successierecht op uitkering én taxatie = 10 %*

198

Volgorde van aanrekening stortingen

Volgorde:

p. 687

(1) Stortingen met recht op **gewestelijke** vermindering

- (1.a) woonbonus
- (1.b) bouwsparen
- (1.c) langetermijnsparen

vervolgens:

(2) Stortingen met recht op **federale** vermindering

- (2.a) woonbonus
- (2.b) bouwsparen
- (2.c) langetermijnsparen

199

p. 688

***Fiscaal voordeel voor leningen “eigen” woning
aangegaan vanaf 2016***

Wallonië

***= (enkel) Chèque habitat
(indien ‘eigen/enig’)***

Wallonië én HL 'eigen/enige' woning vanaf 2016 = Chèque habitat

p. 688

- Hypothecair **aankoop- of nieuwbouwkrediet** 'eigen/enige' woning vanaf 2016 = *chèque habitat* (tenzij nog lening < 2016 = behoud "oude" voordelen, tot einddatum "oude" lening !!) (ook 'chèque habitat' voor betalen schenkings- of successierechten)
- Geen *vernieuwbouwkrediet*!
- Enkel 'volle' eigenaar of opstalhouder (niet: vruchtgebruiker)
- Definitief verlies indien niet tijdig 'enige' woning
- *Chèque habitat* = 20 jaar 'inkomensafhankelijk' belastingkrediet
- Belastingkrediet ≤ betaalde KA + intrest + premie ssv
- Aangifte KA + intrest = in verhouding tot eigendomsaandeel
- Bedrag = max. € 1.520 (bij een inkomen ≤ € 21.000, en vanaf € 21.000 t.e.m. € 81.000, degressief afgebouwd) + € 125 per kind ten laste
- Halvering na 10 jaar (en eveneens zodra eigenaar 2e woning)
- Opmerking: geen enkel voordeel voor krediet 'eigen/niet-enige' woning !

201

Wallonië Voorwaarde 'eigen' woning om *Chèque habitat* te kunnen genieten

= op **31 december kredietjaar**, woning zelf betrekken, of indien wettelijke of contractuele belemmeringen, of wegens de stand van de bouw- of vernieuwbouwwerkzaamheden, ten laatste op **31 december van het kredietjaar + 2** (tenzij 'sociale' of 'professionele' reden)

Vb. lening 2020 → bewonen ten laatste 31/12/2022

Wat indien 'enige' woning **niet tijdig** bewoond ?

→ vanaf 3e jaar **geen** enkel voordeel meer, **maar:** indien in later jaar toch voldaan aan voorwaarde → vanaf dat jaar **opnieuw** *chèque habitat*

Wallonië
Voorwaarde 'enige' woning
om **Chèque habitat** te kunnen genieten

= Geen andere woning bezitten op **31/12**/kredietjaar, **tenzij...**

- **bewijs huidige woning(en) = te koop gesteld...**
- **maar: indien niet effectief verkocht op 31/12 v.h. jaar volgend op het kredietjaar → vanaf 2e jaar (definitief) recht meer op niets !**

Geen beletsel: mede-eigendom – vruchtgebruik of naakte eigendom m.b.t. andere woning(en), maar louter ingevolge **erfenis** of (nieuw) **schenking** (niet ingevolge aankoop); evenmin een beletsel: bezit van andere woningen die **sociaal worden verhuurd**

- **Opmerking: indien naderhand verwerving 2e woning (volle of naakte eigendom, behalve bij 'naakte' eigendom, indien gevolg van schenking of erfenis) → vanaf dan nog slechts recht op halve 'chèque habitat'**

203

Wallonië én HL "eigen/enige" woning vanaf 2016 =
Chèque habitat

Voorbeelden :

p. 690

Kinderen (*)	0	1	2	3	4
Inkomsten (**)					
21.000 €	1.520 €	1.645 €	1.770 €	1.895 €	2.020 €
31.000 €	1.393 €	1.518 €	1.643 €	1.768 €	1.893 €
41.000 €	1.265 €	1.390 €	1.515 €	1.640 €	1.765 €
51.000 €	1.138 €	1.263 €	1.388 €	1.513 €	1.638 €
61.000 €	1.010 €	1.135 €	1.260 €	1.385 €	1.510 €
71.000 €	883 €	1.008 €	1.133 €	1.258 €	1.383 €
81.000 €	755 €	880 €	1.005 €	1.130 €	1.255 €

Vanaf 11e jaar = halvering !

(*) kinderen ten laste = ook bij echtgenoten slechts 1 x verhoging;
strikt genomen zouden zij de € 125/kind tussen hen *vrij mogen verdelen*

Jean en Marie - 2 kinderen ten laste. Inkomsten: Jean = € 35.000; Marie = € 22.000.

De *chèque habitat* = $(2 \times 125 = € 250) + \{1.520 - [(35.000 - 22.567) \times 1,275 \% = 158,52] = € 1.361,48\} + € 1.520 = € 3.131,48$. Vanaf het 11e jaar = € 3.131,48 x 50 % = € 1.565,74

Zijn er *geen* kinderen ten laste, dan is de *chèque habitat* = € 1.361,48 + € 1.520 = € 2.881,48. Vanaf het 11e jaar = € 2.881,48 x 50 % = € 1.440,74.

De vermindering *woonbonus* zou zijn geweest:

$(2 \times € 3.050 € = € 6.100) \times 43,2 \% = € 2.635,20$. Vanaf het 11e jaar = € 1.978,56.

Patrick en Agnes - 4 kinderen ten laste. Inkomsten: Patrick = € 51.000; Agnes = € 47.000.

De *chèque habitat* = $(4 \times 125 = € 500) + \{1.520 - [(51.000 - 22.567) \times 1,275 \% = 362,52] = € 1.157,48\} + \{1.520 - [(47.000 - 22.567) \times 1,275 \% = 311,52] = € 1.208,48\} = € 2.865,96$. Vanaf het 11e jaar = € 2.865,96 x 50 % = € 1.432,98.

Zijn er *geen* kinderen ten laste, dan is de *chèque habitat* = € 1.157,48 + € 1.208,48 = € 2.365,96. Vanaf het 11e jaar = € 2.365,96 x 50 % = € 1.182,98.

De vermindering *woonbonus* zou zijn geweest:

$(2 \times € 3.050 € = € 6.100) \times 43,2 \% = € 2.635,20$. Vanaf het 11e jaar = € 1.978,56.

205

Hypothecaire woonkredieten

Hoofdstuk 2

Vermindering kapitaalaflossing voor hypothecaire kredieten:

- 'enige' woning < 1/1/2005
- 'niet' (of niet tijdig) 'enige' woning (behalve VL én HL ≥ 2016 t.e.m. 2019 én 'eigen' woning = woonbonus; Wall én HL ≥ 2016: geen enkel voordeel indien niet of niet-tijdig 'enige' woning),
- (aanvankelijk) 'eigen/enig', maar niet langer 'eigen' (en verlies statuut "eigen" woning vanaf 2016 of lening vanaf 2014) (behalve evt. VL bij hypotheekoverdracht vanaf 2016 = evt. behoud 'woonbonus')
- (nog) niet "eigen" woning

Voor een gedetailleerde bespreking:

zie 'Praktische Belastingsservice 2022', Deel II, hfdst. 6, afdeling B, p.621

206

**VOORWAARDEN
WAARAAN DE LENING MOET VOLDOEN
om recht te hebben op
belastingvermindering kapitaalaflossing
(indien geen recht op woonbonus)**

1. Europese (= EER) hypothecaire lening

p. 621

2. **Doel** = **verwerven** (= kopen), **bouwen** of **verbouwen** van een (vanaf aj.2007) **Europese** (= EER) **woning** (= evt. “enige” of 2^e woning in “buitenland” !!)

(niet: lenen i.v.m. “successierechten” of “schenkingsrechten”)

Opmerking: Administratie akkoord : “plaatsen **zonnecelpanelen**” of “vervangen van **buitendeuren of ramen**” = verbouwen

3. minimum duur = 10 jaar

4. attest

BESPREKING

1. een (Europese = EER) HL bij een “instelling” = volwaardige hypothecaire inschrijving, op woning eigendom van ontleners

- Enkel kapitaalaflossingen van *hypothecair gewaarborgde woonkredieten* kunnen voor belastingvermindering in aanmerking komen. Dit is dus *niet* het geval voor leningen op afbetaling of financieringen die niet hypothecair zijn gewaarborgd.
- Indien het *consumentenkrediet* (lening op afbetaling of financiering) evenwel betrekking heeft op **beroepsmatig** gebruikte onroerende goederen (al dan niet woningen) of roerende goederen (investeringen) is de **investering** wel fiscaal **afschrijfbaar**.
- Opmerking rond Brexit zoals bij vorige hoofdstukken

2. “Europese” woning :

- *Belgisch rijksinwoner*: sinds aj.2007 recht op vermindering voor HL “Europese” woning (indien “enige” = vanaf aj.2008)
- **“niet”-inwoner met voornamelijk Belgische inkomsten**: ook voor verleden vermindering voor lening “Belgische” woning; vanaf aj.2008 ook vermindering voor “Europese” “eigen” woning

3. ▪ woning = elk onroerend goed geschikt voor bewoning
- **(gedeelte)lijk** beroepsgebruik heeft geen belang
 - bouwgrond ≠ woning

4. Hoedanigheid (mede)ontleners bij ‘oud’ krediet ‘enige’ woning of ‘oud of nieuw’ krediet 2e woning

p. 625

Lening moet aangegaan zijn door de volle eigenaar of opstalhouder én geen vermindering voor **vruchtgebruiker**, noch **erfpachter** (tenzij *erfpacht* = louter grond én woning “gebouwd” of “gekocht” in “volle” eigendom)

(Vals) argument (adm. + rechtspraak) : “**verwerven**” kan enkel betrekking hebben op “**volle**” **eigendom woning** (= “volle” eigendom / of “opstalrecht”)

Zie (teggengestelde) administratieve standpunten + wetgeving !!

Opmerking: naakte eigenaar geen vermindering !

4. Hoedanigheid (mede)ontleners bij “oud” krediet “enige” woning of oud of nieuw krediet 2^e woning (vervolg)

“Verwerven” ook mogelijk door **erfpachter** en **vruchtgebruiker** !!

- (1) “woonbonus” (doel = “verwerven” of behouden)
- (2) “gewone intrestaftrek” (= “verwerven” of behouden) = Com.IB 14/20 stelt verwerven of behouden "zakelijke rechten" ivm onroerende goederen (o.m. erfpacht en vruchtgebruik) = verwerven onroerende goederen.
- (3) “bijkomende” intrestaftrek: Com.IB 104/226 : “vruchtgebruiker” = gelijkgesteld met "eigenaar“ (en ook “erfpachter” recht op aftrek) (ook hier is doel: “verwerven” of behouden)

4. Lening aangegaan door de volle eigenaar (vervolg)

Koppels: *slechts indien beide eigenaar, vermindering voor beide → indien slechts 1 echtg./partner = eigenaar woning (of grond) → enkel die echtg./partner recht op vermindering*

Oplossing ? *inbreng in huwelijksgemeenschap... of (bij echtgenoten gehuwd met scheiding van goederen en wettelijk samenwonenden) **mede-eigenaar worden** (in beide gevallen zelfs vermindering voor echtgenoot of partner die oorspronkelijk geen mede-ontlener was, indien hij via bij-akte mede-schuldenaar wordt)*

*Bij echtgenoten (scheiding van goederen) of wettelijk – of feitelijk samenwonenden: bij voorkeur vooraf minimaal **“recht van opstal”** verlenen*

5. looptijd lening : minimum **10 jaar** → volledige vervroegde aflossing < 10 j. → geen aftrek of vermindering voor “volledige” aflossing

Om vermindering/aftrek te bekomen: voorleggen “basisattest” + jaarlijks “betaalattest” (= voortaan jaarlijks attest)

Opmerkingen rond:

- *Aanvankelijk hypothecaire volmacht en later inschrijving*
- *Verlenging duurtijd bij herfinanciering*

lopen gelijk met de opmerkingen bij de woonbonus

Belastingvermindering voor de kapitaalaflossingen van een HL indien geen recht op woonbonus

(1) Bouwsparen

p. 635

Wat ? = belastingvermindering tegen “marginaal” tarief

Welke hypothecaire leningen ?

- HL “eigen” woning, indien aangegaan t.e.m. 1992 én nog steeds “eigen” woning op de *betaaldatum*
- HL “enige” woning, indien aangegaan vanaf 1993 t.e.m. 2004, indien “enige” woning op de *kredietdatum* én op *betaaldatum* “eigen” woning, of indien “niet-eigen”, verlies statuut “eigen” woning ten laatste in 2015

Belastingvermindering voor de kapitaalaflossingen van een HL indien geen recht op woonbonus

(2) Langetermijnsparen

p. 634

Wat ? = belastingvermindering = 30 %

Welke hypothecaire leningen ?

- HL aangegaan t.e.m. 1992 én “niet-eigen” woning op de betaaldatum
- HL aangegaan vanaf 1993 t.e.m. 2004 en niet de “enige” woning op de kredietdatum (of: wel “enige” woning op kredietdatum, maar verlies statuut “eigen” woning vanaf 2016)
- HL aangegaan vanaf 2005 en niet of niet tijdig “enige” woning, of nog: niet of niet tijdig “eigen” woning

Belastingvermindering voor de kapitaalaflossingen van een HL indien geen recht op woonbonus

(2) Langetermijnsparen (vervolg)

Uitzonderingen:

- **VL:** HL vanaf 2016 t.e.m. 2019 én op betaaldatum = “eigen” woning = steeds woonbonus
- **Wallonië:** HL vanaf 2016 “eigen”, maar niet of niet tijdig “enige” woning → geen enkel voordeel !

**Maximum schijf van de lening met recht op belastingvermindering
→ Aan te geven kapitaalaflossing**

Leningen vóór 1 januari 1989

p. 631

- **Sociaal:** onbeperkt
- **Middelgroot:** schijf € 9.915,74 (400.000), behalve voor leningen nieuwbouw afgesloten vanaf 1/5/1986 : € 49.578,00 (2.000.000)

Aan te geven KA = KA x $\frac{\text{Max. schijf (400.000 F of 2.000.000 F)}}{\text{Bedrag Lening}}$

- **Grote woning :** geen belastingvermindering

**Maximum schijf van de lening met recht op belastingvermindering
→ Aan te geven kapitaalaflossing**

Leningen vanaf 1 januari 1989

p. 632

- **Leningen “langetermijnsparen” :**
max. € 49.578,05 (2.000.000) (geïndexeerd) per woning
- **Leningen “bouwsparen” :**
max. € 49.578,05 (2.000.000) + verhoging i.f.v. *kinderen ten laste* (geïndexeerd)
- **Aan te geven KA =**

Betaalde KA x $\frac{\text{Max. schijf}}{\text{Bedrag Lening}}$

Opmerking: leningen vanaf 1/1/2001 → basisbedrag = € 50.000 i.p.v. € 49.578,70

Schijven "belastingvermindering" hypothecaire lening eigen/enige woning

Jaar krediet	<i>Kinderen ten laste 1/1/ na datum lening (gehandicapt = dubbel)</i>				
	<i>geen</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1989	49.578,70 (2.000.000)	52.057,64 (2.100.000)	54.536,58 (2.200.000)	59.494,45 (2.400.000)	64.452,32 (2.600.000)
1990	51.115,64 (2.062.000)	53.668,95 (2.165.000)	56.222,25 (2.268.000)	61.353,65 (2.475.000)	66.460,25 (2.681.000)
1991	52.875,69 (2.133.000)	55.528,15 (2.240.000)	58.180,61 (2.347.000)	63.460,74 (2.560.000)	68.740,87 (2.773.000)
1992 tem 1998	54.536,58 (2.200.000)	57.263,40 (2.310.000)	59.990,23 (2.420.000)	65.443,89 (2.640.000)	70.872,7 (2.859.000)
1999	55.057,15 (2.221.000)	57.808,77 (2.332.000)	60.560,39 (2.443.000)	66.063,62 (2.665.000)	71.566,86 (2.887.000)

Schijven "belastingvermindering" hypothecaire lening "eigen/enige" woning

Jaar krediet	<i>Kinderen ten laste 1/1/ na datum lening (gehandicapt = dubbel)</i>				
	<i>geen</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
2000	55.652,10 (2.245.000)	58.453,29 (2.358.000)	61.229,70 (2.470.000)	66.782,52 (2.694.000)	72.360,12 (2.919.000)
2001	57.570 (2.322.368)	60.440 (2.438.144)	63.320 (2.554.322)	69.080 (2.786.680)	74.830 (3.018.635)
2002	58.990 (2.379.651)	61.930 (2.498.250)	64.880 (2.617.253)	70.780 (2.855.258)	76.680 (3.093.264)
2003	59.960 (2.418.780)	62.950 (2.539.396)	65.950 (2.660.416)	71.950 (2.902.455)	77.940 (3.144.091)
2004	60.910	63.960	67.000	73.090	79.180
Vanaf 2005	in de praktijk niet meer van toepassing, tenzij voor relatief lage "verbouwings"-kredieten" én nog een lening "eigen" woning < 2005				

Maximum schijf, krediet 2e (of 'niet-enige') woning vanaf 2005

Jaartal krediet	Schijf	Jaartal	Schijf
2005	62.190	2013	75.270
2006	63.920	2014	Federaal: 75.270 VL + BR + WALL.: 76.110
2007	65.060	2015	Federaal: 75.270 VL: 76.110 BR + WALL.: 76.360
2008	66.240	2016	Federaal: 75.270 VL + WALL: niet meer van toepassing BR: 76.780
2009	69.220	2017	Federaal: 75.270 VL + WALL + BR: niet meer van toepassing
2010	69.220	2018	(nog enkel) Federaal: 76.860
2011	70.700	2019	(nog enkel) Federaal: 78.440
2012	73.190	t.em. 2023	(nog enkel) Federaal: 78.440

**MAXIMUM PREMIE LEVENSVZERZEKERING en/of
KAPITAALAFLOSSING
met recht op BELASTINGVERMINDERING**

p. 631

- Vlaanderen : **6 % v.h. NETTO- BELASTB. BEROEPSINK. + € 171 én maximaal € 2.280 (aj.2022 - 2023)**
- Federaal: **6 % + 176,40 ≤ € 2.350 (aj.2020 t.e.m. 2024)**

**Vak IX - I. VLAANDEREN – INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES
= eigen woning**

<p>4. Kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen aangegaan voor het verwerven of (ver)bouwen van uw 'eigen woning':</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het bouwsparen (leningen gesloten vóór 2015):</p> <p>1) leningen gesloten vanaf 1989 en (in principe) vóór 2005:</p> <p>2) leningen gesloten vóór 1989:</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het lange termijnsparen (leningen gesloten vanaf 1993 en vóór 2016):</p> <p>5. Premies van individuele levensverzekeringen:</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het bouwsparen:</p> <p>1) contracten gesloten vanaf 1989:</p> <p>2) contracten gesloten vóór 1989:</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het lange termijnsparen:</p> <p>1) contracten gesloten vanaf 1989:</p> <p>2) contracten gesloten vóór 1989:</p> <p>c) Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>6. Betaalde erfpacht- en opstalvergoedingen of gelijkaardige vergoedingen:</p> <p>a) contracten gesloten van 2015 tot 2019:</p> <p>b) contracten gesloten vóór 2015:</p> <p>Naam, voornaam en adres van de genietter:</p>	<p>3355-40</p> <p>3356-39</p> <p>3358-37</p> <p>3351-44</p> <p>3352-43</p> <p>3353-42</p> <p>3354-41</p> <p>3143-58</p> <p>3147-54</p>	<p>4355-10</p> <p>4356-09</p> <p>4358-07</p> <p>4351-14</p> <p>4352-13</p> <p>4353-12</p> <p>4354-11</p>
--	---	--

**Vak IX - II. FEDERAAL– INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES
= niet-eigen woning**

<p>4. Kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen aangegaan voor het verwerven of (ver)bouwen van een andere woning dan uw 'eigen woning':</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het bouwsparen (leningen gesloten vanaf 1993 en (in principe) vóór 2005):</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het lange termijnsparen:</p> <p>1) leningen gesloten vanaf 1989:</p> <p>2) leningen gesloten vóór 1989:</p> <p>5. Premies van individuele levensverzekeringen:</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het bouwsparen (contracten gesloten vanaf 1993):</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het lange termijnsparen:</p> <p>1) contracten gesloten vanaf 1989:</p> <p>2) contracten gesloten vóór 1989:</p> <p>c) Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>6. Betaalde erfpacht- en opstalvergoedingen of gelijkaardige vergoedingen voor onroerende goederen die niet vrijgestelde onroerende inkomsten hebben opgebracht:</p> <p>Naam, voornaam en adres van de genietter:</p>	<p>1355-03</p> <p>1358-97</p> <p>1359-96</p> <p>1351-07</p> <p>1353-05</p> <p>1354-04</p> <p>1147-17</p>	<p>2355-70</p> <p>2358-67</p> <p>2359-66</p> <p>2351-74</p> <p>2353-72</p> <p>2354-71</p> <p>2147-84</p>
---	---	---

2. Berekening maximum bedrag belastingvermindering K.A. + premie

$$E 1: (25.080 \times 6 \%) + 171 = 1.675,80$$

$$E 2: (15.080 \times 6 \%) + 171 = 1.075,80$$

3. Aan te geven bedragen

$$E 1: 1.675,80 - 400 P SSV = 1.275,80 \text{ K.A.}$$

$$E 2: 2.300,00 - 1.275,80 \text{ K.A. E 1} = 1.024,20 \text{ K.A.}$$

Dankzij optimalisatie vermindering voor volledige € 2.300

Indien de kapitaalaflossing zonder meer 50/50 zou verdeeld zijn tussen beide echtgenoten, dan verloor men het fiscaal voordeel op een bedrag van: € 1.150 – € 1.075,80 = € 74,20.

Belastingvoordeel kapitaalaflossingen en premies schuldsaldoverzekering indien hypothecaire lening

p. 619

Datum lening ⁽¹⁾	T.e.m. 1992	1993-2004	2005-2013	2014-2015 ⁽⁶⁾	2016 - 2019 VL	≥ 2016 – WALL.
Aanvankelijk ⁽²⁾	<i>Eigen woning</i> = BS	<i>Enige woning</i> = BS	<i>Eigen/enige</i> = WB	<i>Eigen/enige</i> = GWB	<i>Eigen</i> = GWB ⁽⁷⁾	<i>Eigen/enige</i> = CH ⁽⁸⁾
Op betaaldatum						
Eigen ⁽³⁾	GBS	GBS	GWB	GWB	GWB	CH
Niet-eigen ≤ 2015	FLTS	FBS	FWB ⁽⁵⁾	FLTS	--	--
Niet-eigen vanaf 2016 ⁽³⁾	FLTS	FLTS	FLTS	FLTS	FLTS	FLTS
Aanvankelijk ^{(1) (4)}	<i>Niet-eigen</i>	<i>Niet-enig</i>	<i>Niet-(tijdig)</i> <i>enig</i>	<i>Niet-(tijdig)</i> <i>enig</i>	<i>Niet-(tijdig)</i> <i>enig</i>	<i>Niet-(tijdig)</i> <i>enig</i>
Op betaaldatum						
Eigen ⁽³⁾	GBS	GLTS	GLTS	GLTS	GWB ⁽⁷⁾	<i>niets</i>
Niet-eigen ⁽³⁾	FLTS	FLTS	FLTS	FLTS	FLTS	FLTS

GBS = gewestelijk bouwsparen / **FBS** = federaal bouwsparen / **GWB** = gewestelijke woonbonus / **FWB** = federale woonbonus / **GLTS** = gewestelijk langetermijnsparen / **FLTS** = federaal langetermijnsparen / **CH** = Waalse 'Chèque Habitat'

⁽¹⁾ Een herfinancieringslening behoudt het fiscale systeem van de oorspronkelijke lening / ⁽²⁾ Uitgangspunt: lening voldeed bij het aangaan aan de voorwaarden 'bouwsparen' of 'woonbonus' of Wallonië, en lening vanaf 2016 = 'chèque habitat'.

⁽³⁾ Indien tijdens inkomstenjaar wijziging statuut → gesplitste aangifte (Gewestelijk + Federaal) / ⁽⁴⁾ Uitgangspunt: lening voldeed bij het aangaan **niet** of **niet tijdig** aan de voorwaarden 'bouwsparen' of 'woonbonus' of 'chèque habitat'.

⁽⁵⁾ Er kan ook worden gekozen voor *federaal langetermijnsparen + federale intrestaftrek*; dit is in een aantal gevallen voordeliger dan de federale woonbonus / ⁽⁶⁾ Geldt in Brussel ook voor een hypothecaire lening 2016 / ⁽⁷⁾ Woonbonus geldt in Vlaanderen voor een lening aangegaan vanaf 2016 t.e.m. 2019 ook voor een eigen/**niet**-enige woning (= geïntegreerde woonbonus). Maar indien niet tijdig 'enig', dan enkel recht op basiswoonbonus. Let op: indien ook nog een hypothecaire lening ≤ 2016, dan lening aangegaan vanaf 2016 best enkel aangeven zodra 'oude' lening volledig is afgelost (zo niet, verlies voordelen 'oude' lening). Lening "eigen" woning vanaf 2020 geen enkel belastingvermindering meer. / ⁽⁸⁾ Wallonië en hypothecaire lening 'eigen/enige' woning vanaf 2016 = Chèque habitat; indien niet-tijdig 'enig' → geen enkel fiscaal voordeel!

Recht op vermindering indien:

- doel oorspronkelijke lening: bouwen, kopen verbouwen van een woning (lening < 1989 = sociale of middelgrote)
- oude + nieuwe lening: **minimum** looptijd 10 jaar (tenzij oorspronkelijke lening = louter hyp. volmacht, dan hyp. herfinancieringslening *min. looptijd 10 jaar*)

Vlaanderen + Wallonië: geen belastingvermindering meer indien *verlenging looptijd (vanaf verstrijken oorspronkelijke looptijd)(en ook niet meer indien oorspronkelijke lening met louter hypothecaire volmacht)*

- beperkt tot het geherfinancierde saldo + de schijf van de oorspronkelijke lening

$$\text{Aan te geven KA} = \text{KA-HFL} \times \frac{\text{saldo O.L.}}{\text{bedrag HFL}} \times \frac{\text{max. schijf O.L.}}{\text{bedrag O.L.}}$$

229

Herfinancieringslening (Bouw- of Langetermijnsparen)

$$\text{Aan te geven KA} = \text{KA-HFL} \times \frac{\text{saldo O.L.}}{\text{bedrag HFL}} \times \frac{\text{max. schijf O.L.}}{\text{bedrag O.L.}}$$

Let op: dubbele breuk ook toepassen indien "hypothecaire" herfinancierings-lening = beperkt tot schijf met recht op vermindering "oorspronkelijke" lening !!!

- Voorbeeld :
- oorspronkelijke lening = 120.000
 - schijf met recht op vermindering = 59.960
 - saldo = 85.000, maar slechts "hyp" geherfinancierd = 59.960 (rest = mandaat)

$$\rightarrow \text{Aan te geven KA} = \text{Ka-lening}_{59.960} \times \frac{59.960}{59.960} \times \frac{59.960}{120.000}$$

$$\text{Indien toch hypotheek} = 85.000 \rightarrow \text{Aan te geven KA} = \text{Ka-lening}_{85.000} \times \frac{85.000}{85.000} \times \frac{59.960}{120.000}$$

VOORBEELD :

Gegevens:

- lening 2003 = € 120.000 – 2 kinderen
- herfinancieringslening 2010 = € 90.000
- saldo lening 2003 = € 85.000
- KA herfinancieringslening = € 5.000

Gevraagd:

- aan te geven KA ?

Oplossing:

- kapitaalaflossing:
$$5.000 \times \frac{85.000}{90.000} \times \frac{65.950}{120.000} = 2.595,25$$

p. 643

Hypothecaire woonkredieten

Hoofdstuk 3

Par. I

Federale Intrestaftrek

of

Gewestelijke belastingvermindering voor intresten

+

Par. II

Gewestelijke of federale “bijkomende” belastingvermindering voor intresten

Voor een gedetailleerde bespreking:

zie ‘Praktische Belastingservice 2022’, Deel II, hfdst. 6, afdeling C, p.643 e.v.

Par. 1
**GEWONE AFTREK (= *federaal*) of
VERMINDERING (= *gewestelijk*) voor INTRESTEN
die *niet* voor woonbonus of chèque habitat in
aanmerking komen**

p. 643

VOORWAARDEN

1. DOEL VAN DE LENING

Aftrek of vermindering voor ***intrest*** van schulden ***specifiek*** aangegaan om ***onroerende goederen*** te ***verwerven*** of ***behouden***

= ***kopen, bouwen, verbouwen of betalen successierechten***

2. Intresten die voor federale aftrek of gewestelijke vermindering, andere dan woonbonus (of chèque habitat) in aanmerking komen

2.1. Intresten op leningen m.b.t. de fiscale 'eigen' woning (= gewestelijke vermindering)

- **Vlaanderen:**
 - Leningen 'eigen' woning aangegaan t.e.m. 2004
 - Leningen 'eigen' woning aangegaan vanaf 2005 t.e.m. **2015** én geen recht op woonbonus (reden: ofwel niet-hypothecair, ofwel 'niet' of 'niet-tijdig' enige woning)
 - Leningen 'eigen' woning aangegaan vanaf 2005 (t.e.m. 2015) op een moment dat er nog een lening 'eigen' woning was < 2005, en geen keuze voor woonbonus (alhoewel recht op..)

2. Intresten die voor federale aftrek of gewestelijke vermindering, andere dan woonbonus (of chèque habitat) in aanmerking komen

2.1. Intresten op leningen m.b.t. de *fiscale 'eigen' woning* (= gewestelijke vermindering)

- Brussel en Wallonië:
 - Leningen 'eigen' woning aangegaan t.e.m. 2004
 - Leningen 'eigen' woning aangegaan vanaf 2005 t.e.m. **2014** én geen recht op woonbonus (reden: ofwel niet-hypothecair, ofwel 'niet' of niet-tijdig' enige woning)
 - Leningen 'eigen' woning aangegaan vanaf 2005 (Brussel: t.e.m. **2016** / Wallonië: zonder limiet) op een moment dat er nog een lening 'eigen' woning was < 2005, en geen keuze voor woonbonus (alhoewel recht op..) (of Wallonië en HL vanaf 2016: indien recht op chèque habitat, indien er geen dergelijke lening meer zou zijn)

2. Intresten die voor federale aftrek of gewestelijke vermindering, andere dan woonbonus (of chèque habitat) in aanmerking komen

2.1. Intresten op leningen m.b.t. de *fiscale 'eigen' woning* (= gewestelijke vermindering)

- Opmerking: gedeeltelijk beroepsgebruik of gedeeltelijke verhuring van de 'eigen' woning
 - intresten van al dan niet hypothecaire lening (o.m. consumentenkrediet) worden verhoudingsgewijs *federaal* afgetrokken van het onroerend inkomen (bij gedeeltelijke verhuring) of afgetrokken bij de werkelijke beroepskosten (bij gedeeltelijke beroepsgebruik)

2.2. Intresten op leningen m.b.t. andere onroerende goederen

- = steeds federale aftrek tot beloop van het onroerend inkomen
- Vormvereisten: zie volgende slide

2.3. Intresten op leningen m.b.t. roerende goederen

- Lening m.b.t. **roerende** goederen → intresten niet aftrekbaar, tenzij roerend goed = beroepshalve gebruikte investering
- In dat geval: intresten onbeperkt aftrekbaar als werkelijke *beroepskost*

3. VORMVEREISTEN :

p. 644

Om **federale aftrek of gewestelijke vermindering** te genieten (andere dan woonbonus of chèque habitat): **geen vormvereisten !!**

alle soorten leningen komen in aanmerking!

- voorbeeld:
- hypothecair of niet-hypothecair
 - persoonlijke lening of financiering (*consumentenkrediet*)
 - kaskrediet
 - intresten betaald aan de verkoper
 - verwijlintresten bij successierechten (???)

4. Voor hoeveel "intrest" aftrek of vermindering ?

p. 644

INTREST ≤ ONROERENDE INKOMSTEN

Onroerend inkomen =

- zelf gebruikt voor beroep = "nul" (*intrest = beroepskost*)
- niet verhuurd of door huurder louter privé gebruikt =
1,4 x geïnd. KI (of indien "gronden" = geïnd. KI)
- beroepsgebruik huurder = werkelijke nettohuur =
[brutohuur – (40 % bh ≤ 2/3 KI x 4,63)]

Let op: indien lening "eigen" woning < 2005 én nog steeds "eigen" woning → (ook) gewestelijke belastingvermindering = 12,5 % x intrest ≤ 12,5 % x geïnd. KI "eigen" woning

5. Aan te geven bedrag

- Aan te geven bedrag = betaalde bedrag

- Herfinancieringslening

Aan te geven intrest = betaalde intrest x geherfinancierd saldo
bedrag herfinancieringslening

N.B. De tijdens het jaar van de herfinanciering betaalde intresten m.b.t. de oorspronkelijke lening kunnen integraal worden aangegeven!

6. Enkel indien ‘belastbaar inkomen’ voor onroerend goed waarop lening betrekking heeft, federale aftrek of gewestelijke vermindering mogelijk →

- enkel volle eigenaar, vruchtgebruiker, opstalhouder of erfpachter kunnen aftrekken (naakte eigenaar niet !)
- voor *nieuw “gebouw”* enkel *federale* aftrek of *gewestelijke* vermindering (*) voor intresten betaald vanaf ingebruikname

Opmerking: geldt niet voor ‘woonbonus’, vermits intrest onmiddellijk aan te geven, en evenmin voor intresten van lening i.v.m. beroepsmatig gebruikt onroerend goed!!

(*) betreft “*nieuwe*” én “*eigen*”, maar *niet* “*enige*” woning én een lening t.e.m. 2014, of VL = t.e.m. 2015. Voor leningen “*eigen*”, maar *niet* “*enige*” woning, aangegaan vanaf 2015 (BR + Wall) of 2016 (VL), is er niet langer een gewestelijke belastingvermindering voor intresten die niet voor de woonbonus (of Wallonië en een lening vanaf 2016 = chèque habitat) in aanmerking komen

7. Belastingvermindering “intrest” lening “eigen” woning < 2005

Indien lening “eigen” woning < 2005 (en nog steeds “eigen” woning) → aangifte = code 3146 én belastingvermindering =

(1) geen ander onroerend goed in eigendom

12,5 % x intresten ≤ 12,5 % x geïnd. KI “eigen” woning

(2) er zijn andere onroerende goederen

(a) marginaal tarief, voor ‘intrest lening “eigen” woning’
≤ “netto” inkomen (*) “andere” OG

(b) 12,5 % x ‘intrestgedeelte > “netto” inkomen’ (*) andere
“onroerende” goederen én ≤ 12,5 % x geïnd.KI “eigen”
woning

(*) “netto” inkomen = inkomen na toepassing (evt.) “federale” intrestaftrek
 (“federale” intrestaftrek = intrest lening “ander” OG)

243

Voorbeelden belastingvermindering “intrest” lening “eigen” woning < 2005

Voorbeeld (1):

- intrest lening “eigen” woning < 2005 = 1.800 (= code 3146)
- geïnd. KI “eigen” woning = 1.500
(KI, niet geïnd. = code 3100/4100)
- “gewestelijke” belastingvermindering = **12,5 %** x 1.800, te
beperken tot: 12,5 % x 1.500 (= geïnd. KI) = 187,50

Voorbeeld (2):

- intrest *lening* “eigen” woning < 2005 = 2.200 (= code 3146)
- geïnd. KI “eigen” woning = 1.500
(KI, niet geïnd. = code 3100/4100)
- onroerend inkomen 2^e woning = 1.900 (= 1,4 x geïnd.KI)
(KI, niet geïnd. = code 1106/2106)
- “gewestelijke” belastingvermindering (op 2.200 intrest):
 - (a) intrest = “netto” inkomen 2^e woning = 1.900 x **marginaal** tarief (vb. 50 %) = 950
 - (b) intrestgedeelte > “netto” inkomen = 2.200 – 1.900 = 300 x **12,5 %** = 37,50
(geen verdere beperking vermits 300 < geïnd. KI “eigen” woning)

Voorbeeld (3):

p. 647

- intrest *lening* “eigen” woning < 2005 = 1.500 (= code 3146)
 - geïnd. KI “eigen” woning = 1.800
(KI, niet geïnd. = code 3100/4100)
 - intrest *lening* 2^e woning = 1.200 (= code 1146/2146)
 - (bruto) inkomen 2^e woning = 1,4 x geïnd. KI = 2.200
(KI, niet geïnd. = code 1106/2106)
- (1) “federale” intrestaftrek: 2.200 – 1.200 = 1.000 *netto-inkomen* (*)
(winst = 1.200 x **marginaal** tarief, vb. 50 % = 600)
- (2) “gewestelijke” belastingvermindering (op 1.500 intrest):
- (a) intrest = *netto-inkomen* 2^e woning = 1.000 x **marginaal** tarief (vb. 50 %) = 500
 - (b) intrestgedeelte > *netto-inkomen* = 1.500 – 1.000 = 500 x **12,5 %** = 62,50
- (*) *netto-inkomen* = bruto-inkomen – federale intrest

8. Belastingvermindering “intrest” lening “eigen” woning ≥ 2005

(1) Intrest *hypothecaire lening “eigen/enige” woning t.e.m. 2019*

= woonbonus = belastingvermindering “marginaal” tarief (of HL vanaf 2015 = 40 %)

(2) Intrest lening “eigen” woning die niet in aanmerking komt voor woonbonus (= ofwel *niet*-hypothecair ofwel *niet* “enige” woning, *tenzij*, VL én HL ≥ 2016 t.e.m. 2019 m.b.t. ‘eigen/niet-enige woning = woonbonus)
aangifte = code 3152 / of VL én lening 2015 = code 3151

(a) Enkel “eigen” woning = *geen* voordeel

(b) Ook *andere* onroerende goederen:

(b.1.) Intrest ≤ netto onroerend inkomen ‘andere’ onroerende goederen
→ voordeel = **marginaal** tarief (= 45 % / 50 %)

Opmerking:

- *leningen 2015: VL = 40 % / BR + WALL = 0 %*
- *Leningen vanaf 2016 = 0 %*

(b.2) Saldo = *geen* voordeel

247

9. Lening “ander” onroerend goed

OI = marginaal te belasten inkomen (50 % of meer)

- **Intrest** =
“0”

voordeel = marginaal tarief

Datum lening	T.e.m. 2004	2005-2013	2014-2015 ⁽⁶⁾	≥ 2016-2019 - VL	≥ 2016 – WALL.
Aanvankelijk ⁽¹⁾	<i>Eigen woning</i> ⁽⁴⁾	<i>Eigen/enige woning</i>	<i>Eigen/enige woning</i>	<i>Eigen woning</i>	<i>Eigen/enige woning</i>
Op betaaldatum					
Eigen ⁽²⁾	GBVI + GBVI-ew	Hyp. = GWB	Hyp. = GWB	Hyp. = GWB	Hyp. = CH
		Niet-hyp. = GBVI	Niet-hyp. = GBVI ⁽⁷⁾	Niet-hyp. = geen enkel voordeel	Niet-hyp. = geen enkel voordeel
Niet-eigen ≤ 2015	FIA	Hyp. = FWB ⁽⁵⁾	Hyp. = FIA	--	--
		Niet-hyp. = FIA	Niet-hyp. = FIA	--	--
Niet-eigen ≥ 2016 ⁽²⁾	FIA	FIA	FIA	FIA	FIA
Aanvankelijk ⁽³⁾	<i>Niet-eigen</i>	<i>Niet-(tijdig) 'enig'</i>	<i>Niet-(tijdig) 'enig'</i>	<i>Niet-(tijdig) 'enig'</i>	<i>Niet-(tijdig) 'enig'</i>
Op betaaldatum					
Eigen ⁽²⁾	GBVI + GBVI-ew	GBVI	GBVI ⁽⁵⁾	Hypothecair = GWB ⁽⁸⁾	Niets
				Niet-hyp. = niets	
Niet-eigen ⁽²⁾	FIA	FIA	FIA	FIA	FIA

GBVI = gewest. bel.vermindering intrest = marg. tarief (tot beloop 'netto'-onroer. inkomen 'andere' onroerende goederen) (VL én lening 2015 = 40 %) / GBVI-ew = gewest. bel.vermindering voor intresten = 12,5 % geïndexeerd KI-Eigen woning / FIA = fed. intrestaftrek ≤ onroerend inkomen / GWB = gewest. woonbonus / FWB = fed. woonbonus / CH = Waalse 'Chèque habitat'.

⁽¹⁾ Uitgangspunt voor lening vanaf 2005: voldeed bij het aangaan aan de vw. 'woonbonus' / ⁽²⁾ Indien tijdens inkomstenjaar wijziging statuut → gesplitste aangifte (Gew. + Fed.) / ⁽³⁾ Uitgangspunt voor lening vanaf 2005: voldeed bij het aangaan *niet* aan de vw. 'woonbonus' / ⁽⁴⁾ Evt. ook nog recht op gew. of fed. 'extra' belastingvermindering voor intresten (= (ver)nieuwbouwkrediet 'enige' woning) / ⁽⁵⁾ Er kan ook worden gekozen voor fed. langetermijnsparen + fed. intrestaftrek; dit is in een aantal gevallen voordeliger dan de federale woonbonus / ⁽⁶⁾ Geldt voor Brussel ook voor een lening 2016 / ⁽⁷⁾ Voor leningen vanaf 2015, niet meer mogelijk in BR en WALL; opmerking: VL én lening 2015 = vermindering 40 % / ⁽⁸⁾ Geldt voortaan in VL ook voor een 'eigen/niet-enige' woning (= geïntegreerde woonbonus). Maar indien niet tijdig 'enig', dan enkel recht op basiswoonbonus. 249

Aangifte van de intresten die <u>niet</u> voor de woonbonus (of de Waalse 'chèque habitat') in aanmerking komen						
Jaartal lening	Gewest	Lening Eigen Woning ^(*)	Nog lening "eigen" woning < 2005	p. 648 Vak IX- I of II Rubriek en code	Belasting-voordeel Intrest ≤ onroer. Ink. (excl. KI- e.w.)	Belasting-voordeel Intrest > onroer. Ink. (excl. KI- e.w.)
vóór 2005	alle	ja	Niet relevant	VL + WAL : I,3,c,1,b - code 3146 BR : I,2,c,1,b - code 3146	Marg. tarief	12,5 % x geïnd. KI e.w.
2005-2014	alle	ja	ja	VL + WAL : I,3,c,1,b - code 3146 BR : I,2,c,1,b - code 3146	Marg. tarief	12,5 % x geïnd. KI-e.w.
2005-2014	alle	ja	neen	VL : I,3,c,2, b - code 3152 WAL : I,3,c,2 - code 3152 BR : I,2,c,2 - code 3152	Marg. tarief	nihil
2015	VL	ja	ja	I,3,c,1,a - code 3150	40 %	12,5 % x geïnd. KI-e.w.
2015	VL	ja	neen	I,3,c,2,a - code 3151	40 %	-
vanaf 2016	VL	ja	ja of neen	Aangifte niet toegelaten	nihil	nihil
vanaf 2015 ^(**)	WAL	ja	ja	I,3,c,1,a - code 3150	nihil	12,5 % x geïnd. KI-e.w.
2015 en 2016	BR	ja	ja	I,2,c,1,a - code 3150	nihil	12,5 % x geïnd. KI-e.w.
vanaf 2015	WAL + BR	ja	neen	Aangifte niet toegelaten	nihil	nihil
Alle jaren	alle	neen	Niet relevant	II,B,3,b – code 1146/2146	Marginaal tarief	nihil

^(*) op betaaldatum = "eigen" woning (opmerking: e.w. = eigen woning).

^(**) Wallonië: indien lening vanaf 2016, enkel bij *bijkomend krediet* tot verwerving van het eigendomsaandeel van een mede-eigenaar, of voor de afwerking van de *nieuwbouwwoning*.

Indien *niet langer 'eigen' woning*: keuze voor *'federaal' langetermijnsparen* voordeliger dan *'federale' woonbonus* ?!

Gegeven: woning met HL met recht op **woonbonus**, niet langer *'eigen' woning* (ten laatste 2015). Kredietnemers = koppel. Marg. tarief = 45 %

Gevolg: HL voortaan *federale* woonbonus, ... *tenzij keuze* voor *federaal* langetermijnsparen + intrestaftrek.

Voorbeeld: Woning geërfd, waarin men gaat wonen

- *'Huidige' woning* = verhuurd / lening **2009 = € 120.000**
KA = 6.000 / Intrest = 2.700
Geïnd.KI verhuurde woning = 1.900 / OI = 1,4 x **1.900** = 2.660.
- Voordeel *federale woonbonus*: $(2.350 \times 2) \times 45 \% = \mathbf{2.115}$
- Voordeel *federaal LTS + intrestaftrek*:
 - KA : $6.000 \times 69.220/120.000 = 3.461 (< 2 \times 2.350) \times 30 \% = 1.038,30$
 - Intrestaftrek: 2.700, te beperken tot 2.660 (= OI) x 45 % = 1.197
 - Totaal : $1.038,30 + 1.197 = \mathbf{2.235,30}$
 - **Winst 'Federaal LTS + intrestaftrek' vs. FWB** : $2.235,30 - 2.115 = \mathbf{€ 120,30}$

251

Lenen voor *'niet-eigen' woning* =
voordeliger dan voor *'eigen' woning* ! ?

- Gegeven:**
- 2 kredietnemers, eigenaar van de woning
 - Woonbonus VL, HL 2020 = 0
 - LTS-Federaal = max. $2.350 \times 30 \% = 705 \times 2 = 1.410$
 - *Federale* intrestaftrek = marginaal

Voorbeeld:

- HL 2021 = € 150.000 / KA = 7.500 / Intrest = 3.200
- OI verhuurde woning = 2.600 / ▪ marginaal tarief = 50 %

(1) Lening 'eigen' woning = 0

(2) Lening "niet-eigen" woning →

- voordeel KA-LTS : $7.500 \times 78.440/150.000 = 3.922 \times 30 \% = 1.176,6$
- voordeel *federale* intrestaftrek: $2.600 \times 50 \% = 1.300$
- totaal **federaal** : $1.176,6 + 1.300 = \mathbf{2.476,60}$!

Par. II
Bijkomende belastingvermindering voor intresten
(ver)nieuwbouw

p. 651

VOORWAARDEN MBT LENING

- hypothecaire lening in principe aangegaan t.e.m. 2004 (= evt. ook nadien indien nog lening eigen woning < 2005 en geen keuze voor woonbonus – *Let op: niet meer mogelijk in VL voor leningen vanaf 2015*)
- doel : aankoop/bouwen **nieuwe (Europese)** woning
of vernieuwen **(Europese)** woning
- **enige** woning (jaar na jaar bekeken)
- minimum looptijd 10 jaar
- bij vernieuwbouw :
 - ⊙ woning > 15 jaar (leningen t.e.m. 31/10/1995: 20 jaar)

én

- ⊙ werken > lening 2015 = min. € 30.240 (*tenzij keuze “woonbonus” (B + W)*)
lening 2016 = min. € 30.400 (*tenzij keuze “woonbonus” (B)*)
 (“verstrekt” en “gefactureerd” door aannemer)

253

Intrestbedrag met recht op de “bijkomende” vermindering

X % (totaal intrestbedrag - gewone vermindering of aftrek) x Maximum
(gewestelijk) *(federaal)* **Lening**

X % =

- 80 % - eerste vijf jaar
- 70 % - 6^e jaar
- 60 % - 7^e jaar
- 50 % - 8^e jaar
- 40 % - 9^e jaar
- 30 % - 10^e jaar
- 20 % - 11^e jaar
- 10 % - 12^e jaar

maximum schijf =

- nieuwbouw : € 49,578,70 (*) (2.000.000) (geïnd.)
- vernieuwbouw : € 24.789,35 (*) (1.000.000) (geïnd.)

- + verhoging volgens kinderen ten laste op 1/1 volgend op het afsluiten van de lening (concrete maxima: zie tabel)

(*) leningen vanaf 1/1/2001: € 50.000 en € 25.000

254

Maxima (in euro) voor leningen “nieuwbouw”

Kinderen (*)	Geen	1 kind	2 kinderen	3 kinderen	> 3 kinderen
Jaartal					
2002	58.990	61.930	64.880	70.780	76.680
2003	59.960	62.950	65.950	71.950	77.940
2004	60.910	63.960	67.000	73.090	79.180

Maxima (in euro) voor leningen “vernieuwbouw”

Kinderen ⁽¹⁾	Geen	1 kind	2 kinderen	3 kinderen	> 3 kinderen
Jaartal lening					
1986 - 1999	Zie 'Praktische Belastingsservice 2015', p.538				
2000	27.834,44 (1.123.000 F)	29.226,65 (1.179.000 F)	30.614,85 (1.235.000 F)	33.391,26 (1.347.000 F)	36.192,45 (1.460.000 F)
2001	28.780 (1.160.982 F)	30.220 (1.219.072 F)	31.660 (1.277.161 F)	34.540 (1.393.340 F)	37.420 (1.509.519 F)
2002	29.490	30.970	32.440	35.390	38.340
2003	29.980	31.480	32.980	35.970	38.970
2004	30.460	31.980	33.500	36.550	39.590
2005 ⁽²⁾	31.090	32.650	34.200	37.310	40.420
2006 ⁽²⁾	31.960	33.560	35.150	38.350	41.540
2007 ⁽²⁾	32.530	34.160	35.780	39.040	42.290
2008 ⁽²⁾	33.120	34.780	36.430	39.740	43.060
2009 ⁽²⁾	34.610	36.340	38.070	41.530	44.990
2010 ⁽²⁾	34.610	36.340	38.070	41.530	44.990
2011 ⁽²⁾	35.350	37.110	38.880	42.420	45.950
2012 ⁽²⁾	36.600	38.420	40.250	43.910	47.570
2013 ⁽²⁾	37.640	39.520	41.400	45.160	48.930
2014 ^{(2) (3)}	38.060	39.960	41.860	45.670	49.470
2015 ^{(2) (3)}	38.180	40.090	42.000	45.810	49.630
2016 ^{(2) (3)}	38.390	40.310	42.230	46.070	49.910

⁽¹⁾ Er wordt rekening gehouden met het aantal kinderen ten laste op 1 januari volgend op het afsluiten van de lening (gehandicapte kinderen tellen dubbel – Ci.RH.331/284., d.d.29/5/1998).

⁽²⁾ Enkel van toepassing voor vernieuwbouwkredieten afgesloten vanaf 2005, indien er nog een lening “eigen” woning is aangegaan vóór 1/1/2005 die ofwel zelf (nog) in aanmerking komt voor de “bijkomende belastingvermindering” of die in aanmerking komt voor de vermindering “bouwsparen” én er werd niet gekozen voor de “woonbonus” (art.145bis en 526 WIB).

⁽³⁾ Niet meer mogelijk voor leningen aangegaan vanaf: 2014 (indien federaal), 2015 (Vlaanderen), 2016 (Wallonië) en 2017 (Brussel).

**Bijkomende belastingvermindering voor intresten
Hypothecaire lening “nieuwbouw” of
“vernieuwbouw” “enige” woning < 2005**

**Bijkomende vermindering (voorheen “aftrek”) = 12 jaar vanaf
jaar ingebruikname of beëindiging werken**

Indien “ingebruikname” = **2009 of vroeger** → termijn verstreken
→ (voor aangifte **2022** en volgende jaren) intresten **niet**
aangeven in Vak IX, **I,3,b** maar wel **I,3,c** (code 3146)
(= intresten met recht op “gewone” vermindering)

Fiscaal voordeel “bijkomende” belastingvermindering :

- voordeel = “Marginaal Tarief” (minimaal 30 %)
veelal 45 % of 50 %

257

**Bijkomende belastingvermindering voor intresten
Hypothecaire lening “nieuwbouw” of
“vernieuwbouw” “enige” woning < 2005**

Na de 6e Staatshervorming (= vanaf aj.2015):

Indien nog recht op “bijkomende” belastingvermindering
(voorheen: *bijkomende intrestaftrek*) (= bij een aangifte
aj.2022 = *ingebruikname vanaf 2010*):

- én “enige” woning = (nog steeds) “**eigen**” woning
→ ‘**gewestelijke**’ belastingvermindering
- Indien nog steeds “enige” woning (maar **niet** of niet langer
“eigen” woning) én lening ten laatste 2013 én verlies statuut
“eigen” woning ten laatste 2015 =
→ ‘**federale**’ belastingvermindering

Par. III
INKOMSTEN ONROERENDE GOEDEREN
en INTRESTAFTREK
bij ECHTGENOTEN

INKOMSTEN ONROERENDE GOEDEREN
en INTRESTAFTREK
ECHTGENOTEN *t.e.m. aj.2004*

OI echtgenoten = inkomen echtgenoot met hoogste beroepsinkomen

OI
– Intresten
Netto belastbaar OI

Bijkomende intrestaftrek = evenredig afgetrokken van inkomsten van beide echtgenoten

**INKOMSTEN ONROERENDE GOEDEREN van
ECHTGENOTEN vanaf aj. 2005 (2015)**

p. 124

Echtgenoten (*wettelijk stelsel* of algehele *gemeenschap*)

- *OI echtgenoten* = bij ieder de **helft**
- **Intresten** (voor “federale” aftrek) = vrij te verdelen !!!! (wellicht meestal 50/50, tenzij intresten < OI, én belangrijk verschil in beroepsinkomsten) (zelfs bij echtgenoot die niet heeft geleend !!)
- Automatische **overdracht** indien Intrest > OI
- **Sinds aj.2015**: indien recht op “**gewestelijke**” belastingvermindering = intresten worden samen aangegeven (én netto-onroerende inkomsten worden samengeteld); vervolgens: intresten met recht op belastingvermindering verdeeld tussen de echtgenoten in verhouding tot ieders inkomen
- “Bijkomende belastingvermindering voor intresten” = bedrag met recht op vermindering, verdeeld tussen echtgenoten in verhouding tot ieders inkomen

261

**Echtgenoten gehuwd met *scheiding van goederen*
of *wettelijk samenwonenden***

- **Eigen goed** → OI = inkomen “eigenaar”
- **Onverdeeld goed** → OI = volgens aandeel eigendomsrecht
- **Intrest** m.b.t. “eigen goed” = enkel aftrekbaar OI- eigen goed
- **Intrest** “onverdeeld” goed = vrij te verdelen !!!!
- Automatische **overdracht** indien Intr > OI
- **Sinds aj.2015** : indien recht op “**gewestelijke**” belastingvermindering = intresten worden samen aangegeven (én netto-onroerende inkomsten worden samengeteld); vervolgens: intresten met recht op belastingvermindering verdeeld tussen de echtgenoten **in verhouding tot ieders inkomen**
- “Bijkomende belastingvermindering voor intresten” = bedrag met recht op vermindering, verdeeld tussen echtgenoten in verhouding tot ieders inkomen

262

Vak III - INKOMSTEN VAN ONROERENDE GOEDEREN

▲ *Opgelet: vrijgestelde inkomsten van onroerende goederen, zoals het inkomen van uw 'eigen woning' (zie toelichting), moet u niet in vak III vermelden!*

A. INKOMSTEN VAN BELGISCHE EN BUITENLANDSE OORSPRONG NIET GEINDEXEERD

1. Onroerende goederen die u voor uw beroep gebruikt:	KI	1105-59	2105-29
2. Gebouwen die u niet verhuurt, die u verhuurt aan natuurlijke personen die ze niet voor hun beroep gebruiken, of die u verhuurt aan andere rechtspersonen dan vennootschappen om ze te laten ter beschikking stellen van natuurlijke personen die ze uitsluitend als woning gebruiken:	KI	1106-58	2106-28
3. Gronden, materieel en outillering die u niet verhuurt of die u verhuurt aan natuurlijke personen die ze niet voor hun beroep gebruiken:	KI	1107-57	2107-27
4. Onroerende goederen die u volgens de pachtwetgeving (of een vergelijkbaar buitenlands recht dat de pachtprizen beperkt) verhuurt voor land- of tuinbouwdoeleinden:	KI	1108-56	2108-26
5. Onroerende goederen die u verhuurt in andere omstandigheden dan in de nrs. 2 tot 4 hierboven:			
a) gebouwen:	KI	1109-55	2109-25
	Brutohuur	1110-54	2110-24
b) gronden:	KI	1112-52	2112-22
	Brutohuur	1113-51	2113-21
c) materieel en outillering:	KI	1115-49	2115-19
	Brutohuur	1116-48	2116-18
6. Bedragen verkregen bij de vestiging of overdracht van een recht van erfpacht of opstal, of van een gelijkaardig onroerend recht:		1114-50	2114-20

B. INKOMSTEN VAN BUITENLANDSE OORSPRONG
 Vermeld het land, de code waarnaast ze zijn ingevuld (bv. 1106-58) en het bedrag van uw in rubriek A hiervoor vermelde inkomsten van buitenlandse oorsprong waarvoor u aanspraak maakt op:

- vrijstelling met progressievoorbehoud.
 Land: Code: Bedrag:

- vermindering van de belasting tot de helft.
 Land: Code: Bedrag:

263

Analyse aangifte PB – aj.2022
Vak IX - I (Vlaanderen) en IX - II (Federaal)
Kapitaalaflossingen – Intresten
Premies

Zie in het handboek '**Praktische Belastingsservice 2022**' van Lieven Van Belleghem ook de *tabellen* op blz.447, 619, 620, 648 en 685

VLAANDEREN

Vak IX - INTERESTEN EN KAPITAALAFLOSSINGEN VAN LENINGEN EN SCHULDEN, PREMIES VAN INDIVIDUELE LEVENSVZERKERINGEN EN ERFPACHT- EN OPSTALVERGOEDINGEN OF GELIJKAARDIGE VERGOEDINGEN, DIE RECHT GEVEN OP EEN BELASTINGVOORDEEL

▲ *Opgelet: vermeld de in dit vak bedoelde uitgaven en de andere gevraagde gegevens in de passende rubriek!*

- Rubriek II, A is in principe bestemd voor de interesten van leningen die van 1.1.2009 tot 31.12.2011 zijn gesloten om energie-besparende uitgaven te financieren (en die voldoen aan de voorwaarden voor een interestbonificatie van de Staat).

- Rubriek I is bestemd voor de (niet in rubriek II, 'eigen woning' was.

Onder 'eigen woning' wordt verstaan: de woning betrok of niet zelf betrok om één van de volgende belemmeringen waardoor u de woning onmogelijk waardoor u de woning niet zelf kon betrekken

- Rubriek II, B is bestemd voor de (niet in rubriek I, 'eigen woning' was) leningen die op het tijdstip van de betaling niet u

Maximaal aan te geven bedragen =

- "eigen/enig" op 31/12/kredietjaar + op 31/12/2021 = **2.280 + evt. 80** indien 3 of meer KTL
- "eigen/niet of niet meer-enig" = **1.520**

I. GEWESTELIJK: NIET IN II, A VERMELDE UITGAVEN VOOR UW 'EIGEN WONING'

1. Interesten en kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen gesloten van 2016 tot 2019 en premies van individuele levensverzekeringen die in aanmerking komen voor de 'geïntegreerde woonbonus'

- a) Interesten en kapitaalaflossingen:
- b) Premies van individuele levensverzekeringen tot waarborg of wedersamenstelling van die leningen:
- Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling
-
-

Hebt u in 1 interesten, kapitaalaflossingen of premies vermeld, beantwoord dan ook de volgende vragen:

- was de woning waarvoor die leningen zijn aangegaan, op 31.12.2021 nog altijd uw enige woning?
- aantal kinderen ten laste op 1 januari van het jaar na het jaar van afsluiting van die leningen?

Rubr. 1 = HL vanaf 2016 = Geïntegreerde Woonbonus

3334-61	4334-31
3335-60	4335-30
3336-59 ☐ Ja	4336-29 ☐ Ja
3337-58 ☐ Neen	4337-28 ☐ Neen
3330-65	4330-35

Vak IX - I. VLAANDEREN – INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES (vervolg)

2. Interesten en kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen en premies van individuele levensverzekeringen gesloten vanaf 2005 die in aanmerking komen voor de gewestelijke 'woonbonus'

- a) Leningen gesloten in 2015
- 1) Interesten en kapitaalaflossingen:
- 2) Premies van individuele levensverzekeringen tot waarborg of wedersamenstelling van die leningen:
- Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling
-
-

Hebt u in 2, a interesten, kapitaalaflossingen of premies vermeld, beantwoord dan ook de volgende vragen:

- was de woning waarvoor die leningen zijn aangegaan, op 31.12.2021 nog altijd uw enige woning?
- aantal kinderen ten laste op 1.1.2016?

2,a = HL 2015 - Verlaagde woonbonus

3360-35	4360-05
3361-34	4361-04
3344-51 ☐ Ja	4344-21 ☐ Ja
3345-50 ☐ Neen	4345-20 ☐ Neen
3346-49	4346-19

Maximaal aan te geven bedrag =

- "eigen/enig" = **2.280 + evt. 80** indien 3 of meer KTL op 1/1/2016
- "eigen/niet meer enig op 31/12/2021" = **1.520**

Vak IX - I. VLAANDEREN – INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES (vervolg)

2. Interesten en kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen en premies van individuele levensverzekeringen gesloten vanaf 2005 die in aanmerking komen voor de gewestelijke 'woonbonus'

2,b = HL 2005 - 2014 - "oude" Woonbonus

b) Leningen gesloten van 2005 tot 2014

- 1) Interesten en kapitaalaflossingen:
- 2) Premies van individuele levensverzekeringen tot waarborg of wedersamenstelling van die leningen:

Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling

Hebt u in 2, b interesten, kapitaalaflossingen of premies vermeld die slaan op een lening gesloten vanaf 2012?

- ↳ Zo ja, - was de woning waarvoor die lening is aangegaan, op 31.12.2021 nog altijd uw enige woning?
- aantal kinderen ten laste op 1 januari van het jaar na het jaar van afsluiting van die lening?

3370-25	4370-92
3371-24	4371-91
3372-23 ☐ Ja	4372-90 ☐ Ja
3380-15 ☐ Neen	4380-82 ☐ Neen
3374-21 ☐ Ja	4374-88 ☐ Ja
3375-20 ☐ Neen	4375-87 ☐ Neen
3373-22	4373-89

Maximaal aan te geven bedragen =

- **HL 2005 tot 2011 = 2.280**
- **HL 2012-2014 =**
- **"eigen/enig" = 3.040 + evt. 80 indien 3 of meer KTL**
- **"eigen/niet meer enig op 31/12/2021" = 2.280**

Vak IX - I. VLAANDEREN – INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES (2^e vervolg)

3. 'Andere dan de in 1 en 2 bedoelde interesten 'eigen' woning = interesten leningen "eigen" woning die *niet* voor de woonbonus in aanmerking komen

3. Andere dan de in 1 en 2 bedoelde interesten, die in aanmerking komen voor een gewestelijke belastingvermindering

a) Gegevens over het vrijgestelde inkomen van uw 'eigen woning':

- 1) die u niet verhuurt: NIET GEINDEXEERD
- 2) die u verhuurt aan een natuurlijke persoon die ze niet voor zijn beroep gebruikt of aan een andere rechtspersoon dan een vennootschap om ze te laten ter beschikking stellen van natuurlijke personen die ze uitsluitend als woning gebruiken: KI
- 3) die u verhuurt in andere omstandigheden: KI

Brutohuur

(Zie ook het vervolg van vak IX op de volgende blz.)

3. a) en b) en c) 1° = Enkel indien lening 'eigen' woning < 2005 !

3100-04	4100-71
3106-95	4106-65
3109-92	4109-62
3110-91	4110-61

Vak IX - I. VLAANDEREN – INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES (2^e vervolg)

Vak IX - INTERESTEN EN KAPITAALAFLOSSINGEN VAN LENINGEN EN SCHULDEN, PREMIES VAN INDIVIDUELE LEVENSVZERKERINGEN EN ERFPACHT- EN OPSTALVERGOEDINGEN OF GELIJKAARDIGE VERGOEDINGEN, DIE RECHT GEVEN OP EEN BELASTINGVOORDEEL - VERVOLG

b) Interesten van hypothecaire leningen (met een minimumlooptijd van 10 jaar) die na 30.4.1986 en (in principe) vóór 2005 zijn gesloten om in de Europese Economische Ruimte: 1) uw enige woning te bouwen of in nieuwe staat (met btw) te verwerven: 2) uw enige en bij het sluiten van de lening sedert ten minste 15 of 20 jaar in gebruik zijnde woning te vernieuwen: Datum van de lening (<i>dag, maand, jaar</i>): Bedrag van de lening: Aantal kinderen ten laste op 1 januari van het jaar na het jaar van afsluiting van de lening: Datum van ingebruikneming van de nieuwe woning of van de voltooiing van de vernieuwingswerken (<i>dag, maand, jaar</i>): Totale kostprijs van de vernieuwingswerken (btw inbegrepen): Uw aandeel in de 'eigen woning': Aandeel in de 'eigen woning', van personen die de lening samen met u hebben aangegaan: Gaat het om de 'eigen woning' van beide samen belaste echtgenoten of wettelijk samenwonenden, die voor beiden de enige woning is?	3138-63	4138-33	
	3139-62	4139-32	
	3140-61 [.....]	4140-31 [.....]	
	3141-60	4141-30	
	3142-59	4142-29	
	3144-57 [.....]	4144-27 [.....]	
	3145-56	4145-26	
	3148-53	4148-23	
	3149-52	4149-22	
		3136-65 ☐ Ja	
		3137-64 ☐ Neen	

Vak IX. 3,b – Intresten met recht op gewestelijke “bijkomende belastingvermindering” =

- **Intresten** HL *nieuw- of vernieuwbouw* “eigen/nog steeds enige” woning < 2005 (*en ingebruikname of voltooiing vanaf 2010*) (= codes 3138/3138 of 3139/4139)
- **Intresten** *bijkomende* HL *nieuw- of vernieuwbouw* “eigen/nog steeds enige” woning, 2005-2014 (codes = *idem*), *telkens* indien nog lening “eigen/enige” woning < 2005 (*en geen keuze “woonbonus”*)

Vak IX - INTERESTEN EN KAPITAALAFLOSSINGEN VAN LENINGEN EN SCHULDEN, PREMIES VAN INDIVIDUELE LEVENSVZERKERINGEN EN ERFPACHT- EN OPSTALVERGOEDINGEN OF GELIJKAARDIGE VERGOEDINGEN, DIE RECHT GEVEN OP EEN BELASTINGVOORDEEL - VERVOLG

c) Andere dan de in b bedoelde interesten van leningen en schulden voor het verwerven of behouden van uw 'eigen woning': 1) leningen die (in principe) vóór 2005 zijn gesloten: a. leningen gesloten in 2015: b. leningen gesloten vóór 2015: 2) andere schulden aangegaan vóór 2015: a. schulden aangegaan in 2015: b. schulden aangegaan vóór 2015:	3150-51
	3146-55
	3151-50
	3152-49

3, c. ‘Andere dan de in ‘b’ bedoelde intresten ‘eigen’ woning (die niet voor de woonbonus in aanmerking komen, en evenmin voor de “bijkomende” vermindering) =

- **Intresten** lening “eigen” woning < 2005 (= code 3146)
- **Intresten** *bijkomende* lening “eigen” woning, 2005-2015, indien nog lening “eigen” woning < 2005 (*en geen keuze of geen recht op woonbonus*) (t.e.m. 2014 = code 3146 / 2015 = code 3150 = 40 % vermindering)
- **Intresten** *al dan niet* hyp. lening “eigen/niet of niet-tijdig “enige” woning 2005-2014 (VL = ook 2015) (t.e.m. 2014 = code 3152 = vermindering marginaal tarief / 2015 = code 3151 = 40 % vermindering)
- **Intresten** van *niet-hyp.* lening “eigen/enige” woning 2005-2015 (*idem*)

Vak IX - I. VLAANDEREN – INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES (vervolg)

<p>4. Kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen aangegaan voor het verwerven of (ver)bouwen van uw 'eigen woning':</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het bouwsparen (leningen gesloten vóór 2015):</p> <p style="margin-left: 20px;">1) leningen gesloten vanaf 1989 en (in principe) vóór 2005:</p> <p style="margin-left: 20px;">2) leningen gesloten vóór 1989:</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het lange termijnsparen (leningen gesloten vanaf 1993 en vóór 2016):</p> <p>5. Premies van individuele levensverzekeringen:</p> <p>a) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het bouwsparen:</p> <p style="margin-left: 20px;">1) contracten gesloten vanaf 1989:</p> <p style="margin-left: 20px;">2) contracten gesloten vóór 1989:</p> <p>b) die in aanmerking komen voor de gewestelijke vermindering voor het lange termijnsparen:</p> <p style="margin-left: 20px;">1) contracten gesloten vanaf 1989:</p> <p style="margin-left: 20px;">2) contracten gesloten vóór 1989:</p> <p>c) Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>6. Betaalde erfpacht- en opstalvergoedingen of gelijkaardige vergoedingen:</p> <p>a) contracten gesloten van 2015 tot 2019:</p> <p>b) contracten gesloten vóór 2015:</p> <p>Naam, voornaam en adres van de genietter:</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-right: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>3355-40</p> <p>3356-39</p> <p>3358-37</p> <p>3351-44</p> <p>3352-43</p> <p>3353-42</p> <p>3354-41</p> <p>3143-58</p> <p>3147-54</p> </td> <td style="width: 50%; padding: 5px;"> <p>4355-10</p> <p>4356-09</p> <p>4358-07</p> <p>4351-14</p> <p>4352-13</p> <p>4353-12</p> <p>4354-11</p> </td> </tr> </table>	<p>3355-40</p> <p>3356-39</p> <p>3358-37</p> <p>3351-44</p> <p>3352-43</p> <p>3353-42</p> <p>3354-41</p> <p>3143-58</p> <p>3147-54</p>	<p>4355-10</p> <p>4356-09</p> <p>4358-07</p> <p>4351-14</p> <p>4352-13</p> <p>4353-12</p> <p>4354-11</p>
<p>3355-40</p> <p>3356-39</p> <p>3358-37</p> <p>3351-44</p> <p>3352-43</p> <p>3353-42</p> <p>3354-41</p> <p>3143-58</p> <p>3147-54</p>	<p>4355-10</p> <p>4356-09</p> <p>4358-07</p> <p>4351-14</p> <p>4352-13</p> <p>4353-12</p> <p>4354-11</p>		

Gewestelijk Bouwsparen:

- **KA** - HL t.e.m. 1992 = 'eigen' woning (+ rubriek 5, **premiegedeelte schijf bouwsparen**)
- **KA** - HL 1993-2004 = 'eigen/enige' woning ('enig' = op datum lening) (+ **premiegedeelte schijf bouwsparen**)
- **Bijkomende HL** 'eigen/enige' woning 2005-2014, indien nog lening < 2005, én geen keuze woonbonus (+ rubriek 5, **premiegedeelte schijf bouwsparen**)
- *Let op: volgens Administratie geen vermindering voor 'bijkomende HL' indien bedrag oorspronkelijke HL > schijf met recht op vermindering*
- *Voor de "schijven" met recht op vermindering "bouwsparen": zie handboek blz.633*
- **Gewestelijk Langetermijnsparen**
- **KA-HL** "eigen/niet of niet tijdig enige" woning 1993-2015 (BR : ook 2016 / WALL : uitzonderlijk ook vanaf 2016 = *bijkomend* aankoop- of nieuwbouwkrediet, en nog een lening < 2016)
- **Premies LV**, gekoppeld aan: lening "eigen/niet of niet tijdig enig" of voor gedeelte verzekerd kapitaal > schijf met recht op vermindering BS
- *Voor de "schijven" met recht op vermindering "langetermijnsparen": zie handboek blz.633*

Vak IX - II. FEDERAAL– INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES

II. FEDERAAL

A. INTERESTEN VAN LENINGEN GESLOTEN VAN 2009 TOT 2011 OM ENERGIEBESPARENDE UITGAVEN TE FINANCIEREN:

B. NIET IN II, A VERMELDE UITGAVEN DIE NIET SLAAN OP UW 'EIGEN WONING'

1. Interesten en kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen gesloten van 2005 tot 2013 die in aanmerking komen voor de federale 'woonbonus':

2. Premies van individuele levensverzekeringen gesloten vanaf 2005 die in aanmerking komen voor de federale 'woonbonus':

Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling

Hebt u in 1 of 2 interesten, kapitaalaflossingen of premies vermeld die slaan op een lening gesloten in 2012 of 2013?

- Zo ja, - was de woning waarvoor die lening is aangegaan, op 31.12.2021 nog altijd uw enige woning?
 - aantal kinderen ten laste op 1 januari van het jaar na het jaar van afsluiting van die lening?

1143-21

1370-85

1371-84

1372-83

1380-75

1374-81

1375-80

1373-82

Ja

Neen

Ja

Neen

2370-55

2371-54

2372-53

2380-45

2374-51

2375-50

2373-52

Ja

Neen

Ja

Neen

- **Groene lening** = Vak IX, II, rubriek A (= netto-intrest lening 2009-2011, met 30 % belastingvermindering)
- **Federale "woonbonus"**
- HL *tijdig* "eigen" en "enige" woning, aangegaan vanaf 2005 - 2013, en ten laatste in 2015 niet langer "eigen" woning
- Maximaal aan te geven bedrag: **2.350** + indien lening **2012** of **2013**, verhoogd met **780** (+ evt. **80** bij 3 of meer KTL, *indien nog steeds "enige" woning*)

Vak IX - II. FEDERAAL– INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES (vervolg)

3. Andere dan de in 1 bedoelde interesten, die in aanmerking komen voor een federaal belastingvoordeel:

a) van hypothecaire leningen (met een minimumlooptijd van 10 jaar) die na 30.4.1986 en (in principe) vóór 2005 zijn gesloten om in de Europese Economische Ruimte:

- uw enige woning te bouwen of in nieuwe staat (met btw) te verwerven:
- uw enige en bij het sluiten van de lening sedert ten minste 15 of 20 jaar in gebruik zijnde woning te vernieuwen:

Uw aandeel in de woning:

Aandeel in de woning, van personen die de lening samen met u hebben aangegaan:

Gaat het om een woning van beide samen belaste echtgenoten of wettelijk samenwonenden, die voor beiden de enige woning is?

b) van andere dan de in a bedoelde schulden voor het verwerven of behouden van onroerende goederen die niet vrijgestelde onroerende inkomsten hebben opgebracht:

1138-26

1139-25

1148-16 %

1149-15 %

1136-28 Ja

1137-27 Neen

1146-18

2138-93

2139-92

2148-83 %

2149-82 %

2146-85

3.a) Federale "bijkomende belastingvermindering" voor intresten

HL *nieuw- of vernieuwbouw* "enige" woning < 2005 (en nog steeds "enige" woning), en ten laatste in 2015 niet of niet langer "eigen" woning (evt. ook "bijkomende" nieuw- of vernieuwbouw lening "enige" woning vanaf 2005 t.e.m. 2013, en geen keuze of geen recht op woonbonus), en ingebruikname of voltooiing werken ten vroegste 2010.

3.b) Alle andere intresten van leningen "niet-eigen" woning

Vak IX - II. FEDERAAL– INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES (vervolg)

4. Kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen aangegaan voor het verwerven of (ver)bouwen van een andere woning dan uw 'eigen woning':

- a) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het bouwsparen (leningen gesloten vanaf 1993 en (in principe) vóór 2005):
- b) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het lange termijnsparen:
- 1) leningen gesloten vanaf 1989:
 - 2) leningen gesloten vóór 1989:

1355-03	2355-70
1358-97	2358-67
1359-96	2359-66

Federaal bouwsparen

Kapitaalaflossingen van HL "enige" woning 1993-2004 (op de dag van de lening) (evt. ook "bijkomende" HL "eigen/enige" woning vanaf 2005 indien nog HL "eigen/enige" woning < 2005 én geen keuze of geen recht "woonbonus") én ten laatste in 2015 niet of niet langer eigen woning (+ *premiegedeelte schijf bouwsparen*)

Federaal langetermijnsparen

Kapitaalaflossingen van hoofdzakelijk hypothecaire leningen "niet-enige" (én in ieder geval *niet-eigen*) woning.

Opmerking: voor leningen "niet-eigen" woning is er recht op belastingvermindering voor een **schijf** = lening 20019-2023 = € 78.440 / lening 2018 = € 76.860 / lening 2013-2017 = € 75.270

Voor de *volledige tabel* : zie p.633,

Vak IX - II. FEDERAAL– INTRESTEN, KAPITAALAFLOSSINGEN, PREMIES (vervolg)

5. Premies van individuele levensverzekeringen:

- a) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het bouwsparen (contracten gesloten vanaf 1993):
- b) die in aanmerking komen voor de federale vermindering voor het lange termijnsparen:
- 1) contracten gesloten vanaf 1989:
 - 2) contracten gesloten vóór 1989:
- c) Nr. contract Naam van de verzekeringsinstelling
.....
.....

1351-07	2351-74
1353-05	2353-72
1354-04	2354-71

6. Betaalde erfpacht- en opstalvergoedingen of gelijkaardige vergoedingen voor onroerende goederen die niet vrijgestelde onroerende inkomsten hebben opgebracht:

1147-17	2147-84
---------------	---------------

Naam, voornaam en adres van de genietter:

Federaal bouwsparen

Premie(gedeelte) van levensverzekeringen, gekoppeld aan HL "enige" woning 1993-2004 (op de dag van de lening) (evt. ook "bijkomende" HL "eigen/enige" woning vanaf 2005 indien nog HL "eigen/enige" woning < 2005 én geen keuze of geen recht "woonbonus") én ten laatste in 2015 niet of niet langer eigen woning.

Opmerking: recht op vermindering bouwsparen voor premiegedeelte m.b.t. schijf van de HL met recht op vermindering (zie tabel blz.633)

Federaal langetermijnsparen

Premies van levensverzekeringen, *niet* gekoppeld aan een HL, of indien gekoppeld, aan (hoofdzakelijk) hypothecaire leningen "niet-enige" (en *niet-eigen*) woning